

ISAVIA

Árs- og samfélagsskýrsla
2017

EFNISYFIRLIT

UM ISAVIA	4
ISAVIA Í SAMFÉLAGINU	26
ISAVIA OG UMhverfið	46
EFNAHAGUR ISAVIA	56

UM ISAVIA

- 6 — STARFSEMI ISAVIA
- 8 — MIÐSTÖÐ FLUGS
Á NORÐUR-ATLANTSHAFI
- 10 — ÁVARP STJÓRNARFORMANNS
- 14 — STJÓRNARHÆTTIR
- 16 — FRAMKVÆMDARÁÐ
- 20 — ÚRBÆTUR ÁRIÐ 2017
OG MARKMIÐ ÁRSINS 2018

Isavia gefur nú í annað sinn út árs- og samfélagskýrslu. Markmiðið er að gefa dýpri mynd af starfsemi félagsins og áhrif þess á samfélagið. Skýrslan fylgir viðmiðum Global Reporting Initiative (GRI-G4) ásamt sérákvæðum um starfsemi flugvalla.

Á næstu árum verður unnið enn frekar að því markmiði að efla sjálfbærni félagsins. Upplýsingar í skýrslunni miðast við árið 2017.

STARFSEMI ISAVIA

FRAMTÍÐARSÝN

Miðstöð flugs á Norður-Atlantshafi.

HLUTVERK

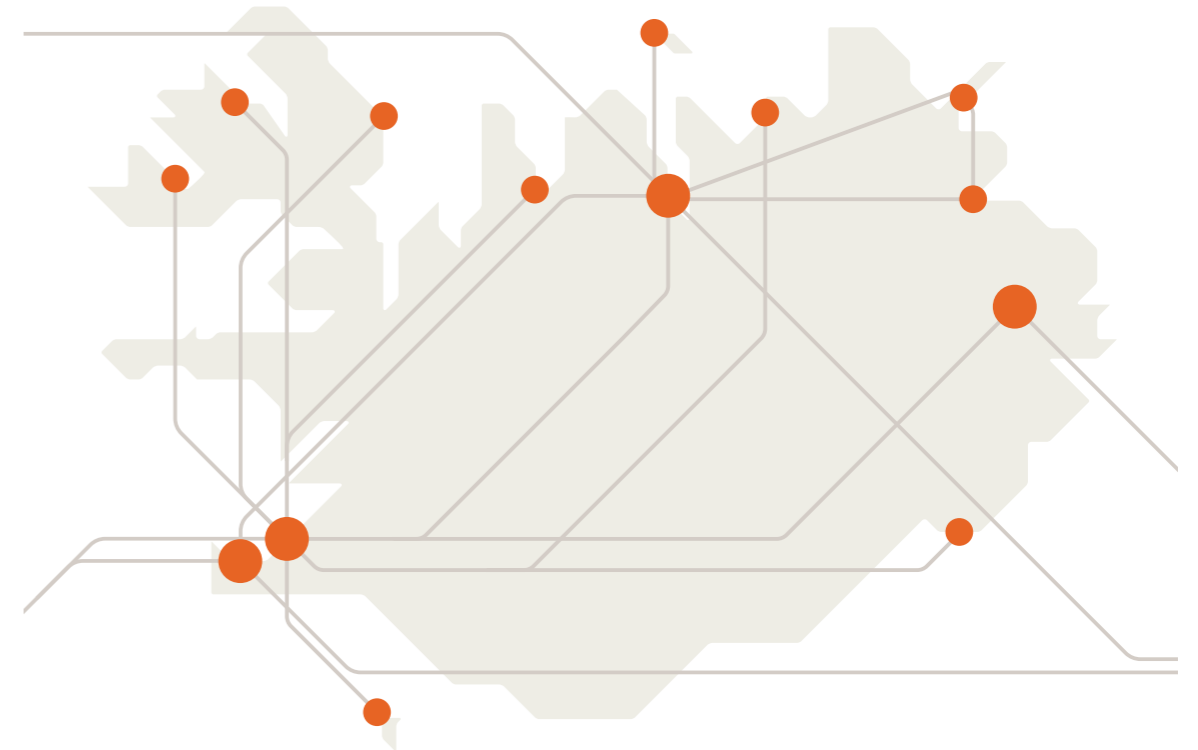
Isavia er þjónustufyrirtæki í flugvallastarfsemi og flugleiðsögu og leggur grunn að flugsamgöngum Íslands.

Við vinnum saman að því að vera hluti af góðu ferðalagi innanlands sem utan.

Isavia er opinbert hlutafélag sem annast rekstur, viðhald og uppbyggingu áætunarflugvalla og landingarstaða á Íslandi. Auk þess veitir félagið flugleiðsöguþjónustu í innanlands- og alþjóðaflugi yfir norðanverðu Norður-Atlantshafi.

Kjarnastarfsemi félagsins er þrískipt: Rekstur Keflavíkurflugvallar, flugleiðsöguþjónustu og annarra íslenskra flugvalla. Rekstrarskipan kjarnasviðanna er í eðli sínu mjög ólík. Keflavíkurflugvöllur er að fullu rekinn á viðskiptalegum forsendum sem þýðir að hann er sjálfbær. Rekstur annarra héraendra flugvalla er ósjálfbær og grundvallast á samningi félagsins við innanríkisráðuneytið sem ákvarðar þjónustustig, rekstur og viðhald. Framlag ríkisins nemur um 70% af heildartekjum flugvallanna. Rekstur flugleiðsögu í efra loftrými yfir Norður-Atlantshafi grundvallast á samningi við 24 ríki um þjónustu og fjármögnun sem byggir gjalddöku á kostnaðargrunni.

Dótturfélög Isavia eru fjögur og hafa hvert um sig mismunandi tilgang. Fríhöfnin selur tollfrjálsan varning á Keflavíkurflugvelli, Tern systems framleiðir hugbúnað fyrir flugleiðsögu, Domavia heldur utan um hluta af fasteignum Isavia og Suluk heldur utan um rekstur flugleiðsögu á Grænlandi.

Isavia rekur fjóra alþjóðaflugvelli, Keflavíkurflugvöll, Reykjavíkurflugvöll, Akureyrarflugvöll og Egilsstaðaflugvöll. Auk þeirra eru 10 landingarstaðir fyrir reglubundið áætunarflug innanlands. Félagið hefur einnig umsjón með 36 öðrum landingarstöðum um land allt.

Á Keflavíkurflugvelli eru tvær flugbrautir sem eru 3.054 og 3.065 metrar að lengd. Á Reykjavíkurflugvelli eru tvær brautir, 1.567 og 1.230 metrar, á Akureyrarflugvelli ein 2.400 metra braut og á Egilsstaðaflugvelli ein braut sem er 2.000 metrar. Aðrir flugvellir og landingarstaðir hafa 634 til 1.887 metra langar flugbrautir.

MIÐSTÖÐ FLUGS Á NORÐUR- ATLANTSHAFI

ÁRIÐ 2017 EINKENNDIST AF ÁFRAMHALDANDI AUKNINGU UMSVIFA HJÁ ISAVIA OG ÞÁ SÉRSTAKLEGA SEM SNÝR AÐ ÞJÓNUSTU VIÐ MILLILANDAFLUG.

Aldrei áður hafa farið jafn margar flugvélar um flugstjórnarsvæði Isavia, og sömu sögu er að segja af fjölda millilandafarþega sem fóru um íslenska áætlunarflugvelli á síðasta ári. Þá varð fjölgun farþega í áætlunarflugi innanlands þriðja árið í röð eftir samdrátt síðustu fjögur árin þar á undan. Þó enn sé nokkuð í að fjöldi farþega nái þeim tölum sem hæst hafa sést í innanlandskerfinu þá virðist viðsnúningurinn ætla að halda sér.

Innanlandsflug

Vel þarf að hlúa að innanlandsflugi á Íslandi. Það er ljóst að þessi tegund almenningssamgangna á í harðri samkeppni við annan niðurgreiddan samgöngumáta. Sem fyrr leggur Isavia mikla áherslu á að innanlandsflug sé raunverulegur valkostur þegar kemur að ferðalögum innanlands. Aftur á móti er núverandi fyrirkomulag fjármögnunar á viðhaldi og rekstri innviða innanlandskerfisins, sem eru í eigu og á ábyrgð íslenska ríkisins komið að þolmörkum og raunveruleg hættu á að draga þurfi úr þjónustu vegna skorts á eðlilegu viðhaldi. Isavia hefur lagt á það áherslu að eigandi innviðanna, íslenska ríkið, tryggi langtímafjármögnun til verkefnisins til að innanlandsflug verði áfram raunverulegur valkostur við annan samgöngumáta innanlands. Tíminn hleypur hratt frá þessu gríðarmikilvæga verkefni og það er hætt við að ákveðin mannvirki í innanlandskerfinu verði fyrir en síðar það slitin og illa fari að kostnaður við að koma þeim í nothæft form margfalt.

Flugleiðsöguþjónusta

Umferðaraukning einkenndi rekstur flugleiðsöguþjónustunnar sem er í takt við fyrri ár. Þessi mikla aukning umsvifa krefst aukins mannafla og uppfærðs tækjabúnaðar. Um þessar mundir er unnið að endurnýjun á fluggagnakerfi flugstjórnarmiðstöðvarinnar. Nýja kerfið mun leysa af núverandi kerfi sem hefur verið í rekstri í um 17 ár og er að nálgast hámarksafkastagetu. Kerfið verður hannað af Tern, dótturfélagi Isavia, í samvinnu við flugleiðsögusvið Isavia.

Síðasta ár var fyrsta heila rekstrarár Suluk, sem er dótturfélag Isavia sem leggur til flugumferðastjóra sem annast flugumferðarstjórn á flugvöllum í Kangerlussuaq í Syðri-Straumfirði á Grænlandi. Hluti verkefnisins felst að auki í þjálfun þarlendra flugumferðastjóra sem munu annast þess þjónustu til framtíðar. Isavia og forverar þess hafa í fjölmörg ár átt mjög gott samstarf við bæði Grænland og Danmörku á sviði flugleiðsögu. Það er ánægjulegt að sjá gott langtímasamstarf útvíkkað með þessum hætti.

Keflavíkurflugvöllur

Farþegahreyfingar á Keflavíkurflugvelli jukust um hátt í 2 milljónir eða 28% á árinu 2017. Um er að ræða svo til sömu aukningu hreyfinga og árið á undan. Farþegaspá Isavia gerir ráð fyrir aukningu upp á ríflega 1,6 milljón farþegahreyfinga á þessu ári. Þó svo að hún sé áætluð minni en á síðasta ári þá eru hún samt veruleg. Hlutfallslega hefur aukningin síðustu árin verið meiri utan sumars en innan sem er í takt við áherslu flugvallarins, ferðaþjónustunnar og notenda flugvallarins. Árið 2017 var fyrsta árið í sögu Íslands þar sem fjöldi erlendra ferðamanna á sumartímabilinu júní til ágúst var svo til jafn mikill og fjöldi erlendra ferðamanna á vetrartímabilinu janúar til mars og nóvember til desember. Þessu til viðbótar gera farþegaspár ársins 2018 ráð fyrir því að fleiri erlendir ferðamenn muni heimsækja Ísland yfir vetrartímabilið heldur en sumartímabilið. Þessi árangur er eftirtektarverður og það er sérstaklega áhugavert að benda á að fjöldi ferðamanna sem heim-sækir Ísland að jafnaði yfir vetrarmánuðina er orðinn meiri en yfir sumarmánuðina árið 2015. Þessi árangur er eftirtektarverður og það er eingöngu samstillt átak allra sem koma að ferðaþjónustu sem skilar slíkum niðurstöðum og miklu skiptir að þessi mikilvæga atvinnugrein vinni áfram sem ein heild, atvinnugreininni og Íslandi til heilla. Þá er ekki síður mikilvægt að stjórnvöld standi vörð um greinina og leggi ekki steina í götur hennar.

Ef Keflavíkurflugvöllur á áfram að taka við fjölgun farþega er nauðsynlegt að áframhald verði á uppbyggingunni. Leitað verður allra leiða til að standa vörð um samkeppnishæfni Keflavíkurflugvallar. Kostnaðarverðshækkunar síðustu ára hafa þegar haft áhrif og veruleg uppbygging á tiltölulega skömmum tíma getur vart leitt til annars en hækkunar á notendagjaldskrá flugvallarins. Ef Keflavíkurflugvöllur á að halda samkeppnishæfni sinni til framtíðar verða allir sem hlut eiga að máli að vera vel meðvitaðir um áhrif kostnaðaraukningar á eftirspurn.

Áfram hluti af góðu ferðalagi

Á síðasta ári var áfram unnið að því að skerpa á framtíðarsýn félagsins sem miðstöð flugs á Norður-Atlantshafi. Lykillinn að þeim árangri liggur í samstilltu átaki starfsmanna Isavia þar sem þjónusta við farþega, flugrekendur og aðra viðskiptavini leikur lykilhlutverk. Isavia hefur sett sér það markmið að vera hluti af góðu ferðalagi þeirra tugmilljóna ferðamanna sem nýta sér þjónustu félagsins en til að svo megi vera er nauðsynlegt að starfsmenn vinni saman að þessu mikilvæga markmiði.

Ég hlakka mikið til að vera áfram hluti af góðu ferðalagi samstarfsmanna minna og vil senda öllum starfsmönnum Isavia mínar bestu þakkir fyrir þeirra þátt og framlag í þeim góða árangri sem við náðum í starfsemi fyrirtækisins árið 2017. Þá er aðdúunarvert að horfa á starfsmenn Isavia taka jafn afgerandi þátt í að vera hluti af góðu ferðalagi okkar viðskiptavina og raun ber vitni.

Björn Óli
Hauksson

ÁVARP STJÓRNARFORMANNS

REKSTUR ISAVIA ÁRIÐ 2017 VAR UM MARGT
VIÐBURÐARÍKUR LÍKT OG UNANFARIN ÁR.

Aukning umsvifa á öllum sviðum einkenndu rekstur félagsins og sem fyrr voru það umsvif vegna þjónustu við millilandaför sem voru ráðandi þáttur í vextinum. Miklar breytingar hafa orðið á rekstri félagsins frá stofnun þess árið 2010 og vægi mismunandi starfsþátta hefur breyst umtalsvert. Þá breytingu má að stærstum hluta rekja til fjölgunar millilandafarþega, sem fara um Keflavíkflugvöll, og aukinnar flugumferðar á íslenska flugstjórnarsvæðinu, sem er eitt hið stærsta í heiminum, en liðlega fjórðungur alls flugs yfir Norður-Atlantshaf fer þar um.

Kjarnasvið Isavia skiptast í flugleiðsöguþjónustu, innanlandsflugvelli og Keflavíkflugvöll. Árið 2011, sem var fyrsta heila rekstrarár Isavia, nam hlutur flugleiðsöguþjónustu 31% af veltu félagsins, innanlandsflugvalla 12% og hlutur Keflavíkflugvallar 57%. Á síðasta ári, sem jafnframt var langumsvifamesta ár félagsins, nam velta flugleiðsöguþjónustu um 24%, velta innanlandsflugvalla 7% og Keflavíkflugvallar 69%. Rekstur Keflavíkflugvallar stendur undir 87% af rekstrarafkomu fyrir afskriftir og hefur vægi Keflavíkflugvallar í rekstrinum því aukist umtalsvert. Ljóst er að þar liggja stærstu tækifærin til áframhaldi vaxtar og arðsemi.

Framsetning ársskýrslu

Isavia gefur nú í annað sinn út árs- og samfélagskýrslu, þar sem fylgt er viðmiðum Global Reporting Initiative (GRI G4) ásamt sérákvæðum um starfsemi flugvalla. Ánægjulegt er hversu vel félaginu hefur tekist að fylgja því leiðarljósi sem sett var árið 2016 um samfélagsábyrgð með áherslu á jafnvægi milli efnahags, umhverfis og samfélags. Jafnframt hefur áhersla verið lögð á að uppfylla ákvæði almenrar eigandastefnu ríkisins um opinber hlutafélög,

**ÁNÆGJULEGT ER HVERSU VEL FÉLAGINU HEFUR
TEKIST AÐ FYLGJA ÞVÍ LEIÐARLJÓSI SEM SETT VAR
ÁRIÐ 2016 UM SAMFÉLAGSÁBYRGÐ MEÐ ÁHERSLU
Á JAFNVÆGI MILLI EFNAHAGS, UMHVERFIS
OG SAMFÉLAGS.**

en samkvæmt henni skal félagið m.a. setja sér stefnu um umhverfismál, sjálfbæra þróun og samfélagslega ábyrgð auk starfsmanna- og starfskjarastefnu. Mörkuð hefur verið stefna í öllum þessum málaflokkum fyrir Isavia auk þess sem félaginu hefur verið sett áhættustefna, innkaupastefna, markaðsstefna, öryggisstefna, gæðastefna og stefna í upplýsingaöryggi félagsins.

Stjórnarhættir

Stjórn Isavia hefur sett sér ítarlegar starfsreglur, er m.a. kveða á um að fylgja beri leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrir tækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Samtökum atvinnulífsins og Nasdaq OMX Iceland. Starfsreglurnar eru aðgengilegar á heimasíðu félagsins sem og stjórnháttayfirlýsing félagsins sem endurnýjuð var í mars 2018. Þá leggur Isavia áherslu á launajafnrétti og hlaut félagið gullmerki jafnlaunaúttektar PwC árið 2017, þriðja árið í röð. Unnið er að undirbúningi fyrir jafnlaunavottun sem áformað er að ljúki fyrir árslok 2018.

Nauðsyn endurbóta á innanlandsflugvöllum

Hlutverk Isavia í rekstri og uppbyggingu innanlandsflugvalla er skilgreint í þjónustusamningi við samgönguráðuneytið, en ábyrgð á fjármögnun reksturs og uppbyggingar þeirra liggur hjá ríkinu. Fjármögnun er ákveðin til eins árs í senn og er ljóst að fenginni reynslu að illkleift er og óhagkvæmt að sinna jafn umfangsmiklum rekstri og uppbyggingu, sem öryggiskröfur um flugvelli krefjast, án þess að fjármögnun sé tryggð til lengri tíma. Auk þess hefur viðvarandi skortur á rekstrarfé leitt til þess að ekki hefur verið hægt að sinna fullnægjandi viðhaldi. Margir flugvellar eru því komnir á það stig að þeir lokast senn, ef ekki verður gripið inn í með myndarlegum hætti.

Á síðasta ári tók gildi ný reglugerð Flugöryggisstofnunar Evrópu (EASA), þar sem auknar kröfur eru gerðar til reksturs alþjóðaflugvalla. Auk Keflavíkflugvallar þurfa því flugvellirnir á Akureyri, Egilsstöðum og í Reykjavík að uppfylla þær kröfur, þar sem þeir eru allir skilgreindir sem alþjóðaflugvellar. Breytingar fólust meðal annars í endurskoðun rekstrarhandbóka umræddra flugvalla, en þar er gerð grein fyrir því hvernig kröfum reglugerðarinnar verði mætt.

Vöxtur flugleiðsöguþjónustunnar

Flugleiðsöguþjónusta Isavia hefur ekki farið varhluta af auknum umsvifum í millilandaflogi síðustu árin. Mikil þróun hefur orðið í tæknilausnum og þjálfun starfsmanna til að mæta þessum auknu umsvifum. Sem fyrr er lögð áhersla á að beita hagkvæmni og fyrirbyggju til að mæta óskum flugrekenda, en þeir kalla í síauknum mæli eftir sveigjanleika og auknu hagræði. Á síðasta ári var tekin í notkun ný viðbygging við flugstjórnarmiðstöðina, þar sem skortur á rými var

farinn að þröngja verulega að stoðþjónustu. Á næstu árum þarf að huga að enn frekari stækkun og er undirbúningur þegar hafinn. Meginverkefnið verður að stækka flugstjórnarsalinn, en fyrirliggjandi áætlanir um flugumferð benda til þess að núverandi salur, sem var tekinn í notkun í eldri byggingu flugstjórnarmiðstöðvarinnar árið 1996, verði senn of líttill.

Framtíðaruppbygging Keflavíkurflugvallar

Mörg undanfarin ár hefur verið unnið að framkvæmdum á Keflavíkurflugvelli til að mæta mikilli og oft ófyrirséðri fjölgun farþega. Jafnhliða hefur verið unnið að undirbúningi og skipulagningu nýrra og umfangsmikilla framkvæmda sem aukið geta afkastagetu til lengri tíma. Markmiðið er að gera Keflavíkurflugvöll betur í stakk búinn til að vaxa sem millilandaflugvöllur fyrir farþega á leið til og frá landinu og sem skiptistöð milli Evrópu, Norður-Ameríku og Asíu. Ekki verður ráðist í slíkar framkvæmdir á fullnægjandi hátt án þess að lögbundin og viðurkennd skipulagsvinna hafi áður farið fram. Stjórn Isavia hefur því á undanförunum árum lagt ríka áherslu á að ljúka og hraða þeirri vinnu, þannig að hver verkþáttur verði í sem mestu samræmi við þá heildarmynd sem horft er til við uppbyggingu flugvallarins. Endurskoðun á lögboðnu

aðalskipulagi Keflavíkurflugvallar sem hófst árið 2011 hlaut staðfestingu umhverfisráðherra í ágúst á síðasta ári. Samhliða var unnið að deiliskipulagi flugvallarsvæðisins og er áformað að þeirri vinnu ljúki á miðju ári 2018.

Jafnhliða vinnu við lögboðið aðalskipulag og deiliskipulag efndi Isavia árið 2014 til alþjóðlegrar hugmyndasamkeppni um þróunaráætlun, svonefnt Masterplan, sem tekur til skipulags flugvallarins á grundvelli umferðar- og farþegaspár til ársins 2040. Áætlunin er framtíðarsýn á landnýtingu, uppbyggingu flugvallarmannvirkja og umhverfisáætlun, sem nýtist öllum hlutaðeigandi við ákvarðanatöku um fjárfestingu og skipulagsmál á flugvellingum með hagkvæmni og vistvæna þróun að leiðarljósi. Sex alþjóðleg fyrirteki með mikla reynslu í skipulagsmálum flugvallar tóku þátt í samkeppninni og var tillaga hönnunarstofunnar Nordic Office of Architecture í Noregi hlutskörpust. Fyrirtækið hefur komið að mörgum stórum flugvallarverkefnum. Vinna við verkefnið hófst í byrjun árs 2015 og lauk því síðla sama ár. Starfsmenn Isavia hafa síðan unnið að mati á viðskiptagrundvelli áætlunarinnar og áhættugreiningu í nánú samstarfi við stærstu notendur, enda tekur þróun Keflavíkurflugvallar einkum mið af þeirra þörfum.

Með samþykkt aðalskipulags, afgreiðslu deiliskipulags og gerð þróunaráætlunar er grunnur lagður að öllum frekari hönnunar- og uppbyggingaráformum á Keflavíkurflugvelli fram til ársins 2040. Stjórn Isavia samþykkti þann 1. febrúar sl. að leggja þróunaráætlunina til grundvallar allri uppbyggingu á Keflavíkurflugvelli og var jafnframt því samþykkt að hefja hönnun á fyrstu verkþáttum uppbyggingaráætlunar til ársins 2025. Þar er gert ráð fyrir því að á árinu 2018 verði boðin út bygging fyrir nýja farangursflokunar- og skimunarstöð, austan við norðurbyggingu flugstöðvarinnar, sem áætlað er að verði tilbúin árið 2020. Einnig er áformað

að bjóða út á þessu ári framkvæmdir við áframhaldandi breikkun tengibyggingar sem áætlað er að verði tilbúin í árslok 2021. Alls nemur kostnaður við þennan framkvæmdaþátt ríflega 30 milljörðum króna á næstu þremur árum.

Í öðrum áfanga uppbyggingaráætlunar er áformað að bjóða út innan tveggja ára framkvæmdir við farþegaafgreiðslu í nýrri byggingu, sem rísa mun norðan við núverandi flugstöð og sömuleiðis nýrri komu- og brottfararálmu austur af henni. Áætlað er að byggingarnar verði teknar í notkun í áföngum á árunum 2023–2025. Með þessum framkvæmdum er gert ráð fyrir að mætt verði þeirri farþegaaukningu sem áætluð er næsta áratuginn.

Hafa verður í huga, að hér er um að ræða áætlun um uppbyggingu á Keflavíkurflugvelli, sem gerir ráð fyrir því að farþegaspár flugrekstraraðila og rekstrar-módel þeirra og Isavia standi vel undir. Það verður svo meginverkefni stjórnar og stjórnenda Isavia í náninni samvinnu við stærstu flugrekendur á Keflavíkurflugvelli að haga tímasetningu framkvæmda í samræmi við endurmetnar farþegaspár og rekstrar-módel frá ári til árs.

Eitt lið

Fjöldi farþega sem fer um Keflavíkurflugvöll var á síðasta ári fjórum sinnum meiri en á stofnári Isavia árið 2010. Flugumferð á íslenska flugstjórnarsvæðinu hefur á sama tíma aukist um 81% og flugumferð um innanlandsflugvöllina um 4,5%. Starfsfólk Isavia hefur með einstakri samvinnu og samstilltu átaki tekist á við þessa miklu aukningu, sem á sér vart hliðstæðu og reyndist oft umfram væntingar. Þrátt fyrir óhjákvæmilega vaxtarverki verður ekki annað sagt en að mun betur hafi tekist til við úrlausn mála en við mátti búast í ljósi aðstæðna. Því er sérstök ástæða til þess að þakka starfsmönnum Isavia frábæra frammistöðu og ósérhlífni við krefjandi aðstæður. Sömuleiðis er ástæða til þess að þakka flugrekendum, rekstraraðilum á Keflavíkurflugvelli, framkvæmdaðilum og starfsmönnum þeirra fyrir farsæla samvinnu um fjölbreytt og flókin úrlausnar-efni. Allt hefur þetta starf átt sinn þátt í öflugum vexti ferðaþjónustunnar, auknum gjaldeyrstekjum þjóðarinnar og hagsæld, sem vonandi stendur um komandi framtíð.

Ingimundur
Sigurpálsson

STJÓRNARHÆTTIR

Uppbygging og samsetning stjórnarháttta

Isavia er opinbert hlutafélag í eigu íslenska ríkisins. Um starfsemi félagsins gilda lög nr. 153/2009 um samruna opinberu hlutafélaganna Flugstoða og Keflavíkurflugvallar, lög nr. 76/2008 um stofnun opinbers hlutafélags um rekstur Keflavíkurflugvallar, lög nr. 102/2006 um stofnun hlutafélags um flugleiðsöguþjónustu og flugvallarrekstur Flugmálastjórnar og lög um loftferðir nr. 60/1998.

Stjórnarhættir félagsins taka mið af lögum nr. 2/1995 um hlutafélög, almennri eigendastefnu ríkisins frá ágúst 2012, samþykktum félagsins og starfsreglum stjórnar.

Stjórn félagsins hefur í störfum sínum „Leiðbeiningar um stjórnarhætti“ til hliðsjónar og uppfyllir þær í öllum meginatriðum þrátt fyrir að félaginu beri ekki að fylgja leiðbeiningunum lögum samkvæmt.

Ein undirnefnd, starfskjaranefnd er starfandi undir stjórn félagsins. Stefna hefur verið sett um samfélagslega ábyrgð. Ekki hafa fallið neinir dómar þar sem félagið er talið hafa brotið í bága við lög eða reglur.

Stjórn Isavia

Í stjórn Isavia sitja fimm aðalmenn, og fimm varamenn kjörnir á hluthafafundi til eins árs í senn. Stjórnarmenn eru tilnefndir af fjármála- og efnahagsráðherra. Kynjahlutfall í stjórn Isavia er 40% konur og 60% karlar. Allir stjórnarmenn teljast vera óháðir í skilningi „Leiðbeininga um stjórnarhætti fyrir tækja“.

Störf og starfsreglur stjórnar

Stjórnin hefur sett sér ítarlegar starfsreglur þar sem helstu verkefni og valdsvið stjórnar og forstjóra eru skilgreind. Gildandi starfsreglur voru samþykktar á stjórnarfundi 6. apríl 2017. Þar er m.a. tilgreind skipting

starfa innan stjórnar, reglur um hæfi stjórnarmanna til þátttöku í afgreiðslu mála, um fundarskóp og fundargerðir, um þagnarskyldu, upplýsingagjöf gagnvart stjórn og ákvörðunarvald stjórnar.

Stjórnin hefur æðsta vald í málefnum félagsins á milli hluthafafunda samkvæmt lögum og samþykktum félagsins. Meginhlutverk hennar er að stýra félaginu milli hluthafafunda og tryggja að nægilegt eftirlit sé haft með reikningshaldi og meðferð fjármuna auk þess að staðfesta rekstrar- og fjárfestingaáætlanir og sjá til þess að þeim sé fylgt. Stjórn tekur meiri háttar ákvarðanir í rekstri félagsins og sér um að hann sé í samræmi við lög og reglur sem ber að fylgja. Þá hefur starf stjórnar það að markmiði að stuðla að viðgangi félagsins og tryggja árangur þess til langs tíma litið með því að setja félaginu stefnu í samstarfi við stjórnendur.

Stjórn 2017–2018

Ingimundur Sigurpálsson, fæddur 1951, viðskiptafræðingur, forstjóri Íslands-pósts. Stjórnarformaður frá 2014.

Margrét Guðmundsdóttir, fædd 1954, viðskiptafræðingur. Varaformaður stjórnar Isavia frá 2017.

Helga Sigrún Harðardóttir, fædd 1969, lögfræðingur, framkvæmdastjóri Staðlaráðs Íslands. Stjórnarformaður frá 2017.

Matthías Imsland, fæddur 1974, stjórn málafræðingur. Stjórnarformaður frá 2014. Varaformaður stjórnar 2014–17.

Ólafur Þór Ólafsson, fæddur 1972, MPA, kennari, forseti bæjarstjórnar Sandgerðisbæjar. Stjórnarformaður frá 2017.

Varastjórn

Erla Björg Guðmundsdóttir, fædd 1975, viðskiptafræðingur MBA, ráðgjafi.

Heiða Kristín Helgadóttir, fædd 1983, stjórn málafræðingur, framkvæmdastjóri Efni Media. Aðalmaður í stjórn 2014–15.

Ingveldur Sæmundsdóttir, fædd 1970, viðskiptafræðingur MBA, aðstoðarmaður samgöngu- og sveitastjórnarráðherra.

Margrét Kristín Helgadóttir, fædd 1982, lögfræðingur, bæjarfulltrúi á Akureyri, lögfræðingur hjá Fiskistofu.

Sigrún Traustadóttir, fædd 1962, viðskiptafræðingur MBA, ráðgjafi. Aðalmaður í stjórn 2014–17.

Nánari upplýsingar um stjórn Isavia er að finna á isavia.is/um-isavia/stjorn

Árangursmat stjórnar

Stjórn metur störf sín með reglubundnum hætti, verklag og starfshætti, framgang félagsins, frammistöðu forstjóra, svo og skilvirkni undirnefnda. Slíkt árangursmat felur m.a. í sér að leggja mat á styrkleika og veikleika í störfum og verklagi og að stjórnin hugi að þeim hlutum sem hún telur að betur megi fara. Árangursmat fer fram með tvennum hætti, annars vegar með sjálfsmati sem fór fram í desember 2017 og hins vegar með mati sem utanaðkomandi aðili aðstoðaði við. Slíkt mat fór fram í janúar 2018.

Innra eftirlit og áhættustýring

Stjórn hefur sett fram heildstæða áhættustefnu félagsins og skilgreint helstu áhættuþætti í rekstri. Helstu áhættur sem fylgja fjármálagningum samstæðunnar eru gengisáhætta, vaxtaáhætta og verðtryggingaráhætta. Sérstök áhættunefnd er starfandi og hefur hún umboð stjórnar til að ákvarða m.a. umfang og eðli mats á áhættu og arðsemisgreininga fyrir framkvæmdir og verkefni sem haft geta marktæk áhrif á rekstur og efnahag. Áhættunefndin, sem í sitja forstjóri, aðstoðarforstjóri, framkvæmdastjóri fjármálasviðs, og deildarstjóri fjárreiðudeildar, gefur stjórn félagsins skýrslur með reglubundnum hætti. Félagið hefur ekki starfandi innri endurskoðanda, en endurskoðendur félagsins vinna afmarkaðar úttektir á starfsferlum félagsins.

Starfskjaranefnd

Starfskjaranefnd er eina undirnefnd stjórnar. Í henni sitja formaður og varaformaður stjórnar Isavia. Helstu verkefni starfskjaranefndar er að undirbúa árlega drög að starfskjarastefnu sem lögð er fyrir aðalfund félagsins, undirbúa tillögu til aðalfundar um starfskjör stjórnarmanna og undirbúa tillögu til stjórnar um viðmið fyrir laun og önnur starfskjör forstjóra sem og framkvæmdastjóra dótturfélaga. Starfskjaranefnd hefur eftirlit með því að starfskjarastefnu sé framfylgt og að laun og starfskjör séu í samræmi við lög, reglur og góðar starfsvenjur.

Tilhögun samskipta hluthafa og stjórnar

Einn hluthafi, íslenska ríkið, á alla hluti félagsins og fer fjármála- og efnahagsráðherra með hluthafavaldið. Boðun á hluthafafund er send til tengiliðs í fjármála- og efnahagsráðuneytinu. Hluthafafundir eru meginvetvangur fyrir upplýsingagjöf til hluthafa sem fer með æðsta vald í málefnum félagsins. Stjórnarformaður og forstjóri áttu fundi með ráðherra eða fulltrúa hans á síðasta ári. Í störfum sínum fylgir stjórnin „Almennri eigendastefnu ríkisins: Hlutafélög og sameignarfélag“. Félagið sendir út fréttatilkynningar sem upplýsa um afkomu og um önnur atriði í rekstrinum.

Stjórnarháttayfirlýsing 2018

Ný stjórnarháttayfirlýsing hefur verið gerð fyrir árið 2018 og er hún aðgengileg á vef félagsins: isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/fyrirtaekid/stjornarhaettir

Siðareglur

Siðareglur Isavia gilda um alla starfsmenn og stjórnendur félagsins og eru hluti af ráðningarsamningum starfsmanna. Þær eru öllum aðgengilegar á innri vef félagsins og vef Isavia, www.isavia.is/um-isavia. Að auki er sérstakur kafli um vanhæfi í starfsreglum stjórnar. Þær eru aðgengilegar á vef félagsins, isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/fyrirtaekid/stefna-isavia.

Forstjóri

Forstjóri hefur með höndum stjórn allrar daglegrar starfsemi skv. stefnu og fyrir-mælum stjórnar. Daglegur rekstur nær ekki til ráðstafana sem eru óvenjulegar eða mikils háttar. Hann hefur ákvörðunarvald um öll rekstrar- og fjárhagsleg málefni félagsins og hefur umsjón með eignum þess. Forstjóri gerir stjórn grein fyrir starfsemi félagsins og afkomu á stjórnarfundum og ber ábyrgð gagnvart stjórn á hinum daglega rekstri og að í öllu sé farið eftir samþykktum félagsins, lögum og reglum.

Björn Óli Hauksson, fæddur 1961, með meistaraþráðu í rekstrarverkfræði frá Álaborgarháskóla í Danmörku. Hann hefur verið forstjóri Isavia frá upphafi félagsins árið 2010.

FRAMKVÆMDARÁÐ

Í FRAMKVÆMDARÁÐI ERU TIL UMRÆÐU OG UPPLÝSINGA MÁLEFNI SEM ERU STEFNUMÓTANDI FYRIR STARFSEMI FÉLAGSINS Í HEILD. ÞÁ ER OG FARIÐ YFIR MÁLEFNI SEM SKARAST Á MILLI SVIÐA OG DEILDA.

Enn fremur hefur framkvæmdaráð forystuhlutverk í málefnum öryggis- og gæðastjórnunar hjá félaginu, ber meginábyrgð á stuðningi við framþróun og innleiðingu öryggis- og gæðastjórnunarkerfisins, hefur yfirumsjón með starfrækslu þess og virkni og metur árangur með tilliti til markmiða.

Fimm rekstrarsvið annast kjarnastarfsemi félagsins: flugleiðsögusvið, flugvallasvið, rekstrarsvið Keflavíkurflugvallar, tækni- og eignasvið Keflavíkurflugvallar og viðskiptasvið Keflavíkurflugvallar. Stoðsvið eru þrjú: Þróun og stjórnun, mannauður og árangur og fjármálasvið. Auk þess er staðla- og gæðadeild sérstök stoðeining. Yfirmenn rekstrar- og stoðeininga mynda framkvæmdaráð félagsins ásamt forstjóra.

1

2

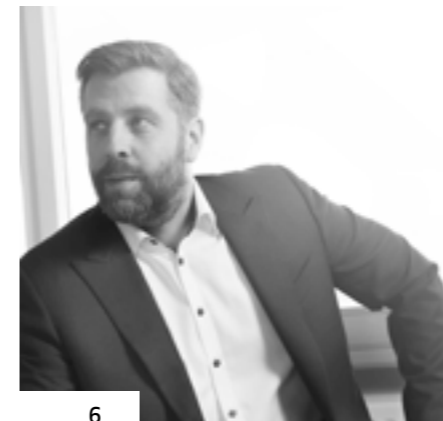
3

4

5

6

7

8

9

10

1. Ásgeir Pálsson
2. Guðmundur Daði Rúnarsson
3. Björn Óli Hauksson
4. Helga Eyjólfsdóttir
5. Jón Karl Ólafsson
6. Sveinbjörn Indriðason
7. Elín Árnadóttir
8. Þröstur V. Söring
9. Hlynur Sigurðsson
10. Sigurður Ólafsson

Flugleiðsögusvið

Flugleiðsögusvið hefur með höndum flugleiðsöguþjónustu í innanlandsflugi og alþjóðaflugi yfir Íslandi og stóru svæði yfir Grænlandi og Norður-Atlantshafi. Framkvæmdastjóri er Ásgeir Pálsson, fæddur 1951, flugumferðarstjóri. Framkvæmdastjóri hjá Isavia frá 2010.

Flugvallasvið

Flugvallasvið annast rekstur og viðhald allra flugvalla landsins utan Keflavíkurflugvallar. Framkvæmdastjóri er Jón Karl Ólafsson, fæddur 1958, viðskiptafræðingur. Framkvæmdastjóri frá 2015.

Rekstrarsvið Keflavíkurflugvallar

Rekstrarsvið Keflavíkurflugvallar annast flugvernd, flugvallaþjónustu og tækniþjónustu flugvallarins. Framkvæmdastjóri er Þröstur V. Söring, fæddur 1968, tækni-fræðingur. Framkvæmdastjóri hjá Isavia frá 2014, á rekstrarsviði Keflavíkurflugvallar frá 2016.

Tækni- og eignasvið Keflavíkurflugvallar

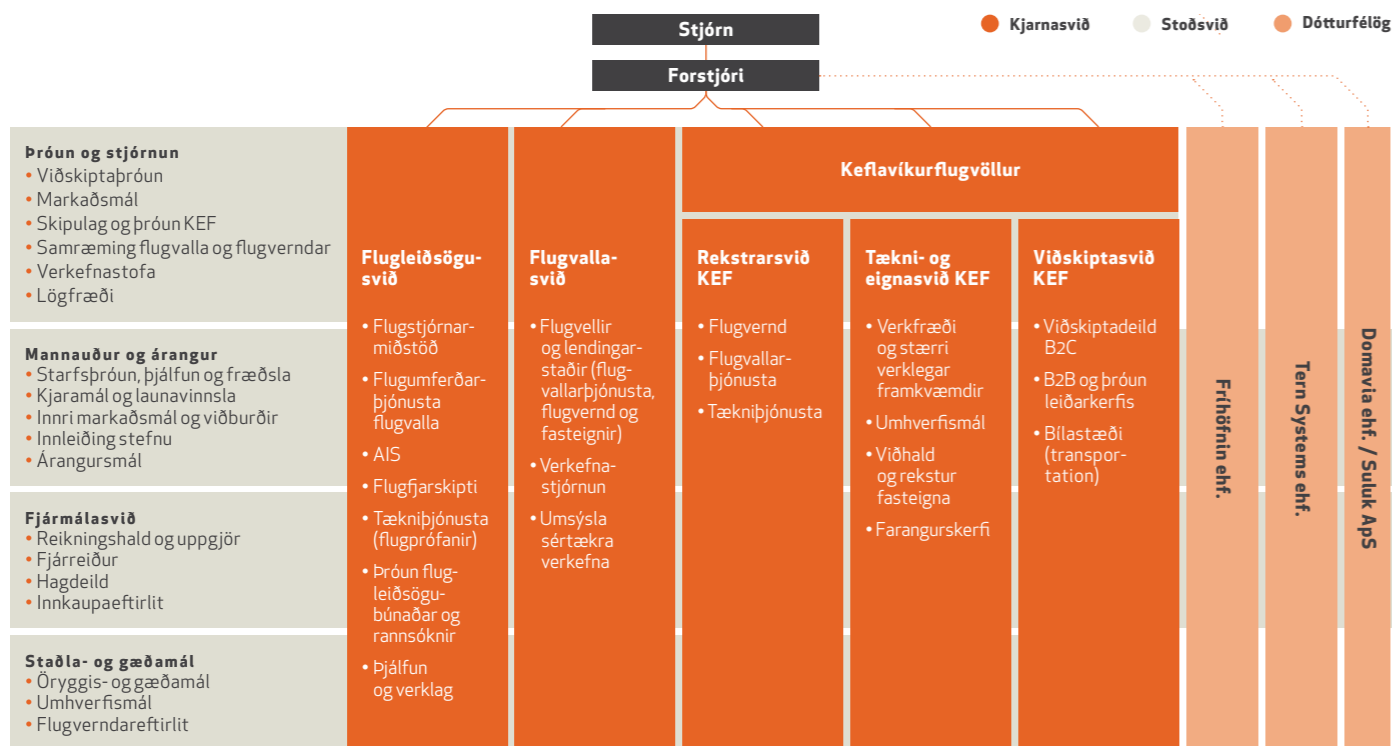
Tækni- og eignasvið hefur umsjón með stærri verklegum framkvæmdum, umhverfismálum, viðhaldi og rekstri fasteigna og farangurskerfis á Keflavíkurflugvelli. Framkvæmdastjóri er Guðmundur Daði Rúnarsson, fæddur 1979, rekstrarverkfræðingur. Framkvæmdastjóri frá 2016.

Viðskiptasvið Keflavíkurflugvallar

Viðskiptasvið sér um farþegaþjónustu, rekstur verslunar- og veitingasvæðis og annast alla samningagerð við rekstraraðila á Keflavíkurflugvelli auk reksturs bílastæðaþjónustu og þróunar nýrra flugleiða. Framkvæmdastjóri er Hlynur Sigurðsson, fæddur 1974, rekstrarverkfræðingur. Framkvæmdastjóri hjá Isavia frá 2010, á viðskiptasviði Keflavíkurflugvallar frá 2016.

Þróun og stjórnun

Þróun og stjórnun er stoðsvið sem er forstjóra og stjórn til aðstoðar. Starfsmenn hafa með höndum markaðs- og upplýsingamál, viðskiptaþróun, verkefnastofu, stefnumörkun, lögfræðileg málefni, skipulagsmál Keflavíkurflugvallar, umsjón með stjórnarháttum og samræmingu flugvalla og flugverndar. Framkvæmdastjóri er Elín Árnadóttir fædd 1971, viðskiptafræðingur. Aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjóri hjá Isavia frá 2010, framkvæmdastjóri þróunar og stjórnunar frá 2013.

Mannauður og árangur

Mannauður og árangur er stoðsvið sem annast mannaðsmál, starfsþróun, þjálfun og fræðslu, launavinnslu og kjarasamninga, innri samskiptamál, stefnuinnleiðingu og árangursmælingar. Framkvæmdastjóri er Sigurður Ólafsson, fæddur 1962, rekstrarhagfræðingur. Framkvæmdastjóri frá 2013.

Fjármálasvið

Fjármálasvið er stoðsvið sem hefur með höndum reikningshald, fjárstýringu, áhættustýringu, hagdeild, fjármögnun og eftirlit með innkaupum. Framkvæmdastjóri er Sveinbjörn Indriðason, fæddur 1972, hagfræðingur. Framkvæmdastjóri frá 2013.

Staðla- og gæðadeild

Staðla- og gæðadeild er stoðeild sem annast skipulag og samhæfingu öryggis- og gæðamála ásamt umsjón með

umhverfismálum. Öryggis- og gæðastjóri er Helga Eyjólfsdóttir, fædd 1964, efnaverkfræðingur. Staðla- og gæðastjóri frá 2010.

Nánari upplýsingar um framkvæmdar áð Isavia er að finna á isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/fyrirtaekid/framkvaemdarad

DÓTTURFÉLÖG

Fríhöfnin ehf.

Fríhöfnin rekur fimm verslanir í Flugstöð Leifs Eiríkssonar, fjórar fyrir brottfararfarþega og eina fyrir komufarþega. Verslanirnar eru opnar í tengslum við áætluðarflug. Fríhöfnin leggur áherslu á fjölbreytt úrval innlendra og alþjóðlegra vörumerkja á hagstæðu verði. Fastir starfsmenn eru um 210 en á sumrin um 310. Framkvæmdastjóri Fríhagnarinnar er Þorgerður Þráinsdóttir.

Tern Systems ehf.

Tern Systems þróar og framleiðir hugbúnað fyrir flugleiðsöguþjónustu sem notaður eru í rekstri flugstjórnarmiðstöðva, flugturna og við þjálfun flugumferðarstjóra. Kerfi frá Tern Systems eru meðal annars notuð á Íslandi, Írlandi, Spáni og í Indónesíu ásamt Suður-Kóreu og Marokkó. Starfsmenn eru um 50 í aðalstöðvum félagsins á Íslandi. Framkvæmdastjóri Tern Systems er Magnús Þórðarson.

Domavia ehf.

Domavia hýsir hluta af fasteignum Isavia. Sveinbjörn Indriðason, framkvæmdastjóri fjármálasviðs Isavia, fer með prókúru fyrir félagið.

Suluk ApS

Suluk er grænlenst einkahlutafélag í eigu Isavia. Félagið annast flugleiðsöguþjónustu á Grænlandi. Sveinbjörn Indriðason, framkvæmdastjóri fjármálasviðs Isavia, fer með prókúru fyrir félagið.

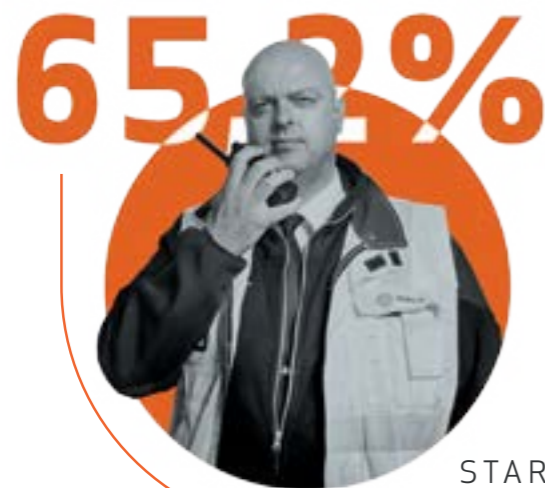
ÚRBÆTUR ÁRIÐ 2017 OG MARKMIÐ ÁRSINS 2018

ISAVIA STEIG ÞAÐ GÆFUSPOR AÐ TAKA
UPP GRI VIÐMIÐ VIÐ ÁRSSKÝRSLUGERÐ
Á SÍÐASTA ÁRI.

Ávinningurinn af þessari breytingu var að félagið fékk betra yfirlit yfir áhrifin sem starfsemin hefur á samfélagið en hún er í örum vexti og breytingar gerast hratt. Við þær aðstæður getur reynt erfitt að ná fram úrbótum, en viðmið á borð við GRI (Global Reporting Initiative) auðvelda mjög að sjá hvar áherslu er þörf. Félagið vann markvisst að úrbótaverkefnum á árinu og nokkur árangur hefur náðst á milli ára eins og sjá má í töflunni hér til hliðar.

Gera þurfti endurmat á fjórum þáttum. Tveir þeirra lúta að umhverfismálum. Lækka tókst orkunotkun og losun gróðurhúsaloft tegunda á hvern flugfarþega en þar sem fjölgun farþega var mikil jókst heildarnotkunin.

Í síðustu skýrslu var talin óveruleg hætta á brotum á félagafrælsi og barnavinnu þar sem Isavia er einungis með starfsemi á Íslandi. Rýni á leiðbeiningum um þessa þætti benti til þess að grípa mætti til aðgerða til að reyna að koma í veg fyrir að slík brot viðgengjust í virðisbætur fyrirtækisins. Voru því samdar siðareglur fyrir birgja félagsins sem samþykktar voru af forstjóra um mitt ár 2017. Er nú unnið að innleiðingu, m.a. með viðeigandi ákvæðum í útboðum og samningum. Þar til siðareglurnar hafa verið innleiddar að fullu telur Isavia rétt að þessir þættir séu einungis uppfylltir að hluta.

STARFSMANNA
Í FÆÐINGARORLOFI
ERU **KARLMENN**

ÚRBÆTUR 2016-2017

- Uppfyllt
- ◐ Uppfyllt að hluta
- Ekki uppfyllt
- Á ekki við

Efni		Staða		UNGC
		'16	'17	
STJÓRNARHÆTTIR				
HLUTVERK STJÓRNAR Í ÁHÆTTUSTJÓRNUN				
G4-45	Skýrið hlutverk stjórnar í að greina áhrif, áhættu og tækifæri varðandi efnahags-, umhverfis- og samfélagsmál	◐	●	
G4-46	Greinið frá árangursmati stjórnar varðandi áhættustjórnun efnahags-, umhverfis- og samfélagsmála	○	◐	
G4-47	Greinið frá árangursmati stjórnar varðandi tækifæri í efnahags-, umhverfis- og samfélagsmálum	○	◐	
STARFSKJARASTEFNA OG HVATNINGAKERFI				
G4-52	Skýrið ferli við ákvörðun um starfskjör æðstu stjórnenda	◐	●	
UMHVERFISMÁL				
ORKA				
G4-EN4	Óbein orkunotkun eftir orkutegund	○	◐	7,8
G4-EN5	Orkukræfni	●	◐	7,8
G4-EN6	Lækkun á orkunotkun. Auk þess fyrir flugvelli: Sérstaklega mikilvægt fyrir flugvelli að viðhafa „bestu vinnubrögð“ í geiranum.	◐	○	7,8
G4-EN7	Lækkun á orkuþörfum af framleiddri vöru og/eða þjónustu	○	◐	7,8
LOSUN				
G4-EN19	Minnkun á losun gróðurhúsaloft tegunda (GHL). Auk þess fyrir flugvelli: Fjalla sérstaklega um aðgerðir sbr. ACA	●	◐	8
FRÁRENSLI OG ÚRGANGUR				
G4-EN22	Heildarfrárennsli vatns eftir gæðum og viðtaka	○	◐	8
A06	Sérákvæði fyrir flugvelli: Magn afsingsarvökva sem er notaður í rúmmetrum og/eða tonnum	◐	●	7,8
G4-EN24	Heildarfjöldi og magn vegna mikilsháttar leka	○	●	7
HÁVAÐI				
A07	Sérákvæði fyrir flugvelli: Breyting á fjölda og prósentuhlutfalli fólks sem verður fyrir áhrifum frá hávaða vegna búsetu	◐	●	7,8
MANNRÉTTINDI				
FJÁRFESTINGAR				
G4-HR2	Fjöldi klukkustunda sem fer í þjálfun vegna stefnu í mannréttindamálum og/eða fræðsla vegna verklagsreglna um mannréttindamál er varða starfsemi fyrirtækisins. Tilkynnið prósentuhlutfall starfsfólk sem hlítið hefur slíka þjálfun.	○	◐	2
FÉLAGAFRELSI OG SAMEIGINLEGAR KJARAVIÐRÆÐUR				
G4-HR4	Starfsemi og/eða birgjar sem hafa verið uppvísir að eða eru líklegir til að sniðganga lög um félagafrelsi og sameiginlegar kjaraviðræður og ráðstafanir sem hafa verið gerðar til að tryggja slík réttindi.	●	◐	2
BARNAVINNA				
G4-HR5	Starfsemi þar sem hætta er á að barnavinna viðgangist og aðgerðir sem gripið hefur verið til til að koma í veg fyrir slíka starfsemi.	●	◐	2

MARKMIÐ ÁRSINS 2018

Isavia hefur sett átta markmið í samfélagslegri ábyrgð fyrir árið 2018 og gert aðgerðaráætlanir fyrir hvert og eitt. Við val á markmiðum og úrbótaverkefnum var horft sérstaklega til eðlis starfsemi fyrirtekisins og stefnu og hvað brýnast væri að vinna að.

Fyrir utan að horfa til GRI þáttanna við val á markmiðum fyrir árið 2018, voru þau tengd við skuldbindingu félagsins við meginreglur UN Global Compact, við hvatningaverkefnið „Ábyrg ferðaþjónusta“, sem Festa - miðstöð um samfélagsábyrgð og Íslenski ferðaklasinn stóðu að, heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna og stefnu félagsins. Air Transport Action Group (ATAG), sem eru samtök innan fluggeirans með það að markmiði að stuðla að sjálfbærum vexti, gaf út skýrslu árið 2017 þar sem þeir tengdu heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna við hugmyndir að úrbótaverkefnum fyrir fyrirtekni í flugtengdri starfsemi. Tók félagið einnig mið af skýrslugerð ATAG við mótun markmiðanna en þau tengjast fimm af heimsmarkmiðunum sautján.

Heimsmarkmið 3: Heilsa og vellíðan

Félagið hefur sett sér markmið um að fækka slysum á starfsmönnum sem leiða til fjarveru. Markmiðið tengist heimsmarkmiði 3 óbeint og þá helst markmiði 3.6 sem gerir ráð fyrir að „helminga fjölda dauðsfalla og slysa vegna umferðarslysa“ fyrir árið 2020. Í skýrslu Air Transport Action Group (ATAG) var þetta heimsmarkmið tengt síþjálfun í öryggisvitund í samhengi við fluggeirann og notar Isavia það viðmið.

Heimsmarkmið 5: Jafnrétti kynjanna

Isavia hefur annars vegar sett sér markmið um sömu laun fyrir jafn verðmæt störf og hins vegar að fjölga kvenkyns stjórnendum í þriðja stjórnendaprepi fyrirtekisins, þ.e. millistjórnendum. Aðgerðir Isavia tengjast heimsmarkmiði 5.1 þar sem gert er ráð fyrir að „útrýma allri mismunun gagnvart konum og stúlkum alls staðar“ og einnig markmiði 5.5 þar sem gert er ráð fyrir að „ tryggja fulla og skilvirka þátttöku kvenna og jöfn tækifæri til forystu á öllum stigum ákvarðanatöku í pólitík, efnahagslegu- og opinberu lífi“. Unnið verður sérstaklega með undirmælikvarðann 5.5.2 sem mælir hlutfall kvenna í stjórnendastöðum, en í gögnum sem Sameinuðu þjóðirnar hafa safnað frá 67 löndum kemur fram að minna en þriðjungur af stjórnunarstörfum eru í höndum kvenna.

Heimsmarkmið 12: Ábyrg neysla

Isavia hefur sett sér það markmið að auka hlutfall flokkaðs úrgangs í starfseminni. Þetta tengist heimsmarkmiði 12 um ábyrga neyslu og þá sérstaklega markmiði 12.6 sem tilgreinir að dregið verði „verulega úr úrgangi með forvörnum, minnkun, endurvinnslu og endurnotkun“ fyrir árið 2030.

Félagið hefur einnig sett sér markmið um að gera innkaup félagsins sýnilegri, rekjanlegri og aðgengilegri og innleiða í tengslum við það siðareglur birgja sem voru samþykktar af yfirstjórn á síðasta ári. Þetta tengist markmiði 12.6 hjá Sameinuðu þjóðunum sem m.a. „hvetur fyrirtekni til að samþykkja sjálfbæra starfshætti“ og 12.7 sem gerir ráð fyrir að „stuðla að opinberum innkaupum sem eru sjálfbær, í samræmi við innlendar stefnur og forgangsröðun“.

MARKMIÐ

TENING VIÐ:

Nr.	Heiti markmiðs	Heimsmarkmið	Ábyrg ferðaþjónusta	GRI	UNGC
1	Minnka notkun jarðefnaeldsneytis í starfsemi Isavia		Umhverfi	G4-EN1, G4-EN2, A05, G4-EN21, G4-EN15, G4-EN16, EN-18, EN-19	7, 8
2	Auka hlutfall flokkaðs úrgangs		Umhverfi	G4-EN23, G4-EN27, G4-EN28	7, 8, 9
3	Árleg tíðni fjarveruslysa verði 0		Öryggi	G4-LA6, G4-LA7	1
4	Innleiða siðareglur birgja sem voru samþykktar af forstjóra 27. júní 2017		Nærsamfélag	G4-EN32, G4-HR6, G4-HR10, G4-HR11, G4-LA14, G4-LA15, G4-SO9, (G4-HR1)	2, 4, 8
5	Gera innkaup Isavia ohf. sýnilegri, rekjanlegri og aðgengilegri		Nærsamfélag	G4-57	10
6	Markviss og samræmd samskipti við ytri hagsmunaaðila		Nærsamfélag	G4-S01	1
7	Fjölgun kvenkyns stjórnenda í þriðja stjórnendaprepi fyrirtekisins		Mannauður	G4-LA12	6
8	Sömu laun fyrir jafn verðmæt störf		Mannauður	G4-LA13	6

Heimsmarkmið 13: Verndun jarðarinnar

Félagið hefur sett sér það markmið að minnka notkun jarðefnaeldsneytis. Það tengist markmiði 13.2 undir heimsmarkmiði 13, að „samtvinnna mælikvarða á loftslagsbreytingar inn í stefnumótun og áætlanagerð“. Þá er Isavia þátttakandi í svonefndu Airport Carbon Accreditation kerfi á vegum Alþjóðasamtaka flugvalla. ACA er kolefnisvottun, hönnuð af flugvöllum fyrir flugvelli, og því sérsniðin að rekstri þeirra. Keflavíkurlugvöllur hefur verið þátttakandi í verkefninu í tvö ár. Sett hafa verið markmið til ársins 2030 um minnkun kolefnislosunar og unnið að ítarlegri aðgerðaráætlun til að styðja við það markmið.

Heimsmarkmið 17: Samvinna um heimsmarkmiðin

Aðgerðir Isavia tengdar samvinnu snúa að því að efla enn frekar samvinnu við hagaðila félagsins með markvissum og samræmdum samskiptum. Það tengist markmiði 17.17 hjá Sameinuðu þjóðunum sem gerir m.a. ráð fyrir að félagið „hvetji til og eflir skilvirkt samstarf almennings, opinberra- og einkaaðila“.

Á árinu 2018 mun fyrirtekni vinna enn frekar að langtíamarkmiðum og aðgerðum tengdum heimsmarkmiðunum.

SVIPMYNDIR ÁRIÐ 2017

ÁTTIR ENDURAFHJÚPAÐAR Á NÝJUM STAÐ

Listaverkið Áttir eftir Steinunni Þórarinsdóttur var endurafhjúpað á nýjum stað í júní. Við afhjúpunina klipptu listamaðurinn og Björn Óli Hauksson, forstjóri Isavia, saman á borða. Verkið stóð áður á verslunarsvæði inni í Flugstöð Leifs Eiríkssonar en vegna mikillar fjölgunar farþega undanfarin ár var það tekið niður um tíma. Í samráði við listamann hefur verkinu nú verið fundinn nýr staður fyrir utan komusál flugstöðvarinnar.

LISTAVERK EFTIR ERRÓ AFHJÚPAÐ Í FLUGSTÖÐ LEIFS EIRÍKSSONAR

Í maí var afhjúpað nýtt og glæsilegt listaverk eftir Erró í Flugstöð Leifs Eiríkssonar. Verkið ber nafnið Silver Sabler og er veggverk úr handmáluðum keramikflísum. Verkið er eftirmynd málverks frá árinu 1999 með sama nafni en hefur verið stækkað upp í keramikmynd sem er 11 metra breið og 4,5 metra há.

SAMNINGUR UM GEIMKÖGUN UNDIRRITAÐUR

Isavia undirritaði á árinu samning við fyrirtækið Aireon um notkun á geimlægum kögunarbúnaði við stýringu flugumferðar í íslenska flugstjórnarsvæðinu. Tæknin nefnist á ensku Space Based ADS-B og verður með henni hægt að fá nákvæmari upplýsingar um staðsetningu flugvéla í nyrðri hluta íslenska flugstjórnarsvæðisins.

STÆRSTA SUMAR FRÁ UPPHAFI Á KEFLAVÍKUR- FLUGVELLI

Farþegar á Keflavíkurflugvelli á tímabilinu janúar til ágúst voru 5.954.761 og er það 32,4% aukning frá sama tímabili í fyrra. Fjöldinn er í takt við farþegaspá Isavia sem gefin var út í lok árs 2016, en þá var því spáð að 5.921.693 farþegar færu um völlinn á fyrstu 8 mánuðum ársins, sem er einungis 0,54% færri en raunin varð.

SÖGUSKILTI UM HERMINJAR Í ÖSKJUHLÍÐ OG NAUTHÓLSVÍK

Dagur B. Eggertsson borgarstjóri og Björn Óli Hauksson forstjóri Isavia afhjúpuðu á árinu sjö glæsileg söguskilti sem sett hafa verið upp við merkar herminjar í Öskjuhlíð og Nauthólsvík. Skiltin eru samstarfsverkefni Isavia og Reykjavíkurborgar en Friðþór Eydal starfsmaður Isavia vann texta og safnaði efni. Friðþór hefur ritað fjölda bóka um heretu á Íslandi og er einn af helstu sérfræðingum landsins um þau umsvif.

FUNDUR UM TENGL KEFLAVÍKURFLUGVALLAR VIÐ ATVINNUUPPBYGGINGU Í SJÁVARÚTVEGI

Isavia og Kadeco héldu opinn fund í Hljómahöll í Reykjanesbæ þar sem til rædd voru tækifæri til atvinnuuppbyggingar í sjávarútvegi á nærsvæði Keflavíkurflugvallar. Keflavíkurflugvöllur sem hluti af flutningakerfinu til og frá landinu er í lykilhlutverki þegar kemur að áframhaldandi þróun og vexti í útflutningi ferskra sjávarafurða horft til framtíðar.

ISAVIA Í SAMFÉLAGINU

- 28 — STEFNA Í SAMFÉLAGSÁBYRGÐ
- 30 — HAGAÐILAR
- 30 — VIÐSKIPTAVINIR
- 33 — STARFSFÓLK
- 34 — SAMFÉLAGIÐ
- 38 — STJÓRNVÖLD
- 39 — BIRGJAR
- 39 — ÚRSKURÐIR OG DÓMAR TENGDIR ISAVIA OHF. ÁRIÐ 2017
- 40 — MANNAUÐUR

Isavia hefur með höndum rekstur og viðhald á innviðum sem er grunnur að flugsamgöngum landsins, tengingum við umheiminn og flugi á milli þriggja heimsálfna á stóru svæði. Starfsemin skiptir þar af leiðandi miklu máli fyrir þjóðarhag og starfsfólk félagsins leggur sig fram um að haga störfum sínum á öruggan og skilvirkan hátt í sátt við samfélagið.

STEFNA Í SAMFÉLAGSÁBYRGÐ

STEFNA FÉLAGSINS Í SAMFÉLAGSÁBYRGÐ ER GRUNDVÖLLUÐ Á VÆNTINGUM UM SAMFÉLAGSÁBYRGÐ FYRIRTÆKJA SEM FRAM KOMA Í ALMENNRI EIGANDASTEFNU RÍKISINS, LÖGUM UM ÁRSREIKNINGA OG LÖGUM UM OPINBER INNKAUP, SVO EITTHVAÐ SÉ NEFNT.

FÉLAGIÐ HEFUR SETT SÉR EFTIRFARANDI STEFNU OG MARKMIÐ Í SAMFÉLAGSÁBYRGÐ:

Stefna:

Isavia stuðlar að jafnvægi milli efnahags, umhverfis og samfélags með sjálfbærni að leiðarljósi.

Markmið:

Isavia vinnur með virkum og skipulögðum hætti að eftirfarandi markmiðum:

- Tryggja góða flugþjónustu á Íslandi og framkvæma hlutverk sitt í samfélaginu á öruggan og skilvirkan hátt.
- Stuðla að ánægju starfsfólks og góðu starfsumhverfi.
- Byggja upp rekstur sem er sjálfbær til lengri tíma litið í samstarfi og sátt við viðskiptavinum, almenning á Íslandi og aðra hagaðila.
- Umgangast umhverfið með ábyrgð og sjálfbærni að leiðarljósi, draga úr kolefnisspori félagsins og leggja þannig sitt af mörkum til að draga úr umhverfisáhrifum starfseminnar.

Isavia er aðili að alþjóðasamningi Sameinuðu þjóðanna (UN Global Compact) og skuldbindur félagið sig til þess að stefna og starfshættir séu í samræmi við tíu meginþætti Sameinuðu þjóðanna um mannréttindi, vinnumál, umhverfismál og aðgerðir gegn spillingu. Jafnframt skuldbindur félagið sig til að birta opinberlega upplýsingar um samfélagsábyrgð félagsins í samræmi við viðmið UN Global Compact og GRI.

Forstjóri Isavia hefur undirritað jafnréttissáttmála UN Women sem skuldbindur félagið til að vinna að bættu jafnrétti í starfsemi sinni. Í sáttmálanum eru sjö viðmið sem höfð eru að leiðarljósi til þess að efla konur innan fyrirtækja og til að auka þátt þeirra í atvinnulífinu.

Isavia hefur sett siðareglur fyrir birgja í samræmi við meginþættina tíu. Vinnuhópur fulltrúa frá stoðsviðum fyrirtækisins vann reglurnar sem voru samþykktar af framkvæmdaráði og forstjóra í júní 2017. Í reglunum er gerð sú krafa að birgjar sem félagið skiptir við uppfylli siðareglurnar og sjái til þess að þeirra birgjar geri slíkt hið sama. Birgi skal, sé þess óskað, geta staðfest að þessum siðareglum sé fylgt. Siðareglur birgja verða gerðar aðgengilegar á heimasíðu félagsins eftir því sem þær verða innleiddar.

HAGAÐILAR

ISAVIA LEGGUR ÁHERSLU Á VÍÐTÆKT SAMRÁÐ VIÐ ÞÁ HAGAÐILA SEM TREYSTA Á ÞJÓNUSTU FÉLAGSINS OG VERÐA FYRIR ÁHRIFUM AF STARFSEMI ÞESS. STARFSEMINNAR GÆTIR UM ALLT LAND OG SNERTIR ALLA LANDSMENN. FÉLAGIÐ HEFUR SKRÁÐ Á ANNAÐ HUNDRAÐ HAGAÐILA SEM FLOKKAST Í VIÐSKIPTAVINI, STARFSFÓLK, SAMFÉLAG, STJÓRNVÖLD OG BIRGJA.

áður en teknar eru mikilvægar ákvarðanir um rekstur, gæði þjónustu, gjaldtöku, nýframkvæmdir, turnþjónustu eða önnur atriði sem snerta mikilvæga hagsmuni þeirra. Notendanefnd Keflavíkurflugvallar fundar eins oft og þurfa þykir, en þó aldrei sjaldnar en árlega. Notendanefnd innanlandsflugvallanna fundar að jafnaði einu sinni á ári.

Samráð er haft við notendur flugleiðsöguþjónustu um rekstur og fjárfestingar og fer það samráð fram á árlegum notendafundum. Samráð um aðra þætti flugleiðsöguþjónustu fer einnig fram með notendum á vettvangi Skipulagsnefndar ICAO (NAT-SPG)

fyrir Norður-Atlantshaf. Reglulegir fundir eru haldnir með notendum auk samskipta við einstaka notendur eða fulltrúa notendahópa ef nauðsyn þykir. Í notendasamráðinu hefur samstarfsaðili Isavia, Veðurstofa Íslands, hlutverki að gegna varðandi veðurupplýsingar og er vöktunaraðili vegna eldgosa og annarra náttúruhamfara.

Rekstraraðilar á Keflavíkurflugvelli
Samskipti við rekstraraðila á Keflavíkurflugvelli fara fram á sameiginlegum fundi eða með hverjum og einum. Fastir hópfundir eru með verslunar- og veitingaaðilum.

VIÐSKIPTAVINIR

Helstu viðskiptavinir félagsins eru flugrekendur sem nýta flugvelli og flugstjórnarsvæði, rekstraraðilar á flugvöllum, svo sem flugþjónustuaðilar, verslanir, veitingaaðilar, bílaleigur og hópflutningafyrirtæki, og síðast en ekki síst flugfarþegar.

Samskipti við notendur og rekstraraðila fara fyrst og fremst fram á reglulegum fundum. Samskipti við farþega eiga sér stað með beinum samskiptum starfsfólks félagsins á flugvöllum og með öllum helstu samskiptaleiðum; síma, tölvupósti, vefjum og samfélagsmiðlum ásamt reglubundnum þjónustukönnunum.

Flugrekendur

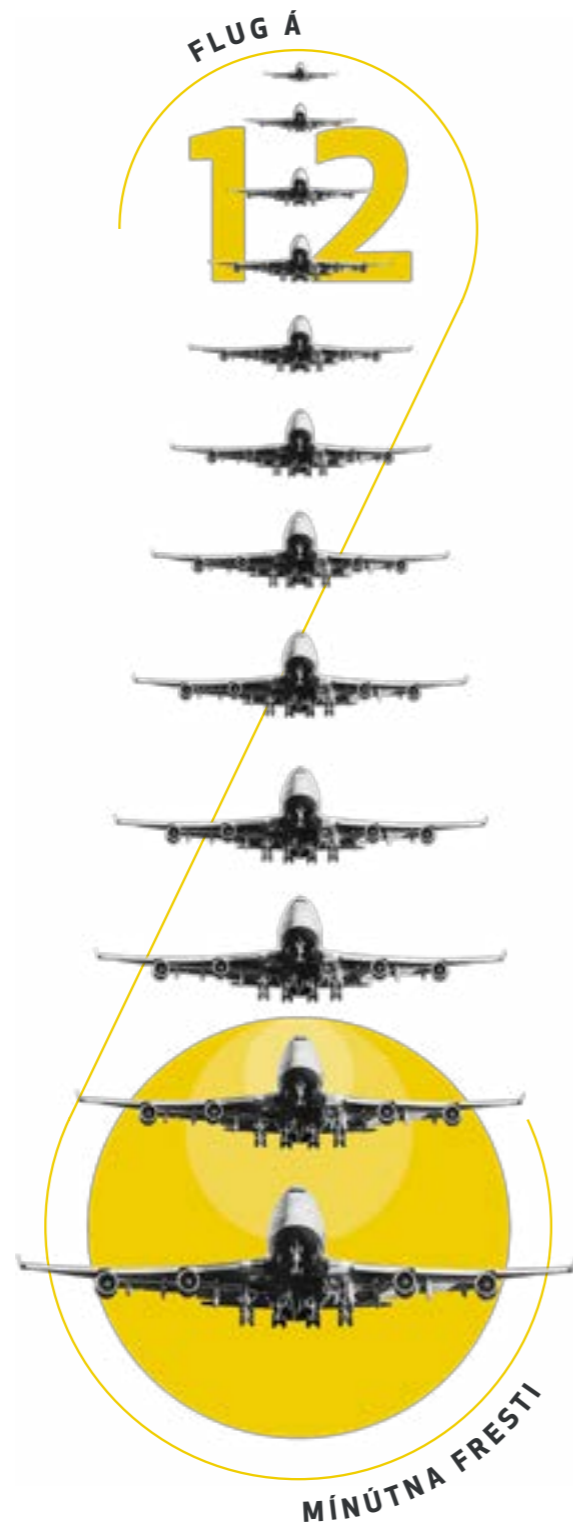
Samskipti við flugfélög sem fara um flugvelli Isavia og flugstjórnarsvæði fara meðal annars fram á reglulegum notendanefndarfundum sem öllum notendum er boðið á auk funda með hverjum og einum eftir þörfum. Notendanefndir flugvalla starfa í samræmi við ákvæði loftferðalaga og reglugerðar. Í þeim eiga möguleika á því að sitja fulltrúar allra flugfélaga sem nota flugvöllinn að staðaldri og umboðsaðilar þeirra. Á fundunum gefst notendum tækifæri til að koma sjónarmiðum sínum á framfæri

Farþegar

Samskipti við farþega eiga sér fyrst og fremst stað með aðstoð ýmissa miðla þar sem tekið er við fyrirspurnum og þeim svarað á borð við vefsvæðin isavia.is og kefairport.is og í gegnum samfélagsmiðlasíður félagsins á Facebook, Twitter og Instagram. Isavia stendur einnig reglulega fyrir markaðs- og þjónusturannsóknum á flugvöllum sínum. Á Keflavíkurflugvelli hafa samræmdar þjónustukannanir verið framkvæmdar undanfarin 13 ár. Um er að ræða alþjóðlega könnun á vegum Alþjóðasamtaka flugvallanna (ACI) sem mælir ánægju farþega á yfir 250 flugvöllum um allan heim og gefur góðan samanburð. Gögnum um 34 þjónustuþætti á flugvellinum er safnað allt árið. Niðurstöður eru birtar ársfjórðungslega og því hægt að bregðast skjótt við þar sem úrbóta reynist þörf. Ánægja farþega er mæld á kvarðanum 0-5 og hefur Keflavíkurflugvöllur almennt fengið góða einkunn fyrir þjónustu á umliðnum árum. Í takt við mikla farþegaaukningu hafa komið tímabil þar sem heildaránægja fer niður og má yfirleitt rekja það til þrengsla í flugstöðinni og framkvæmda við endurbætur og stækkun á farþegarými. Fyrir utan þessa föstu þjónustukönnun eru framkvæmdar kannanir eftir þörfum.

Isavia hefur einnig gert rannsóknir meðal almennings á Íslandi á viðhorfi til flugvallanna félagsins og upplifun þeirra sem hafa ferðast um þá á hverju ári. Meirihlutinn (66%) hefur haft jákvæða upplifun af Keflavíkurflugvelli og 68% jákvæða upplifun af innanlandsflugvöllum. eru þessar niðurstöður svipaðar milli áronna 2016 og 2017.

STARFSFÓLK

Samskipti við og milli starfsfólks fara auk hefðbundinna leiða á vinnustað fyrst og fremst fram á reglubundnum starfsmannafundum forstjóra, innri vef félagsins og viðburðum á vegum starfsmannafélagsins. Haldnir voru fjórir starfsmannafundir með forstjóra félagsins á árinu 2017 þar sem farið var yfir málefni liðandi stundar og framtíðarhorfur í starfsemi félagsins.

Stór hluti samskipta við starfsmenn fara fram á innri vef félagsins, Flugunni. Vefurinn er samfélagsmiðill sem tengir starfsmenn saman og geta allir sett inn færslur, myndir og myndbönd sem þeir vilja deila með samstarfsfólkinu. Starfsfólk getur einnig sótt þangað ýmis tæki og tól til notkunar við störf sín og haldið utan um skráningar á viðburði, námskeið og skemmtanir á vegum fyrirtækisins.

Á árinu 2017 var Flugan sett upp í smáforriti í síma (appi) í þeim tilgangi að auka enn frekar aðgengi að vefnum, sérstaklega fyrir starfsfólk sem vinnur ekki við tölvu. Með því að nútímavæða innri vefinn með þessum hætti hefur upplýsingaflæði innan fyrirtækisins verið aukið.

Á árinu var einnig unnið að endurskoðun á ytri vefsíðum Isavia, www.isavia.is og www.kefairport.is. Sú vinna felst í því að koma upp öflugri upplýsingasíðu þar sem allar flugvallavefsíður fyrir farþega og viðskiptavini eru sameinaðar á eina vefsíðu, undir léninu www.isavia.is. Áætlað er að vefsíðan fari í loftið í marsmánuði 2018.

Starfsmannafélag Isavia og dótturfyrirtækja, Staffið, skipuleggur fjölda viðburða fyrir félagsmenn og stuðlar að fjölbreyttu og öflugri félagslífi, t.d. fjölskyldudegi á sumrin, jólahlaðborðum, bíóferðum og keilukvöldum.

Starfsfólk á Egilsstaðaflugvelli sat námskeiði flugvernd á árinu, en námskeiðið er unnið í samvinnu við flugverndardeild Keflavíkurflugvallar.

Auk þess hefur félagið samið um afsláttakjör fyrir starfsmenn hjá ýmsum fyrirtækjum. Öllum starfsmönnum býðst aðild að Staffinu. Isavia lítur svo á að nauðsynlegt sé að starfsfólk hafi möguleika á að hitast utan vinnu og styður starfsmannafélagið en félagið stendur líka fyrir viðburðum sem leiða fólk saman, líkt og árshátíð félagsins.

Félagið leggur áherslu á gott og fjölskylduvænt starfsumhverfi, öfluga fræðslu og þjálfun og jákvæðan starfsanda. Markvisst er unnið að endurnýjun starfsstöðva og t.d. var á síðasta ári tekið í notkun ný aðstaða fyrir starfsfólk flugvallarþjónustu Keflavíkurflugvallar.

SAMFÉLAGIÐ

Umtalsverð samskipti eru við sveitarfélög og landshlutasamtök í nágrenni við flugvelli félagsins og má þar nefna sveitarfélögin á Suðurnesjum, Reykjavíkurborg, Akureyrarbæ, Ísafjörð, Fljótshálfur, Sauðárkrók, Siglufjörð, Fjarðarbyggð, Hornafjörð, Þórshöfn, Vopnafjörð, Húsavík og Vestmannaeyjabæ. Nauðsynlegt er að upplýsingagjöf til sveitarfélaga sé með fullnægjandi hætti þar sem starfsemi félagsins getur haft mikil áhrif á nær-umhverfið. Sérstaklega á það við á Suðurnesjunum þar sem Keflavíkurflugvöllur er stærsti vinnustaðurinn. Það er mikið hagsmunamál að samskipti við sveitarfélögin séu góð og mikilvægt að mótuð sé framtíðarsýn fyrir þessi gríðarlega mikilvægu samgöngumannvirki á hverjum stað.

Fjöldi starfsmanna félagsins hefur haldið erindi á hinum ýmsu ráðstefnum og viðburðum utan félagsins eins og sjá má á næstu síðu.

Stjórn Isavia heldur einnig árlega fundi með aðilum á landsbyggðinni og árið 2107 var sá fundur á Húsavík.

Í janúar var haldinn fundur í samstarfi við Þróunarfélag Keflavíkurflugvallar, Kadeco, undir yfirskriftinni „Keflavíkurflugvöllur – Tækifæri til atvinnuuppbyggingar“ og var umræðuefni fundarins tækifæri til atvinnuuppbyggingar í sjávarútvegi á nærsvæði flugvallarins. Áhugaverð erindi voru flutt á fundinum og var hann vel sóttur.

Helstu samtök sem Isavia er aðili að

Samtök ferðapjónustunnar
Samtök atvinnullfsins
Ameríska-Íslenska viðskiptaráðið
Fransk-Íslenska viðskiptaráðið
Dansk-Íslenska viðskiptaráðið
Verkefnastjórnunarfélag Íslands
Stjórnvísir
Airport Council International
Lögmannafélag Íslands
Mannauður, félag mannauðsstjóra
ÍMARK, samtök markaðsfólks á Íslandi
Samtök atvinnurekenda á Reykjanesi
Íslenski ferðaklasinn
Íslenski sjávarklasinn
Festa, miðstöð um samfélagslega ábyrgð
Viðskiptaráð Íslands
NAT-SPG, samstarfsvettvangur ríkja innan ICAO NAT-Region-svæðisins
Borealis, samstarfsvettvangur flugleiðsöguþjónustuveitenda í Norðvestur-Evrópu
Civil Air Navigation Services Organisation (CANSO)

MARGVÍSLEG SAMSKIPTI VIÐ HAGADILA

Samfélagsleg ábyrgð

Erindi um vinnu Isavia í samfélagsábyrgð í tengslum við ráðstefnuna What works: The International Summit to Advance Social Progress í Reykjavík	Erindi um markmið Isavia í samfélagsábyrgð á Uppskeruhátíð Abyrgar ferðapjónustu á vegum Festu, miðstöðvar um samfélagsábyrgð, og íslenska ferðaklasans	Erindi um vinnu Isavia í samfélagsábyrgð á fundinum Fjárfest í framtíðinni á vegum Samtaka atvinnullfsins í Reykjavík	Erindi um samfélagsábyrgð fyrirtækja á aðalfundi Íslenska Ferðaklasans
---	---	---	--

Umhverfi

Erindi um vinnu Isavia í átt að kolefnisjöfnun á Keflavíkurflugvelli á North America/Europe Airport Best Practices Conference í Reykjavík	Erindi um vinnu Isavia í átt að kolefnisjöfnun á Keflavíkurflugvelli fyrir samnorræna umhverfisnefnd sem snýr að flugi	Erindi um umhverfismál hjá Isavia á Loftslagsfundum Festu og Reykjavíkurborgar	Erindi um hvernig Isavia vinnur með Græn skref á morgunverðar fundi Grænna skrefa	Örerið um umhverfismál hjá Isavia hjá Félagi umhverfisfræðinga
---	--	--	---	--

Framtíðaruppbygging og framkvæmdir

Erindi um gerð þróunar-áætlunar Keflavíkurflugvallar og samskipti við hagaðila á Passenger Terminal Conference í Amsterdam	Erindi um upplýsingatækni og tæknilega hagræðingu á Keflavíkurflugvelli á SITA ICT Forum	Erindi um BIM-notkun Isavia á ráðstefnu í Denver	Erindi um hvernig BIM-innleiðing er keyrð hjá Isavia á Design Management Forum í Svíþjóð	Erindi á BIM-ráðstefnum Hagræðing í mannvirkja-gerð í Reykjavík	Kynning á framtíðaruppbyggingu á Keflavíkurflugvelli á fundi sveitarfélaga á Suðurnesjum.	Kynning á framtíðaruppbyggingu á Keflavíkurflugvelli fyrir Oddfellow
--	--	--	--	---	---	--

Ferðapjónusta

Erindi „Af hverju Ísland – flugvöllur í samkeppni“ á morgunverðar fundi Íslandsbanka í Reykjavík	Palborðsumræður um ferðapjónustu á Íslandi, á ráðstefnu á vegum Landsbankans.	Morgunverðarfundir um farþegasþár á vegum Isavia í Reykjavík	Leiðbeinandi: starfsmaður í verkefnum Startup Tourism
--	---	--	---

Mannauður, markaðssetning og þjónusta

Erindi um mannaúsmál á ACI HR & Leadership Forum í Tel Aviv	Erindi um jafnlaunavottun á ACI HR & Leadership Forum í London	Erindi um innri markaðssetningu á ACI Digital Communication Forum í Napóli	Erindi um vildarþjónustu sem boðar á Keflavíkurflugvelli fyrir aðildarhópi Meet in Reykjavík	Erindi um ráðningar í miklum vexti á stjórnendadegi Reykjanesbæjar
---	--	--	--	--

Í maí var í fyrsta skipti haldinn opinn íbúafundur fyrir íbúa á nærsvæði Keflavíkurflugvallar þar sem kynnt voru áhrif framkvæmda við flugbrautir á flugumferð og hljóðvist. Einnig voru kynntar niðurstöður hljóðmælinga á svæðinu sem og nýtt hljóðmælingakerfi sem tekið var í notkun á árinu. Fyrirhugað er að halda sambærilegan fund árlega.

Samskiptin hafa farið fram á fundum með bæjar- og sveitarstjórnarmönnum, auk annarra hagaðila. Einnig er náð samráð við markaðsstofur svæðanna á Norður- og Austurlandi þar sem t.d. er unnið er að markaðssetningu á beinu flugi til Akureyrar og Egilsstaða í tengslum við Flugþróunarsjóð. Í júlí tilkynnti ferðaskrifstofan Super Break um fyrirætlanir sínar um að hefja beint flug milli Cardiff í Wales og Akureyrar í upphafi árs 2018 og stóð til að fyrstu farþegarnir mundu lenda á Akureyri í janúar 2018. Þetta er í fyrsta sinn sem boðið er upp á beint flug til Akureyrar frá Bretlandi.

Samstarf við ferðaþjónustu

Isavia á einnig viðtækt samstarf við aðila í ferðaþjónustunni eins og Samtök ferðaþjónustunnar (SAF),

Ferðamálastofu, Íslandsstofu, Stjórnstöð ferðamála og félagið er aðili að Íslenska ferðaklasanum. Isavia er einnig virkur aðili í hafna- og flutningahópi Íslenska sjávarklasans en það er samstarfsvettvangur fyrirækja sem flest eru beintengd flutningum og hafnastarfsemi. Árið 2017 stóð Íslenski sjávarklasinn þriðja árið í röð fyrir ráðstefnunni Flutningalandið Ísland í samstarfi við hóp flutningafyrirtækja í klasanum og Samtök atvinnulífsins. Aðal- umræðuefni ráðstefnunnar var hvernig Ísland getur eftt sig sem tengipunkt fyrir alþjóðaflutninga og um leið stuðlað að auknu efnahagssamstarfi þjóða við Norður-Atlantshaf.

Isavia hefur frá upphafi verið einn af bakhjörllum samráðsvettvangsins Arctic Circle og starfsmenn taka virkan þátt í umræðum um málefni norðurslóða, hvort heldur sem er í tengslum við flugumferð á norðurslóðum eða hugmyndir um uppbyggingu björgunarmiðstöðvar á Íslandi. Á ráðstefnunni í ár hélt Ásgeir Pálsson, framkvæmdastjóri Flugleiðsögusviðs, erindi ásamt fulltrúum frá Veðurstofu Íslands og Icelandair um hvaða áhrif eldgos á norðurslóðum gæti haft á flugumferð.

Þá heldur Isavia reglulega opna fundi þar sem aðilum innan ferðaþjónustunnar og öðrum eru kynnt áform félagsins á Keflavíkurflugvelli, s.s. framkvæmdir og umferðarspár. Árlegur morgunverðafundur þar sem kynnt er spá um farþegafjölda komandi árs á Keflavíkurflugvelli var haldinn í nóvember. Starfsfólk Isavia hefur einnig haldið erindi á fjölda opinna funda sem haldnir hafa verið á vegum annarra aðila.

Á sviði flugleiðsögubjónustu á Isavia í nánu samstarfi við þjónustuaðila og aðliggjandi flugstjórnarmiðstöðvar. Félagið er þátttakandi í Borealis sem er samstarfsvettvangur nýu flugleiðsögubjónustuaðila í Norður Evrópu.

Almannavarnir og hópslysaviðbúnaður

Isavia á aðild að stjórnstöð almannavarna og er í lykilhutverki vegna viðbragðsáætlunar um leit og björgun á íslenska flugstjórnarsvæðinu. Viðbragðsæfingar á flugvöllum eru mikilsverður þáttur í viðbúnaði félagsins og ekki síður almannavörnum á Íslandi og þróun þeirra. Að jafnaði eru haldnar fjórar flugslysaæfingar á ári og er þátttaka undantekningarlaust góð, en að jafnaði taka yfir 1.000 manns þátt í þessum æfingum frá öllum viðbragðsaðilum. Frá því félagið hóf að halda reglubundnar æfingar á flugvöllum hafa viðbragðsáætlanir almannavarna vegna hópslysa þróast til samræmis við verklag sem þar er notað. Æfingar félagsins hafa þannig orðið samráðsvettvangur viðbragðsaðila til þróunar á þekkingu og verklagi sem fest hefur verið í reglugerðir og lög um almannavarnir.

Árið 2017 voru haldnar flugslysaæfingar á Akureyrarflugvelli, Vestmannaeyjaflugvelli og Ísafjarðarflugvelli. Æfingarnar tókust vel og var þátttaka góð.

Styrkir til Slysavarnafélagsins Landsbjargar og Rauða krossins

Styrktarsjóður Isavia og Slysavarnafélagsins Landsbjargar hefur verið starfræktur frá árinu 2012 og hefur fram til 2017 úthlutað nærri 40 milljónum króna til björgunarsveita til kaupa á níu hópslysakerrum. Í upphafi árs 2018 var skrifað undir samning við Rauða krossinn til þriggja ára um kaup á 7 fjöldahjálparkerrum á því tímabili fyrir alls um 14 milljónir króna.

Helsta hlutverk þessara styrktarsjóða að koma upp hópslysa- og fjöldahjálparkerrum með öllum helsta búnaði sem grípa þarf til, t.d. vegna rútslyss eða þegar þarf að skjóta skjólshúsi yfir mikinn fjölda fólks í hjálparstöðvum. Kerrurnar hafa verið afhentar björgunarsveitum og Rauða krossinum víða um land.

Samstarf Isavia, Rauða krossins og Slysavarnafélagsins hefur verið farsælt og eru sjálfboðaliðar félaganna mikilvægur þáttur í viðbragðskerfi flugvallar.

Árið 2017 var hópslysakerrum komið til Björgunarsveitarinnar Kára í Örfum, Björgunarsveitarinnar Stefáns í Mývatnsveit og Björgunarfélags Ísafjarðar.

Árið 2018 er reiknað með að afhenda þrjár hópslysakerrur í viðbót til Slysavarnafélagsins Landsbjargar og tvær fjöldahjálparkerrur til Rauða krossins.

Sjá nánar á isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/samfelag-og-umhverfi/samfelag/styrkir-til-samfelagsins/styrkir-til-samfelagsins

Samfélagssjóður Isavia

Samfélagssjóðurinn veitti fjölda styrkja á árinu til margvíslegra málefna. Við úthlutun er lögð áhersla á umhverfismál, mannúðarmál, forvarnir, flugtengd málefni, listir, menningu og menntamál. Félagið styrkir einnig ýmis góðgerðarsamtök með því að veita aðstöðu fyrir söfnunarbauka á flugvöllum. Sjá má lista yfir þá sem hlutu styrki á isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/samfelag-og-umhverfi/samfelag/styrkir-til-samfelagsins/samfelagssjodur

Háskólastyrkir Isavia

Styrkir hafa verið veittir til nemenda á meistarastigi Háskólans í Reykjavík og Háskóla Íslands. Félagið veitti rúmar 9 milljónir króna í sjö rannsóknarverkefni á meistarastigi árið 2017. Sjá nánar á isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/samfelag-og-umhverfi/samfelag/styrkir-til-samfelagsins/styrkir-til-samfelagsins/haskolanema

Startup Tourism

Isavia hefur frá upphafi verið einn af bakhjörllum verkefnisins „Startup Tourism“ sem er vettvangur til að veita viðskiptahugmyndum sprotafyrirtækja í ferðaþjónustu brautargengi. Tíu teymi voru valin til þátttöku í svonefndum viðskiptahraðli sem hófst í febrúar og stóð í 10 vikur. Forsvarsmenn teymanna fengu þjálfun og leiðsögn hjá ýmsum sérfræðingum til að þróa viðskiptahugmyndir sínar. Teymin kynntu afraksturinn fyrir fjárfestum og lykilaðilum innan ferðaþjónustunnar í apríl.

STJÓRNVÖLD

Samskipti við stjórnvöld eru af margvíslegum toga. Ríkið er eigandi félagsins og fylgir það almennri eigandastefnu þess í rekstrinum. Fjármála- og efnahagsráðuneytið fer með hlutabréfið og fara formleg samskipti fram á hluthafafundum og árlegum aðalfundi. Önnur samskipti við eigandann fara fram á fundum sem boðað er til eftir atvikum.

Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið gegnir tvíþættu hlutverki í tengslum við starfsemi Isavia. Annars vegar sem fagræðuneyti flugmála og hins vegar sem viðskiptaaðili félagsins vegna reksturs innanlandsflugvallakerfisins og annarra þátta sem eru á ábyrgð stjórnvalda. Félagið á sæti í þremur nefndum og ráðum á vegum ráðuneytisins; fagræði um flugmál, flugvirkarráði og hefur áheyrnarfulltrúa í samgönguráði. Fyrirtækið á í reglulegum faglegum samskiptum við samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið um flugmál auk náins samráðs um framkvæmd þjónustusamningsins.

Isavia annast líka framkvæmd tveggja alþjóðasamninga um flugleiðsöguþjónustu. Annars vegar er það svonefndur „Joint Finance“-samningur sem fjallar um flugleiðsöguþjónustu innan íslenska flugupplýsingasvæðisins (Reykjavík FIR). Samningurinn er við 24 önnur aðildarríki flugleiðsögu á Norður Atlantshafinu og er Alþjóðaflugmálastofnunin (ICAO) umsjónaraðili með honum. Hins vegar eru það samningar við dönsk stjórnvöld um að Ísland sinni flugumferðarstjórn í efri hluta flugstjórnarsvæðisins yfir Grænlandi. Þá hefur Isavia einnig gert samning við grænlenka flugvallafyrirtækið Mittarfeqarfiit um að flugleiðsögusvið Isavia sinni flugstjórnarþjónustu á flugvelli í og við Kangerlussuaq/Sönderström.

Fundað er reglulega með atvinnuvega- og nýsköpunar-ráðuneytinu í tengslum við flugleiðir og ferðaðþjónustumálefni. Einnig eru haldnir fundir með utanríkisráðuneytinu og Landhelgisgæslunni í tengslum við varnartengda starfsemi á Keflavíkurflugvelli og skipulagsmál flugvallarins. Fulltrúar Isavia tóku í janúar þátt í hugarflugsfundum á vegum utanríkisráðuneytisins um formennsku Íslands í Norðurskautsráðinu 2019–2021.

Isavia hefur mikil samskipti við ríkisstofnanir vegna hinna margþætta verkefna félagsins. Mest er sambandið við

Samgöngustofu sem gefur út starfsleyfi flugvalla og flugleiðsögu og annast viðeigandi eftirlit með framkvæmd og rekstri. Aðrar eftirlitsstofnanir sem vert er að nefna eru Hollustuvernd ríkisins, Mannvirkjastofnun, Vinnueftirlitið, Skipulagsstofnun og Umhverfisstofnun. Margar ríkisstofnanir eru með starfsstöðvar hjá eða í nánu samstarfi við félagið og má þar telja Lögreglustjóra, Tollstjóra, Almannaþing ríkisins og Landhelgisgæsluna. Stofnanir sveitarfélaga sem tengjast rekstri Isavia eru aðallega heilbrigðiseftirlit og slökkvilið.

Isavia er einnig undir eftirliti og í samstarfi við erlenda aðila. Af þeim má helst telja Flugöryggisstofnum Evrópu, (EASA) sem m.a. tryggja samræmdar öryggiskröfur í flugi á Evrópusvæðinu og Alþjóðaflugmálastofnunina (ICAO) sem er undirstofnun Sameinuðu þjóðanna og setur alþjóðlega staðla fyrir alla helstu þætti almenningsflugs og fylgist með frammistöðu ríkja og þjónustuveitenda. Stofnunin hefur einnig eftirlit með framkvæmd fyrrnefnds „Joint Finance“- samnings. Isavia á m.a. í samstarfi við EASA á vettvangi Borealis-samstarfsins. Vegna starfsemi félagsins á Grænlandi og í Færeyjum sætir Isavia eftirliti Trafík- og byggestyrelsen í Danmörku og vegna samstarfs um flugfjarskiptaþjónustu á Norður-Atlantshafi eru nán samskipti við írsku flugmálastjórnina.

Áfangar í samfélagsábyrgð

BIRGJAR

Þar sem Isavia er í eigu íslenska ríkisins fellur félagið undir lög um opinber innkaup en helstu innkaupum félagsins má skipta í verk-, þjónustu- og vörukaup. Árið 2017 urðu þær breytingar að Isavia varð kleift að nýta ákvæði reglugerðar nr. 340/2017 um innkaup aðila sem annast vatnsveitu, orkuveitu, flutninga og pósthjónustu. Á árinu voru gerðar skipulagsbreytingar sem fólust í því að stofnuð var miðlæg innkaupadeild. Hlutverk hennar er að annast og styðja við innkaup félagsins í samræmi við meginreglur um opinber innkaup. Sérstök áhersla hefur verið lögð á rafræn samskipti með það að markmiði að viðhalda og bæta rekjanleika við framkvæmd innkaupa.

Hlutfall innlendra birgja er um 88% og erlendra um 12% en ekki er skráð hverjir þeirra hafa aðsetur utan Evrópska efnahagssvæðisins.

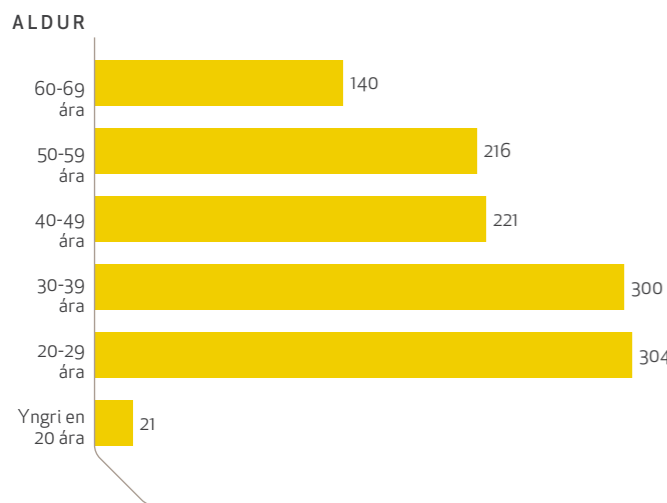
ÚRSKURÐIR OG DÓMAR TENGDIR ISAVIA OHF. ÁRIÐ 2017

Engir dómar eða úrskurðir hafa fallið þar sem félagið hefur verið talið brjóta lög eða reglur á árinu 2017. Eitt dómsmál er til meðferðar í héraðsdómi eftir að Hæstiréttur ákvað að vísa því aftur til meðferðar í héraðsdómi.

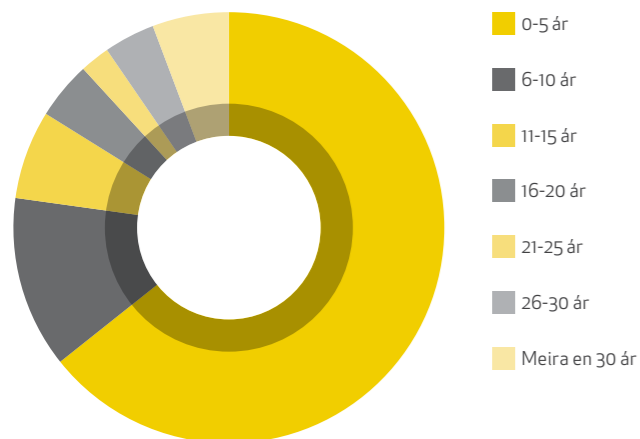
Fimm kærur bárust vegna útboðsmála. Í öllum málunum féllst Kærufnd útboðsmála á afstöðu félagsins. Ein kæra barst vegna ágreinings um afhendingu gagna þar sem ekki var fallist á þá afstöðu félagsins að tiltekin gögn væru viðkvæm fjárhagsgögn sem ekki bæri að afhenda.

MANNAUÐUR

HJÁ MÓÐURFÉLAGI ISAVIA STARFAR FJÖLBREYTTUR HÓPUR Á MÖRGUM STARFSSTÖÐVUM UM ALLT LAND. Í LOK ÁRS 2017 VORU STARFSMENN 1.202 AÐ TÖLU, ÞAR AF ÞRÍÐJUNGUR KONUR. Á SAMA TÍMA VORU 313 STARFSMENN HJÁ DÓTTURFÉLÖGUM, 221 HJÁ FRÍHÖFNINNI OG 46 HJÁ TERN SYSTEMS.

Aldursdreifing starfsmanna

Starfsaldur hjá Isavia

Meðalaldur starfsmanna hjá Isavia er 40,6 ár og meðalstarfsaldur 7,32 ár. Starfsmannavelta var 11,28% á árinu. Hún er misjöfn eftir störfum og sviðum. En starfsmannahópurinn fer ört stækkandi og voru 504 starfsmenn ráðnir á árinu, þar af 300 í sumarstörf.

Ráðist var í umfangsmikla herferð til að laða að nýja starfsmenn og kynna þau störf sem í boði eru hjá félaginu. Meðal annars kynntu starfsmenn félagsins störf sín sjálfir í sjö myndböndum sem gerð voru í þessu skyni. Stofnuð var Facebook-síðan „Störf hjá Isavia“ þar sem öll laus störf eru auglýst. Einnig var kynningarefni um störf hjá félaginu sett upp í framhaldsskólum og háskólum.

Mikil áhersla er lögð á að taka vel á móti nýjum starfsmönnum. Allir fá senda rafræna kynningu sem þeim er ætlað að skoða áður en starf er hafið. Stjórnandi tekur á móti nýjum starfsmanni á fyrsta degi, býður hann velkominn, kynnir starfsstöð og samstarfsfólk og fer yfir helstu atriði sem nýr starfsmaður þarf að vita. Allir nýir tímabundnir starfsmenn fengu gjöf og kynningarbækling þar sem helstu atriði starfsmannahandbókar voru tilgreind.

Fræðsla

Fræðsla, endurmenntun og reglubundin þjálfun eru hluti af daglegum störfum. Skipulögð þjálfun og fræðsla fer fram allt árið. Félagið stendur fyrir umfangsmiklu og metnaðarfullu fræðslustarfi með það að markmiði að byggja upp þekkingu og að færni starfsmanna sé í samræmi við stefnu og gildi félagsins. Fræðslustarfinu er skipt upp í tvo flokka, sérhæfða og almenna fræðslu.

Sérstaða félagsins felst í því að meiri hluti starfsmanna hlýtur grunnþjálfun hjá félaginu sjálfu. Fræðslan er sérhæfð og ætlað að tryggja viðeigandi

FRÆDSLUSTUNDIR Á HVERN STARFSMANN

þjálfun starfsmannahópa sem þurfa sérstök réttindi eða sértæka hæfni, t.d. á sviði flugleiðsögu, flugverndar og flugvallarþjónustu. Þjálfunaráætlanir fyrir þessa hópa eru samþykktar af Samgöngustofu, enda strangar reglur um rekstur alþjóðaflugvalla.

Kennslaöferðir Isavia eru í stöðugri þróun og er mikið notast við upplýsingatækni í þjálfun. Síðustu árin hefur í auknum mæli verið boðið upp á blandað nám þar sem bókleg kennsla fer fram á námsvef en verkleg þjálfun á starfsstöð.

Fræðslustundir námu alls 24.225 klst. árið 2017 sem jafngildir því að allir starfsmenn félagsins hafi hlotið þjálfun í 20 klst. á árinu. Um 90% af fræðslustundum ársins eru vegna grunnþjálfunar, endurmenntunar,

starfs- og sþþjálfunar sem starfsmenn þurfa til viðhalds réttindum og hæfni í starfi á borð við flugleiðsögu, flugvernd og flugvallarþjónustu.

Vinumarkaðurinn

Isavia starfar á almennum vinnumarkaði og fylgir almennum kjarasamningum sem Samtök atvinnulífsins hafa gert fyrir hönd félagsins við fjölmörg stéttarfélög. Sérstakir kjarasamningar eru við Landssamband slökkviliðsmanna (LSS), Félag flugmálastarfsmanna ríkisins (FFR), Stéttarfélag í almannajónustu (SFR) og Félag íslenskra flugumferðarstjóra (FÍF).

Gerðir eru skriflegir ráðningarsamningar við alla starfsmenn þar sem tilgreind eru laun, vinnutilhögun, réttindi og skyldur. Allir starfsmenn kynna sér siðareglur félagsins við undirritun ráðningarsamnings.

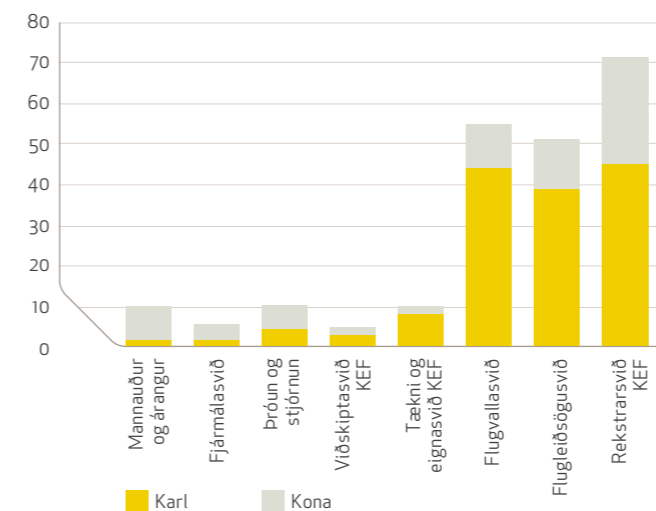
Veikindaréttindi eru tengd kjarasamningum, en fjarvera vegna veikinda nam 5,6% af öllum unnum stundum árið 2017, en starfstengdir sjúkdómar eru ekki skráðir sérstaklega hjá Isavia.

Félagið fylgir lögum og reglum um vinnuvernd, mannréttindi og barnaþrælkun. Félagið ræður ekki starfsmenn undir 18 ára aldri og greiðir öll opinber gjöld, engin svört vinna er í boði hjá félaginu.

Uppsagnarfrestur starfsmanna er samkvæmt viðeigandi kjarasamningum en ólíkur eftir starfs- og lífaldri. Uppsagnarfrestur er gagnkvæmur og eru allar uppsagnir skriflegar.

Félagslegt umhverfi

Í siðareglum félagsins kemur fram að virðing er borin fyrir störfum hvers annars og engin mismunur gerð gagnvart starfsfélögum eða viðskiptavinum á grundvelli kynferðis, trúarbragða, skoðana,

Fjöldi fræðslustunda eftir kyni og starfssviði

Þjóðernisuppruna, kynþáttar, litarháttar, efnahags, ætternis, fötlunar, aldurs eða stöðu að öðru leyti.

Í gildi er viðbragðsáætlun vegna eineltis, kynferðislegrar og kynbundinnar áreitni og ofbeldis á vinnustað. Viðbragðsáætlunin er aðgengileg öllum starfsmönnum á innri vef fyrirtækisins og er kynnt nýjum starfsmönnum sérstaklega. Stjórnendur fengu á árinu sérstaka fræðslu á félagslegu umhverfi og leiðsögn í viðbrögðum á grundvelli áætlunarinnar.

Á árinu 2017 bárust 4 formlegar tilkynningar um brot á jafnrétti, einelti eða áreitni. Unnið var úr þeim skv. áætlunum félagsins og fékkst úrlausn í öllum málunum.

Jafnrétti

Jafnréttisáætlun Isavia á að tryggja fyllsta jafnrétti milli kvenna og karla á vinnustaðnum með það að markmiði að nýta hæfni, kraft og kunnáttu starfsmanna til fulls án þess að kynbundin mismunum eigi

sér stað. Öll störf skulu aðgengileg báðum kynjum, gæta skal að samræmi fjölskyldulífs og vinnu, komið í veg fyrir einelti og kynferðislega áreitni, jafnaður hlutur kynjanna í stjórnunarstöðum og jafnréttis gætt við ákvörðun launa. Í atvinnu-auglýsingum félagsins er hvatt til þess að bæði kynin sækji um störf sem eru í boði hjá fyrirtækinu.

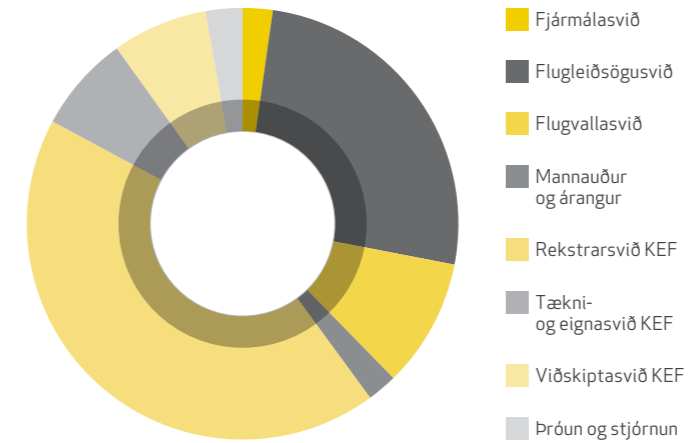
Jafnréttisáætlunin er aðgengileg öllum starfsmönnum á innri vef og er kynnt nýjum starfsmönnum sérstaklega. Jafnréttisfulltrúi fylgir jafnréttismarkmiðum og áætlun félagsins í jafnréttismálum eftir og er stjórnendum og starfsmönnum til ráðgjafar. Niðurstaða úttektar á árangri í jafnréttismálum er kynnt stjórn árlega.

Isavia hlaut gullmerki jafnlaunaúttektar PWC árið 2017 og hefur hlotið þá viðurkenningu þrjú ár í röð. Úttektin staðfestir launajafnrétti hjá félaginu og munar innan við 3,5% á milli kynja. Isavia hefur lagt ríka áherslu á jöfn laun kvenna og karla og hefur sú áhersla skilað árangri.

Allir starfsmenn eiga rétt á greiðslum úr fæðingarorlofssjóði samkvæmt lögum. Alls fóru 69 starfsmenn í fæðingarorlof árið 2017, 24 konur og 45 karlar. Allir starfsmenn sem fóru í fæðingarorlof á árinu 2017 sneru aftur til starfa að loknu fæðingarorlofi.

Jafnlaunavottun

Isavia vinnur nú að innleiðingu á jafnlaunastaðli og stefnir að jafnlaunavottun á haustmánuðum 2018. Markmið með innleiðingu jafnlaunakerfisins skv. jafnlaunastaðlinum (ÍST:85 2012) er að viðhalda launajafnrétti og uppfylla skyldur atvinnurekenda skv. III kafla laga nr. 10/2008 um jafna stöðu og jafnan rétt karla og kvenna. Inntak staðalsins fjallar um skyldur atvinnurekanda að greiða konum og körlum jöfn laun og tryggja að þau njóti sömu kjara fyrir sömu eða jafnverðmæt störf. Í ágúst 2017 var ráðinn verkefnastjóri til að sinna meðal annars áætlanagerð og innleiðingu jafnlaunastaðalsins, en auk þess starfa utanaðkomandi ráðgjafar að verkefninu. Skipaður var stýrihópur í nóvember 2017 sem tekur virkan þátt í verkefninu og sér meðal annars um að miðla upplýsingum til æðstu stjórnenda um stöðu innleiðingar, en verkefninu er

Skipting starfsmanna eftir sviðum

stýrt af mannauðssviði. Áætlað er að innleiðingu jafnlaunastaðalsins verði lokið í byrjun apríl 2018, fyrirtækið tilbúið til forúttektar um mitt sumar og vottun fari fram á haustmánuðum 2018.

Heilsa og vinnuumhverfi

Lögð er áhersla á að efla vitund starfsmanna um mikilvægi þess að lifa heilbrigðu lífi og sýna með þeim hætti fram á að félaginu er annt um heilsu og öryggi starfsmanna sinna. Markmið félagsins er að stuðla að aukinni andlegri og líkamlegri vellíðan starfsfólks, að búa starfsmönnum gott

vinnuumhverfi og að mæta andlegum, félagslegum og líkamlegum þörfum á vinnustaðnum. Félagið styrkir starfsmenn fjárhagslega til að stunda líkamsrækt. Auk þess geta starfsmenn sótt styrk til stéttarfélags.

Starfsmenn geta leitað til þjónustuværu Vinnuverndar og fengið ráðleggingar vegna eigin veikinda eða fjölskyldumeðlima, einnig eru hjúkrunarfræðingar Vinnuverndar reglulega til viðtals á stærstu starfsstöðvum.

Markvisst er unnið að úrbótum á vinnuumhverfi starfsmanna.

Nýtt þjónustuhús var tekið í notkun á Keflavíkurflugvelli, nýjar starfsstöðvar voru settar upp í flugstjórnarsal og flugfjarskiptamiðstöð auk þess sem ýmsar úrbætur voru gerðar í Flugstöð Leifs Eiríkssonar og í Turninum á Reykjavíkurflugvelli. Unnið er að stöðugum umbótum á tækni-búnaði og eru nýjar vopnaleitarvélar á Keflavíkurflugvelli dæmi um úrbætur sem hafa verið gerðar á því sviði.

Vinnuvernd

Mikil áhersla er lögð á öryggi starfsmanna á vinnustað. Öll slys eru skráð og sér vinnuverndarfulltrúi félagsins um að greina málsatvik og leggur til úrbætur á aðbúnaði eða verklagi til að hindra endurtekningu. Skráning er rafræn og sérstakt átak gert í að efla vitund um „næstum slys“ með sérstökum hnapp á vef starfsmanna, Flugunni, og kynningarþjöldum sem komið var fyrir í hverju horni. Öryggisnefnd sem í sitja fulltrúar starfsmanna og fyrir tækisins fjallar um öll mál sem tengjast vinnuvernd starfsmanna.

Einnig var unnið áhættumat með utanaðkomandi ráðgjafa vegna nýrra starfsstöðva í þjónustuhúsnæði á Keflavíkurflugvelli og í Flugstöð Leifs Eiríkssonar.

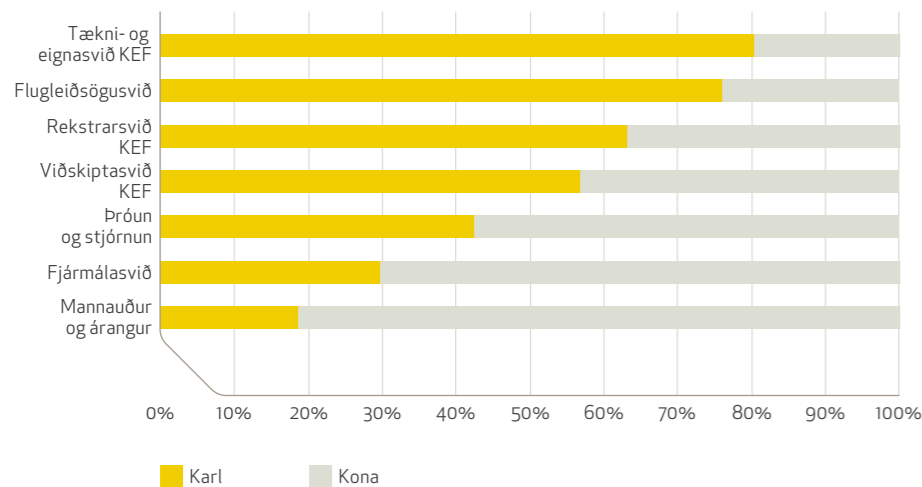
Tilkynningum um vinnuslys hefur fjölgað milli ára samhliða auknum umsvifum, fjölgun starfsmanna og bættri skráningu. Á síðasta ári voru tilkynnt 67 vinnuslys og voru 32 þeirra svokölluð fjarveruslys þar sem starfsmaður var frá vinnu vegna þess. Í ljósi þess er eitt af þeim markmiðum sem Isavia hefur sett fyrir árið 2018 að „engin fjarveruslys verði á starfsfólki Isavia á vinnustað“ og mun verða unnið markvisst að úrbótaverkefnum sem tengjast því markmiði.

Starfslok

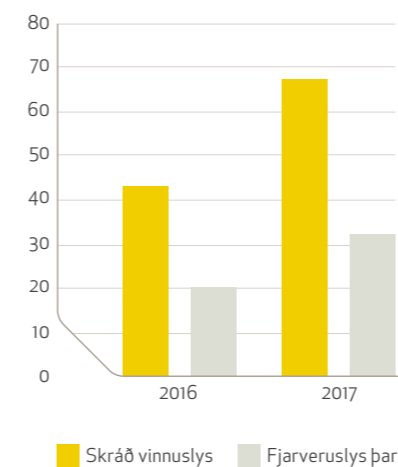
Starfslok miðast við lok þess mánaðar sem 70 ára lífaldri er náð, en félagsmenn Félags íslenskra flugumferðarstjóra ljúka störfum við 63 ára aldur. Félagið býður upp á starfslokánámskeið sem ætlað þeim sem nálgast starfslokaaldur og er mökum boðið með á námskeiðið. Á námskeiðinu er farið yfir gagnlegar upplýsingar og fjallað um ýmsar breytingar sem tímamótin hafa í för með sér. Þá er námskeiðið einnig ánægjuleg samverustund með vinnufélögum, mökum/aðstandendum og fulltrúum fyrirtækisins. Árið 2017 sóttu 11 starfsmenn slíkt námskeið.

	Karl	Kona	Samt.	Meðalaldur
Framkv.stj. og aðstoðarframkv.stjórar	8	3	11	50
Deildarstjórar	16	11	27	49
Aðrir stjórnendur	50	5	55	50
Samtals	74	19	93	

Kynjaskipting stjórnenda hjá félaginu

Kynjaskipting eftir starfssviðum

Fjöldi tilkynnta vinnuslysa

VIÐBURÐARÍKT ÁR

UMFANGSMIKLUM MALBIKS-FRAMKVÆMDUM LOKIÐ

Malbikun flugbrautanna á Keflavíkflugvelli lauk í september og klippt var á borða við opnun austur-vestur brautarinnar. Framkvæmdir hófust sumarið 2016 en heildarverkið var að malbika báðar flugbrautirnar, skipta út öllum raflögnum og flugbrautarljósum fyrir orkusparandi díóðuljós. Framkvæmdirnar jöfnuðust á við allar malbikunarframkvæmdir á höfuðborgarsvæðinu árið 2017.

ÚTHLUTUN ÚR SAMFÉLAGSSJÓÐI ISAVIA

26 verkefni hlutu styrk úr samfélagssjóði Isavia á árinu. Veitt er úr sjóðnum tvisvar sinnum á ári. Við val á styrkþegum er áhersla lögð á umhverfismál, mannúðarmál, forvarnir, flugtengd málefni, listir, menningu og menntamál og barst sjóðnum fjöldinn allur af umsóknum.

MORGUNFUNDUR ISAVIA UM FARÞEGASPÁ 2018

Árlegur morgunfundur Isavia var haldinn á Hilton Nordica í nóvember en þar var kynnt ný spá um farþegafjölda fyrir Keflavíkflugvöll árið 2018. Þá var Dr. Huginn Freyr Þorsteinsson með erindi um hvaða áhrif það hefur fyrir Ísland að Keflavíkflugvöllur er skiptistöð milli heimsálfa auk þess sem Ásta Kristín Sigurðardóttir, framkvæmdastjóri Íslenska ferðaklasans, kynnti viðskiptahraðalinn Startup Tourism, sem hefur hjálpað fjölda sprotafyrirtækja í ferðaþjónustu að komast á legg.

MORGUNFUNDUR ISAVIA UM FERÐASUMARIÐ 2017

Isavia hélt í vor opinn morgunfund um ferðasumarið fram undan á Hilton Reykjavík Nordica. Á fundinum var meðal annars farið yfir farþegaspá Isavia og hvernig hún hafði staðist það sem af var ári, áætlaðan ferðamannafjöldi sumarsins, þær aðgerðir sem Isavia hafði farið í til þess að taka vel á móti þeim mikla fjölda sem fer um flugvöllinn og þann árangur sem náðst hafði í þjónustukönnun á flugvellinum þrátt fyrir gríðarlega fjölgun farþega. Þá fór Ólöf Ýrr Atladóttir ferðamálastjóri yfir þau verkefni sem Ferðamálastofa hafði ráðist í til að taka betur á móti ferðamönnum og hvernig fé úr Framkvæmdasjóði ferðamannastaða hafði verið ráðstafað.

JÓLAKVEÐJA ISAVIA

Isavia fékk starfsfólk með sér í lið við gerð jólakveðju Isavia sem birt var í fjölmiðlum fyrir jólin 2017. Yfir 200 starfsmenn tóku þátt víðsvegar úr fyrirtækinu.

TÍMABUNDIÐ VERSLUNAR- OG VEITINGARÝMI Á KEFLAVÍKURFLUGVELLI

Isavia bryddaði upp á þeirri nýjung á Keflavíkflugvelli á árinu að bjóða upp á tímabundið verslunar- og veitingarými í Flugstöð Leifs Eiríkssonar. Veitingastaðurinn Sbarro, verslunin Epal og Ísey skyr bar voru valin til þess að taka þátt í verkefninu.

ISAVIA OG UMHVERFIÐ

- 48 — UMHVERFISMÁL MEÐ BYR
UNDIR BÁÐA VÆNGI
- 49 — EFNISNOTKUN
- 50 — ORKA
- 50 — VATN
- 51 — SORP
- 52 — HLJÓÐ
- 52 — LOFTGÆÐI
- 54 — LÍFRÍKI

Umhverfisstefnu fyrirtækisins má finna á vefsíðunni, ásamt ítarlegri upplýsingum um vinnu Isavia í umhverfismálum.

UMhverfismál Með byr undir Báða vængi

Í desember fékk Isavia hvatningarverðlaun Reykjavíkurborgar og Festu í loftslagsmálum.

Keflavíkflugvöllur endurnýjaði skref 1 í kolefnisvottun flugvalla á vegum Alþjóðasamtaka flugvalla. Hafinn er undirbúningur fyrir skref 2 sem vonir standa til að náist árið 2018. Tvö af þeim markmiðum sem Isavia setti í tengslum við Ábyrga ferðaþjónustu snúa að tveimur vegamiklum þáttum í losun gróðurhúsalofttegunda í starfseminni. Annars vegar notkun jarðefnaeldsneytis og hins vegar sorpflokkun. Einnig hefur verið unnið að aðgerðaáætlun í umhverfismálum til ársins 2030.

Isavia tekur sem fyrr þátt í verkefninu Græn skref og hafa nokkrar starfsstöðvar bætt við sig skrefum á árinu. Sem dæmi má nefna að Flugfjarskipti hafa lokið fjórum skrefum, Keflavíkflugvöllur fyrsta skrefi og flugvellirnir á Egilsstöðum og Akureyri luku öðru skrefi. Verkefnið ýtir sannarlega undir aukna umhverfisvitund starfsmanna.

EFNISNOTKUN

Starfsemi Isavia er að mörgu leyti fremur orkufrek, bæði í raforku- og eldsneytisnotkun.

Veigamesti umhverfisþátturinn í starfsemi félagsins er notkun jarðefnaeldsneytis. Notkunin er mest að vetrinum þegar hreinsa þarf flugbrautir og flughlöð nánast allan sólarhringinn. Erfitt getur

reynst að stýra notkuninni en reynt er að draga úr henni eins og kostur er án þess að það komi niður á starfsemi eða öryggi. Rafmangsbílar hafa verið keyptir til notkunar innan flugvallasvæðis í Keflavík, starfsmenn með meirapróf taka námskeið í vistakstri og enn fleiri aðgerðir í tengslum við þetta málefni eru á dagskránni á komandi árum.

Eldsneytisnotkun á hvern farþega nam tæpum einum lítra á árinu og dróst saman um tæp 10% frá 2016. Heildarnotkun eldsneytis var þó meiri 2017 en undangengin ár.

**MINNI NOTKUN ELDSNEYTIS
PER FARÞEGA FRÁ 2015**

	2015	2016	2017		2016	2017	
Bensín	45.665 l	47.131 l	40.769	Clearway SF3 í tonnu	27	58	
Dísil	751.722 l	714.574 l	819.696		Clearway F1 í lítrum	54.300	79.959
Flugbensín	-	-	62.468				
Lítrar á hvern farþega	1,48 l	1,06 l	0,96 l				

ORKA

Heildarraforkunotkun síðasta árs nam 29.421.110 kílóvatstundum en það jafngilti notkun rúmlega 5.800 heimila. Notkun Isavia á heitu vatni samsvaraði ársnotkun um 5.780 einstaklinga, eða 894.979 rúmmetrar.

Eins og áður hefur komið fram er eldsneytisnotkun veigamesti umhverfispátturinn í starfsemi Isavia. Stærsta hlutann má rekja til þjónustu og viðhalds á athafnasvæðum flugvéla. Þjónusta er mjög háð veðri og því geta miklar sveiflur orðið á milli ára, óháð farþegafjölda, einkum ef sinna þarf vetrarþjónustu marga daga á ári með orkufrekustu tækjunum.

Á árinu voru sett upp ný tæki til þess að ræsa flugvélahreyfla á Keflavíkurflugvelli sem nota rafmagn í stað jarðefnaeldsneytis.

Isavia notar bæði sand og afísingarefni á flugbrautir og önnur svæði á flugvöllum. Sandur er notaður á innanlandsvöllum og afísingarefni á Keflavíkurflugvelli en auk þess voru notaðir 5.000 lítrar af afísingavökva á Akureyrarflugvelli. Isavia notar Clearway F1 afísingavökva og Clearway SF3 afísingarkorn. Efnin eru gerð annars vegar úr natríumformati og hins vegar úr kalíumformati og bera umhverfismerkið Bláa engilinn. Efnin eru lífbrjótanleg og hafa lítil eitrunaráhrif á vatnsbúskap. Þau uppfylla allar tilskyldar umhverfis- og vistfræðilegar kröfur.

VATN

Isavia sækir vatn sitt í veitur sem starfræktar eru á hverri starfsstöð og hefur ekki endurnýtt eða endurunnið vatn af flugvallasvæðum.

Félagið hefur hafið grunnvatnsrannsóknir á Keflavíkurflugvelli sem fyrirtækið Verkís hefur yfirumsjón með. Á síðasta ári voru sýni tekin tvisvar, annars vegar í apríl og hins vegar í september. Vísbendingar um efnanotkun á flugvallarsvæðinu finnast í grunnvatnssýnum úr borholum og benda til þess að einhver mengun sé til staðar, en þó ekki í miklu magni. Talið er að meiri hluta þeirra mengandi efna sem fram koma í mælingunum megi rekja til starfsemi Bandaríkjahersins á fyrri árum á Keflavíkurflugvelli. Í kjölfar þessara mælinga munu fara fram nákvæmari mælingar, meðal annars á grunnvatnsstreymi.

Nánar má kynna sér málefni tengd vatni og fráveitu á heimsíðu Isavia.

SORP

	kg
Spilliefni til endurvinnslu	84
Spilliefni til förgunar	45.337
Raftæki til endurvinnslu	445
Til endurvinnslu	420.794
Til urðunar/förgunar	1.235.220
Samtals	1.701.880
Endurvinnslu-hlutfall	25%

Eitt af markmiðum Isavia í Ábyrgri ferðapjónustu og í tengslum við Loftslagssáttmálann er að minnka magn óflokkaðs sorps í starfseminni. Stór skref hafa verið tekin á árinu í að auka flokkun. Sorpflokkun Isavia er mjög mismunandi eftir starfsstöðvum. Algengast er að um fjögurra flokka flokkun sé að ræða, pappír, skilagjaldskyldar umbúðir, plast og almennt sorp. Á haustdögum var unnið ötulllega að því að koma á aukinni flokkun á Keflavíkurflugvelli og í desember hófst flokkun á lífrænum úrgangi frá rekstraraðilum í innritunarsal. Eftir því sem líður á árið 2018 munu aðrir rekstraraðilar einnig auka sorpflokkun og farþegar munu hafa möguleika á að flokka pappír og plast til viðbótar skilagjaldsskyldum umbúðum.

Nokkrar starfsstöðvar hafa lengi flokkað sitt sorp ítarlega, t.d. Akureyrarflugvöllur og Flugfjarskipti.

	2016		2017	
	kg	%	kg	%
Flokkað per farþega	0,03	14%	0,04	20%
Óflokkað per farþega	0,16	86%	0,16	80%
Samtals per farþega	0,19		0,20	

Flugfjarskipti hafa gengið enn lengra og nýta stóran hluta af þeim lífræna úrgangi sem til fellur annars vegar í moltu á staðnum og hins vegar sem fóður fyrir hænur sem starfsmenn halda á starfsstöðinni. Þetta er sérstök og skemmtileg leið til að nýta matarafganga og gefur starfsmönnum ánægju að hugsa um og fylgjast með hænunum, að ekki sé minnst á möguleikann á nýjum eggjum daglega. Starfsmenn verða virkari með svona hvetjandi aðferðum og mætti skoða að nota einhverjar slíkar á fleiri starfsstöðvum. Heildarendurvinnsluhlutfall jókst úr 14% árið 2016 í 25% 2017. Einnig jókst hlutfall flokkaðs sorps á hvern farþega úr tæpum 14% árið 2016 í 20% árið 2017.

Nánar má lesa um sorpflokkun á starfsstöðvum Isavia á vef félagsins.

HLJÓÐ

Á liðnu ári voru settir upp þrjú fastir hljóðmælur á völdum stöðum í nágrenni Keflavíkurflugvallar. Einnig er þar á meðal færangur mælir sem gerir Isavia kleift að bregðast við kvörtunum með nákvæmari mælingum. Til viðbótar mælingunum var sett upp kerfi sem gerir íbúum og öðrum hagsmunaaðilum kleift að fylgjast með frá hvaða flugvélum hljóðið berst og tilkynna um ónæði. Þannig fæst betri mynd af því hvar og hvaða flug valda ónæði svo bregðast megi við. Á síðasta ári bárust 11 tilkynningar með þessum hætti um ónæði við Keflavíkurflugvöll og 4 vegna ónæðis við Reykjavíkurflugvöll.

Nánari upplýsingar er að finna á heimasíðu Isavia. Þar er meðal annars að finna hlekkja á hljóðstígsvöktunarviðmótið og hnappa sem nýta má til þess að tilkynna ónæði af völdum flugs.

LOFTGÆÐI

Beina losun gróðurhúsalofttegunda Isavia má rekja til eldsneytisnotkunar. Árið 2017 var bein losun gróðurhúsalofttegunda félagsins vegna brennslu á jarðefnaeldsneyti 2458 t CO₂e. Stærstu tækifæri félagsins til þess að draga úr losun felast í að draga úr notkun jarðefnaeldsneytis. Er það eitt markmiða Isavia fyrir 2018. Við útreikninga á losun gróðurhúsalofttegunda síðustu ára voru notuð hærrí meðallosunargildi við bruna jarðefnaeldsneytis en nú eru notuð. Nú er notast við gildi sem sett voru fram í reiknivél í tengslum við Loftslagssáttmála Reykjavíkurborgar og Festu. Hér eru birt uppreiknuð gildi síðustu ára miðað við þau gildi.

Bein losun gróðurhúsalofttegunda vegna brennslu jarðefnaeldsneytis á hvern farþega árið 2017 var 0,257 kg og minnkaði milli árána 2016 og 2017 um tæplega 9%.

Aukning varð á beinni losun GHG við eldsneytisnotkun milli árána 2016 og 2017 vegna aukinnar eldsneytisnotkunar. Þrátt fyrir það lækkaði losun á hvern farþega eins og sagt er frá hér til hliðar og það sama á við um eldsneytisnotkun á hvern farþega.

Isavia hefur sett sér það markmið fyrir árið 2020 að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda um 10% á hvern farþega, miðað við árið 2015. Það ár nam losunin 0,6 kg CO₂ ígilda og árið 2016 0,46 kg CO₂ ígilda. Árið 2017 var losun gróðurhúsalofttegunda 0,37 kg CO₂ ígilda og hefur losun á hvern farþega því dregist saman um 38% miðað við 2015. Með því hefur Isavia náð markmiðinu fyrir árið 2030 sem var að minnka losun gróðurhúsalofttegunda á hvern farþega um 30% miðað við árið 2015.

Við útreikninga er tekið tillit til losunar CO₂ við brennslu jarðefnaeldsneytis, framleiðslu raforku og urðunar sorps.

Sú orka sem Isavia notar í starfsemi í formi rafmagns eða hita kemur annars vegar frá fjarvarmaveitum eða vatnsaflsvirkjunum. Í báðum tilfellum er um að ræða endurnýjanlega orkugjafa sem valda mjög lítilli losun gróðurhúsalofttegunda. Óbein losun vegna hita og rafmagns er því lítil sé horft til framleiðslu rafmagns með öðrum leiðum. Samkvæmt Orkustofnun er meðallosun raforkuframleiðslu 11,8 gr. kolefnisígilda á hverja kílóvattstund. Óbein losun Isavia með raforkunotkun

árið 2017 eru 347 tonn CO₂. Til annarrar óbeinnar losunar gróðurhúsalofttegunda í starfsemi má meðal annars telja urðun sorps og ferðir starfsmanna. Á árinu 2017 fóru 1.235.220 kg af sorpi til urðunar eða förgunar. Í þeirri tölu er einnig grófur úrgangur, ristarárgangur og jarðvegur eða múrbrotsleifar. Losun gróðurhúsalofttegunda vegna urðunar á sorpi Isavia árið 2017 voru 717 tonn, en þar inn í er einnig reiknuð losun vegna lífræns úrgangs til moltugerðar. Losun kolefnisígilda vegna flugferða starfsmanna til útlanda voru 286 tonn.

Lítill sem engin losun ósoneýðandi efna fer fram við starfsemi Isavia. Vöktun á köfnunarefnisdíoxíði fer fram með loftgæðamæli sem staðsettur er ofan við Eyjabyggð í Reykjanesbæ. Fyrirhugað er einnig að mæla brennisteinsoxíð, köfnunarefnisdíoxíð og svífrýk innan flugvallasvæðisins í Keflavík.

Nánar má lesa um loftgæði á vef Isavia.

2015		
Farþegafjöldi	5.548.127	
Heildarlosun CO ₂ v/eldsneytis	2.187.120	kg
CO ₂ losun per farþega	0,394	kg
2016		
Farþegafjöldi	7.618.793	
Heildarlosun CO ₂ v/eldsneytis	2.146.070	kg
CO ₂ losun per farþega	0,282	kg
2017		
Farþegafjöldi	9.577.927	
Heildarlosun CO ₂ v/eldsneytis	2.458.376	kg
CO ₂ losun per farþega	0,257	kg

LÍFRÍKI

Flugvallasvæði Isavia eru eins fjölbreytt hvað varðar lífríki og þau eru mörg. Í áraraddir hefur Isavia fylgst mjög vel með dýralífi innan flugvallasvæða og greint nánasta umhverfi flugvalla m.t.t. á sóknar dýra og fugla. Ásókn villtra dýra er mjög mismunandi eftir stöðum enda gróðurfar og fæðuframboð mismunandi. Mikilsvert starf fer fram á flugvöllum til að minnka líkur á árekstri dýra og flugvéla, t.d. með fælingu og búsvæðastjórnun.

Isavia skráir alla árekstra fugla og annarra villtra dýra við flugvélar á flugvöllum. Á Keflavíkflugvelli voru skráðir 14 árekstrar fugla á síðastliðnu ári og 22 árekstrar á innanlandsflugvöllum.

Nánar má lesa um lífríki innan flugvallasvæða og fræðast um skráningar á villtum dýrum á heimasíðu Isavia.

Á síðasta ári varð eitt óhapp á Keflavíkflugvelli þar sem um 200 lítrar af olíu láku niður svo skipta varð um 1,18 tonn af jarðvegi.

Engir úrskurðir hafa fallið þar sem félagið hefur verið talið brjóta gegn umhverfisverndarlögum.

Heildarfjöldi flughreyfinga	194.415
Fjöldi árekstra við fugla	36
Árekstrar við fugla á hverja 10.000 flughreyfingar	1,85

TÍÐINDI ÚR UMHVERFINU

▶ RAFBÍLAVÆÐINGIN HEFST

Í mars fékk Isavia afhenta þrjú nýja Kia Soul EV rafbíla frá Bílaumboðinu Öskju. Bílarnir eru mjög umhverfismildir og hagkvæmir enda hreinir rafbílar og munu þannig stuðla að minnkun kolefnisfótspors flugvallarins.

▶ H VATNINGARVIÐURKENNING Í LOFTSLAGSMÁLUM

Isavia hlaut á árinu hvatningarviðurkenningu í loftslagsmálum frá Reykjavíkurborg og Festu en viðurkenningarnar voru veittar í fyrsta sinn árið 2017. Telja borgin og Festa, miðstöð um samfélagsábyrgð fyrirtækja, að Isavia hafi sett sér metnaðarfull markmið í loftslagsmálum.

◀ ÁBYRG FERÐAÞJÓNUSTA

Isavia ásamt 300 öðrum fyrirtækjum í ferðaþjónustu undirritaði yfirlýsingu um ábyrga ferðaþjónustu í janúar en um er að ræða hvatningarverkefni sem stuðla á að umhverfisvernd og samfélagsábyrgð.

BLAÐSÍÐUR
56-103

EFNAHAGUR ISAVIA

- 58 — UMSVIF STARFSEMINNAR
- 60 — FLUGTÖLUR
- 62 — FARÞEGA- OG
UMFERÐARSPÁR
- 64 — LYKILTÖLUR
- 66 — GRI-YFIRLIT
- 78 — SKÝRSLA STJÓRNAR
- 80 — ÁRITUN ÓHÁÐS
ENDURSKOÐANDA
- 82 — SAMSTÆÐUÁRSREIKNINGUR
ISAVIA OHF. 2017

Í framhaldi af samþykki stjórnar Isavia, að leggja þróunaráætlun Keflavíkurflugvallar til grundvallar allri uppbyggingu flugvallarins er ljóst að ráðast þarf í miklar framkvæmdir á komandi árum sem kalla á mikið fjármagn. Efnahagur Isavia er vel í stakk búinn fyrir þá uppbyggingu sem framundan er. Aðgengi félagsins að lánsfjármagni hefur verið gott og um þessar mundir eru engin sérstök merki um að breyting verði þar á. Aftur á móti er mikilvægt í ljósi umfangs að nálgast frekari uppbyggingu með áhættumeðvitund að leiðarljósi enda hlaupa fyrirhugaðar fjárfestingar á mörgum tugum milljarða króna á komandi árum.

Sem dæmi um styrka stöðu efnahags félagsins þá hefur eiginfjárhlutfall þess nánast staðið í stað frá því í lok árs 2013 en á sama tíma hefur verið fjárfest fyrir tæpa 43 milljarða króna, og hafa þær fjárfestingar verið fjármagnaðar úr rekstri og með lántökum.

UMSVIF STARFSEMINNAR

TVEIR ÞÆTTIR HAFA MEST ÁHRIF Á UMSVIF ISAVIA,
ANNARS VEGAR FJÖLDI FLUGHREYFINGA OG HINS
VEGAR FJÖLDI FARÞEGA.

Í heildina hafa umsvif starfseminnar aukist frá fyrra ári. Á innanlandsflugvöllum jókst fjöldi farþega um 3%, á Keflavíkurlugvelli jókst fjöldi farþega um 28% og umferð í Íslenska flugstjórnarsvæðinu um 12% á árinu 2017.

FLEIRI EN

Umsvif á flugvallasviði

Þrjú flugfélög héldu uppi áætlunarflugi innanlands, Air Iceland Connect, Flugfélagið Ernir og Norland Air. Önnur flugfélög sem nýttu þjónustu Isavia að staðaldri voru Mýflug, Atlantsflug og Norðurflug. Fyrirtækin Vesturflug/Blue West og Helo reka þjónustu á flugvöllum félagsins.

Air Iceland Connect flýgur frá Reykjavík til nokkurra staða á Grænlandi og Atlantic Airways til Færeyja. Þá eru Flugskóli Íslands og Flugfélagið Geirfugl með starfsemi á Reykjavíkurlugvelli. BIRK Flight Services og Air Iceland Connect annast flugafgreiðsluþjónustu á flugvöllum.

Á Akureyrarflugvelli sinnir Norlandair reglulegu áætlunarflugi innanlands og áætlunar- og leiguflugi til Grænlands, auk þess sem ferðaskrifstofur á svæðinu bjóða upp á beinar ferðir frá Akureyri til nokkurra áfangastaða erlendis. Circle Air sinnir leigu- og útsýnisflugi frá Akureyri og Reykjavík. Air Iceland Connect hefur flogið milli Akureyrar og Keflavíkurlugvallar í tengslum við helstu áfangastaði Icelandair í Evrópu og Norður-Ameríku frá febrúar 2017. Í febrúar 2018 tilkynnti flugfélagið að það hygðist leggja niður flugleiðina frá og með sumri 2018. Þá er flugkennsla starfrækt á vegum Flugskóla Akureyrar. Flugfélag Íslands og South Air annast flugafgreiðsluþjónustu á Akureyrarflugvelli.

Á Egilsstaðaflugvelli hefur Air Iceland Connect með höndum flugafgreiðsluþjónustu.

Umsvif á flugleiðsögusviði

Stærstu viðskiptavinir flugleiðsögubjónustu Isavia eru Icelandair, WOW air, United Airlines, Emirates, Delta, SAS, Lufthansa, British Airways, Air Canada og Qatar. Þessi flugfélög fljúga flesta kílómetra innan íslenska flugstjórnarsvæðisins. Íslensku félögin eru stærstu notendur flugleiðsögubjónustu á Keflavíkurlugvelli.

Umsvif á Keflavíkurlugvelli

Notendum Keflavíkurlugvallar fjölga stöðugt. Sumarið 2017 flugu 27 flugfélög þaðan til yfir 90 áfangastaða. Tólf félög flugu árið um kring til og frá landinu: Icelandair, WOW air, easyJet, Wizz Air, British Airways, Norwegian, SAS, Air Iceland Connect, Delta, Lufthansa, Finnair og Primera.

Fjórir flugafgreiðsluaðilar starfa á Keflavíkurlugvelli: IGS, Airport Associates, ACE Handling og South Air.

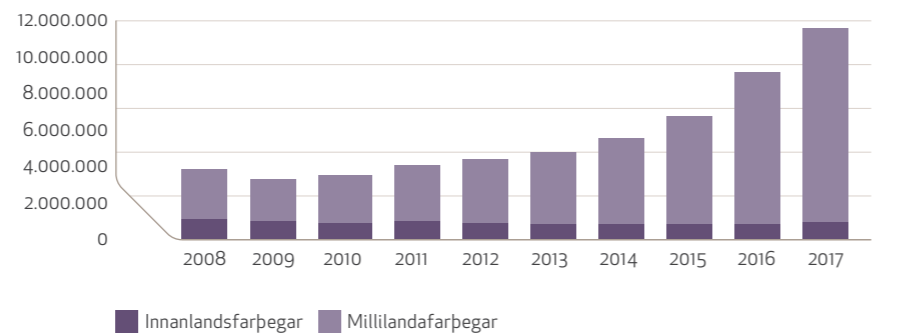
Fjölmargir farþegar nýta sér Keflavíkurlugvöll sem tengi-flugvöll og bæði WOW air og Icelandair nýta flugvöllinn þannig á leið milli Evrópu og Norður-Ameríku. Lágmarkstengtími farþega á Keflavíkurlugvelli eru 25 mínútur.

Isavia hefur með aðstoð hvatakerfis orðið allvel ágengt við að fá flugfélög til þess að fljúga til landsins að vetrinum. Félagið hefur einnig markaðssett afgreiðslutíma utan mestu álagstíma á hverjum sólarhring með það að markmið að nýta betur aðstöðuna á flugvöllum. Mjög mikil aukning varð í notkun á þessum afgreiðslutímum á árinu 2017.

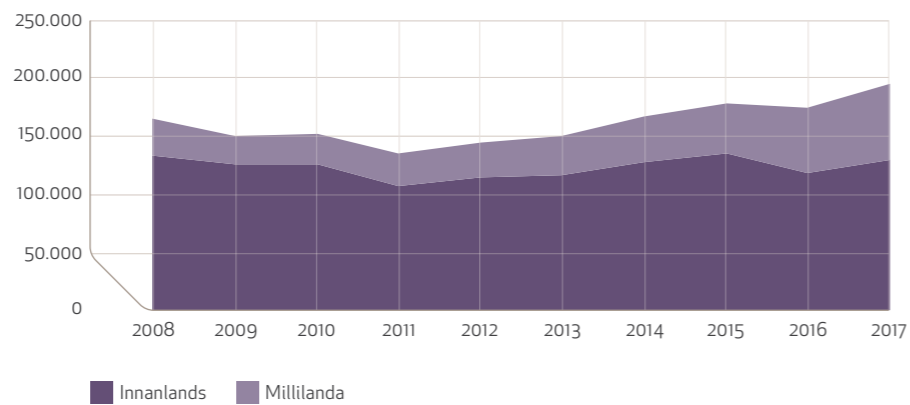
FLUGTÖLUR

Farþegahreyfingar um flugvelli Isavia í heild námu tæplega 9,6 milljónum árið 2017, en það var tæplega 25,7% aukning frá árinu 2016. Millilandafarþegum fjölgaði úr tæpum 6,9 milljónum í rúmlega 8,8 milljónir, eða um 28,2% milli ára. Mest var fjölgunin á Keflavíkurlugvelli, um 28,3%, en millilandafarþegum á öðrum flugvöllum fjölgaði um tæp 5%. Innanlandsfarþegum fjölgaði á sama tíma úr rúmlega 749 þúsund í rétt tæplega 772 þúsund, eða um 3% eins og áður segir.

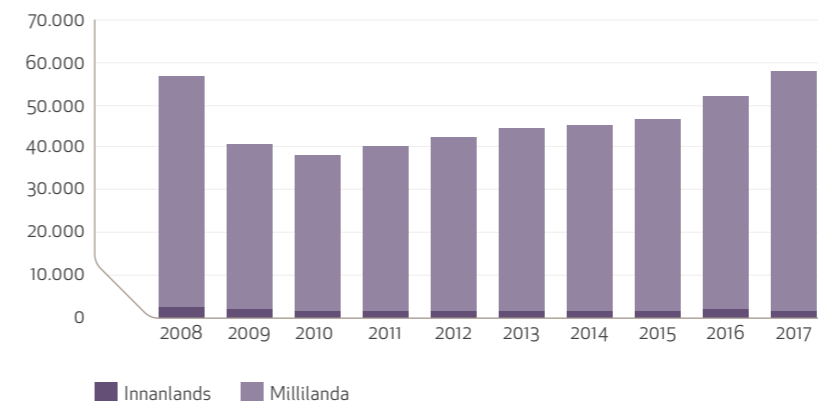

Fjöldi farþega á öllum flugvöllum Isavia.

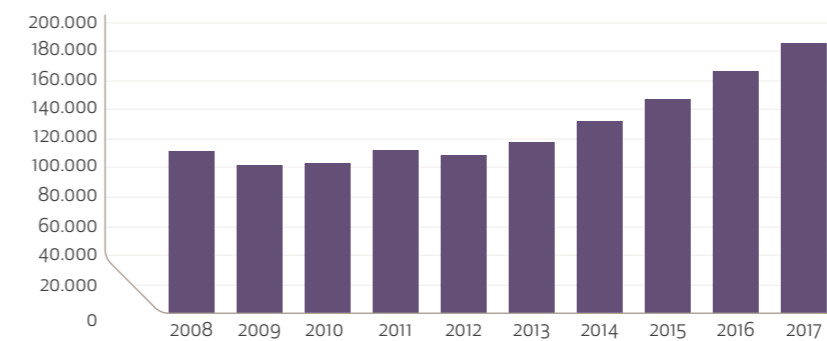
Flughreyfingar á flugvöllum Isavia voru rétt rúmlega 196 þúsund árið 2017. Það var rúmlega 12% aukning frá árinu áður. Flughreyfingar milli landa á íslenskum áætlunarflugvöllum voru rúmlega 65 þúsund og var það aukning um 20%. Aukningin varð langmest á Akureyri, tæp 39%, en rúmlega 19% á Keflavíkurlugvelli. Flughreyfingar innanlands á áætlunarflugvöllum voru tæplega 129 þúsund, sem var um 9% aukning milli ára, en þeim hafði fækkað verulega árið áður vegna stækkunar flugvéla í innanlandsflugi.

Fjöldi flughreyfinga

Fjöldi vöruflutninga

Fjöldi flugvéla sem fóru um flugstjórnarsvæðið

Árið 2017 fóru alls tæplega 60 þúsund tonn af vörum um flugvelli félagsins og var það rúmlega 11% aukning frá fyrra ári. Vöruflutningar milli landa voru rétt tæplega þúsund tonn árið 2016 en það var rétt rúmlega 11% aukning milli ára. Vöruflutningar innanlands voru rúmlega 1.300 tonn árið 2017 sem var talsverður samdráttur frá því árið 2016 þegar nærri 1.800 tonn voru flutt innanlands.

Rúmlega 185 þúsund flugvélar fóru um íslenska flugstjórnarsvæðið árið 2017 og var það aukning um 11,8% frá árinu 2016. Alls voru flognir tæplega 253 milljónir kílómetrar í íslenska úthafsflugstjórnarsvæðinu árið og jafngildir það um 300 ferðum til tunglsins og til baka aftur.

FARÞEGA- OG UMFERÐARSPÁR

ISAVIA GERIR UMFERÐARSPÁR A.M.K. EINU SINNI Á ÁRI FYRIR KJARNASTARFSEMI FÉLAGSINS, ANNARS VEGAR FYRIR FARÞEGAFJÖLDA Á INNANLANDSFLUGVÖLLUM OG KEFLAVÍKURFLUGVELLI OG HINS VEGAR UMFERÐ Á ÍSLENSKA FLUGSTJÓRNARSVÆÐINU.

Farþegaspá fyrir innanlandsflugvelli er gerð í lok hvers árs. Byggist hún á upplýsingum frá stærstu notendum flugvallanna og er notuð í tengslum við rekstraráætlun og gerð gjaldskrár.

Umferð á íslenska flugstjórnarsvæðinu er metin í samræmi við upplýsingar frá vinnuhópi sem nefnist Economic Financial Forecasting Group (EFFG). Í hópnum eiga sæti allir þjónustuveitendur og fulltrúar samtaka notenda á Norður-Atlantshafi og gerir hann spár um flugumferð yfir Norður-Atlantshafi.

Farþegaspá fyrir Keflavíkurflugvöll er gerð í lok hvers árs fyrir næsta ár. Spáin er unnin á grundvelli upplýsinga um afgreiðslutíma sem flugfélög hafa tryggt sér í komandi sumar- og vetraráætlun. Mjög gott samstarf er við stærstu félögin um upplýsingar um sætaframboð. Isavia leggur áherslu á að deila upplýsingum sem félagið tekur saman með ferðaþjónustuaðilum, greiningaraðilum og almenningi og heldur til þess opna fundi.

Í farþegaspá fyrir árið 2018, sem var kynnt í nóvember 2017, er gert ráð fyrir að farþegahreyfingum fjölgi um 18% á Keflavíkurflugvelli og fari úr 8,8 milljónum í 10,4 milljónir. Hlutfall skiptifarþega heldur áfram að aukast og er búist við að þeir verði 35% af heildarfjölda farþega á flugvöllinum.

LYKILTÖLUR ÚR REKSTRI

Úr rekstrarreikningi	2017	2016	2015	2014	2013
Tekjur	37.974	33.008	26.013	22.079	19.810
EBITDA	9.853	8.857	6.008	4.906	4.470
EBIT	6.523	6.322	3.999	3.328	2.818
Fjármunatekjur/gjöld	-1.607	2.304	-181	-605	1.200
Hagnaður fyrir skatta	4.916	8.626	3.818	2.724	4.018
Heildarafkoma ársins	3.949	6.923	3.073	2.197	3.217

Úr efnahagsreikningi

Varanlegir rekstrarfjármunir	54.332	42.922	31.425	25.715	23.179
Eignir	72.548	59.229	45.187	40.849	34.511
Eigið fé	31.005	27.057	20.134	17.061	14.864
Vaxtaberandi skuldir	25.515	24.206	18.565	18.963	15.886
Veltufjárhlutfall	0,92	1,49	1,30	1,91	1,24

Úr sjóðstreymi

Rekstrarhreyfingar	3.166	6.151	6.326	4.628	4.032
Fjárfestingahreyfingar	-14.542	-13.760	-5.747	-5.754	-2.966
Fjármögnunarhreyfingar	8.750	8.798	67	2.857	-1.324
Handbært fé í lok ársins	3.101	5.831	4.994	4.491	2.730

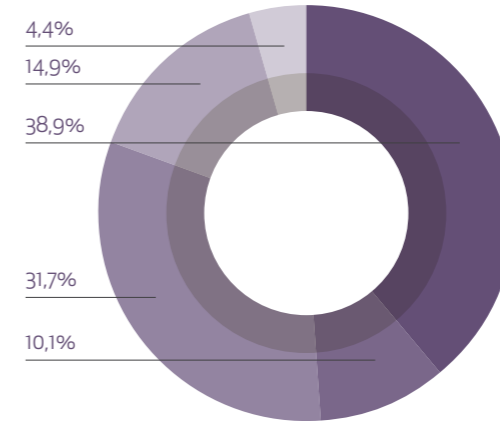
Kennitölur

Framlegðarhlutfall rekstrar	26%	27%	23%	22%	23%
Hagnaðarhlutfall	10%	21%	12%	10%	16%
Veltuhraði eigna	0,58	0,63	0,60	0,59	0,58
Arðsemi eigin fjár	14%	29%	17%	14%	24%
Hagnaður á hverja krónu nafnverðs hlutfjár	0,71	1,24	0,55	0,39	0,58
Eiginfjárhlutfall	43%	46%	45%	42%	43%
Meðalfjöldi starfa	1350	1.215	1.017	914	848

2017

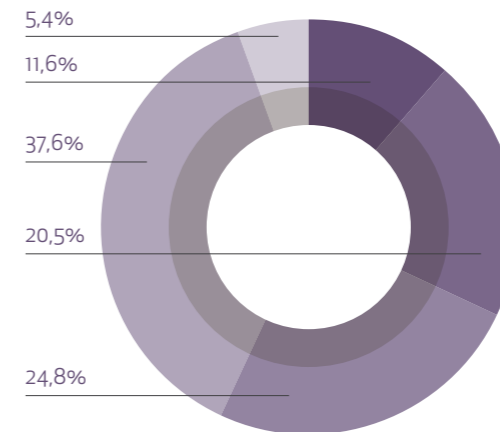
Tekjur samstæðunnar

- Tekjur af flugvallabjónustu
- Fasteignatekjur
- Vörusala
- Tekjur vegna alþjóðaflugbjónustu
- Aðrar tekjur

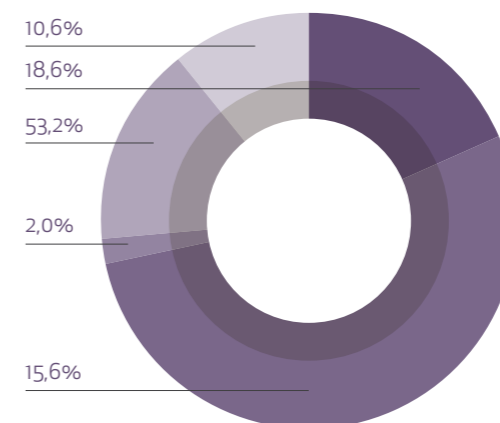
Tekjur af flugvallabjónustu

- Þjónustusamningur við IRR
- Lendingagjöld
- Flugverndargjöld
- Farþegagjöld
- Önnur gjöld

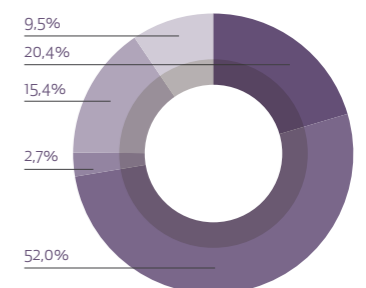
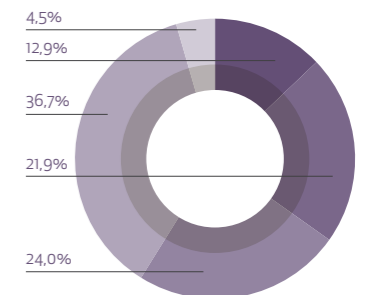
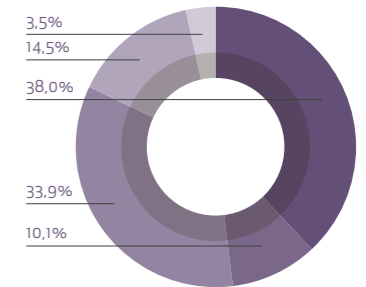

Rekstrarkostnaður

- Kostnaðarverð seldra vara
- Laun og annar starfsmannakostnaður
- Skrifstofu- og stjórnumarkostnaður
- Annar rekstrarkostnaður
- Afskriftir

2016

GRI YFIRLIT

Isavia gefur nú í annað sinn út árs- og samfélagsskýrslu í samræmi við viðmiðunarreglur Global Reporting Initiative (GRI). Í skýrslunni er fjallað um hvernig félagið fylgir viðmiðum GRI G4 með viðtækari upplýsingagjöf (Comprehensive). Auk þess er fjallað um hvernig Isavia fylgir sér-ákvæðum um starfsemi flugvalla samkvæmt G4 Airport Operators Sector Disclosures. Sér-ákvæðunum er ætlað að taka á þeim áskorunum og tækifærum sem flugvellir standa frammi fyrir þegar kemur að sjálfbærni.

Upplýsingar í skýrslunni miðast við árið 2017. Upplýsingar í samfélags- og umhverfisluta skýrslunnar eru miðaðar við móðurfélagið. Skýrslan var unnin af sérfræðingum á sínum sviðum hjá Isavia. Í töflunni hér að neðan er gerð grein fyrir stöðu mála á hverju viðmiði GRI G4 og hvar upplýsingar um þau eru að finna. Á næstu árum verður unnið enn frekar að sjálfbærni félagsins.

- Uppfyllt
- Uppfyllt að hluta
- Ekki uppfyllt
- Á ekki við

Efni	Staðsetning	Staða	Blaðsíða	UNGC
STEFNA OG GREINING				
G4-1	Yfirlýsing frá æðsta stjórnanda fyrirtækisins	Miðstöð flugs á Norður-Atlantshafi	●	8-9
G4-2	Lýsing á helstu áhrifum, áhættum og tækifærum	Miðstöð flugs á Norður-Atlantshafi, Ávarp stjórnarformanns	●	8-13
UPPLÝSINGAR UM FYRIRTÆKIÐ				
G4-3	Heiti fyrirtækis	Isavia ohf.	●	
G4-4	Helstu vörumerki, vörur og/eða þjónusta	Starfsemi, Framkvæmdaráð, Umsvif starfseminnar	●	6-7, 16-17
G4-5	Staðsetning höfuðstöðva	Reykjavíkflugvöllur, 101 Reykjavík	●	
G4-6	Lönd þar sem fyrirtækið er með starfsemi	Isavia er eingöngu með starfsstöðvar á Íslandi. Fyrirtækið á fjögur dótturfélög, Fríhöfnina, Tern Systems, Domavia og Suluk.	●	
G4-7	Eignarhald og lögform	Isavia er opinbert hlutafélag	●	
G4-8	Markaðurinn (landfræðileg skipting, viðskiptavinir, hagsmunaaðilar). Auk þess fyrir flugvelli: Farþegatölur, vöruflutningar, áfangastaðir	Starfsemi, Hagaðilar, Umsvif starfseminnar, https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/utgefid-efni/flugtolar/arleg-utgafa	●	6-7, 30-39, 58-63
G4-9	Gerð grein fyrir stærð og umfangi fyrirtækisins: Heildarfjöldi starfsmanna, umfang starfsstöðva, velta og/eða tekjur fyrirtækis og stofnunar, heildarvelta brotin niður í skuldir og eigið fé (fyrirtæki), heildarframleiðsla varðandi vöru og þjónustu. Auk þess fyrir flugvelli: Áætlaður fjöldi starfsmanna á flugvallasvæðinu, stærð flugvallar, lengd flugbrauta, lágmarkstengitími á flugvelli, fjöldi fyrir tækja á svæðinu, fjöldi flugfélaga og fjöldi áfangastaða.	Starfsemi, Hagaðilar (viðskiptavinir), Mannauður, Lykiltölur úr rekstri, Ársreikningur Isavia	●	6-7, 30-32, 40-43, 58-63, 64-65, 78-103
G4-10	Gerð grein fyrir skiptingu starfsfólks eftir starfssamningi og kyni (a-f alls 6 þættir)	Mannauður	●	40-43 6

Efni

Staðsetning

Staða

Blaðsíða

UNGC

- Uppfyllt
- Uppfyllt að hluta
- Ekki uppfyllt
- Á ekki við

Efni	Staðsetning	Staða	Blaðsíða	UNGC	
G4-26	Verklag við ákvörðun á samstarfi við hagsmunaaðila	Miðstöð flugs á Norður-Atlantshafi, Ávarp stjórnarformanns, Stjórnarhættir, Hagaðilar, Umsvif starfseminnar, Mannauður	●	8-9, 10-13, 14-15, 30-39, 40-43, 58-63	
G4-27	Helstu atriði og málefni sem hafa komið upp í samstarfi við hagsmunaaðila	Miðstöð flugs á Norður-Atlantshafi, Ávarp stjórnarformanns, Samfélagið, Hagaðilar, Umhverfi	●	8-9, 10-13, 28-29, 30-39, 48-55	
VIÐFANGSEFNI SKÝRSLUNNAR					
G4-28	Tímabil sem upplýsingar í skýrslunni ná til	Skýrsla fyrir árið 2017	●		
G4-29	Hvenær var síðasta skýrsla gefin út (ef við á)	Síðasta skýrsla var gefin út í mars 2017	●		
G4-30	Skýrslutíðni (árleg, tvisvar á ári o.s.frv.)	Árlega	●		
G4-31	Tengiliðir vegna upplýsinga er varða skýrsluna og efni hennar	Fyrirspurn sendist á: www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/fyrirtaekid/hafdu-samband/hafdu-samband	●		
G4-32	Ferli við ákvörðun á efni skýrslunnar	Notast var við viðmið GRI-G4 með sérákvæðum um flugvelli	●		
GRI YFIRLIT					
G4-33	Stefnumótun og starfshættir fyrir tækisins, varðandi utanað-komandi ráðgjöf, trygging á öruggri gagnavinnslu og aðferðafræði við gerð skýrslunnar	Áritun endurskoðenda, uppfyllum lög og reglugerðir sem eiga við fyrir tækið, áhættustýring, Stjórnarhættir, Umhverfi	●	14-15, 48-55, 80-81	
STJÓRNARHÆTTIR					
UPPBYGGING OG SAMSETNING STJÓRNARHÁTTA					
G4-34	Skipulag fyrir tækisins, þ.m.t. undirnefndir stjórnar. Skilgreinið hver eða hvaða nefndir bera ábyrgð á ákvörðunartöku varðandi efnahags-, umhverfis- og félagsleg áhrif af starfsemi fyrir tækisins	Stjórnarhættir	●	14-15	
G4-35	Gerð grein fyrir ferli framsals á valdi og ákvörðunartöku varðandi efnahags-, umhverfis- og félagslegra þátta frá stjórnendum til óbreyttra starfsmanna	Stjórnarhættir (framkvæmdaráð)	●	16-17	
G4-36	Gerð grein fyrir hvort fyrir tækið hafi tilnefnt í stöður á framkvæmda-stjórnarstigi varðandi efnahags-, umhverfis- og félagslega þætti og hvort sá er sinnir þeirri stöðu tilkynni beint til æðstu stjórnenda fyrir tækisins	Stjórnarhættir (framkvæmdaráð)	●	16-17	
G4-37	Skýrsluferli varðandi samráð milli hlutaðeigenda og æðsta stjórnanda vegna efnahags-, umhverfis-, og félagslegra þátta. Ef stýringu á ferlinu er úthlutað til annarra en æðstu stjórnenda, skýrið frá til hvern ferlinu er úthlutað og hvernig því er háttað	Forstöðumaður verkefnastofu POS verkstýrði fyrir hönd forstjóra	●		
G4-38	Skýrið samsetningu æðstu stjórnar og undirnefnda	Stjórnarháttayfirlýsing á: https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/fyrirtaekid/stjornarhaettir	●		

Efni	Staðsetning	Staða	Blaðsíða	UNGC	
G4-39	Hlutverk stjórnarformanns (ef við á)	Starfsreglur stjórnar á: https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/fyrirtaekid/stjornarhaettir	●		
G4-40	Skýrið ákvörðunarferli varðandi samsetningu, hæfni og sérþekkingar stjórnar- og nefndarmanna. Hvaða viðmið er notast við í vali, þ.m.t. hvort og hvernig er gætt að fjölbreytileika, hvort og hvernig sjálfstæð vinnubrögð einstaklinga eru tryggð, hvort og hvernig fagleg þekking og reynsla er til staðar varðandi efnahags-, umhverfis- og samfélagsmál. Hvort og hvernig hlutaðeigendur (þ.m.t. hluthafar) eru þátttakendur í ákvörðunartöku um val í æðstu stjórnir og nefndir	Almenn eigandastefna ríkisins	●		
G4-41	Skýrið ferla sem tryggja upplýsingar um vanhæfi og hagsmunaaðrekstra stjórnarmanna	Starfsreglur stjórnar og síðareglur á: https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/fyrirtaekid/stjornarhaettir	●		
HLUTVERK STJÓRNAR VARÐANDI TILGANG, GILDI OG STEFNUMÓTUN					
G4-42	Skýrið hlutverk stjórnar og framkvæmdastjóra varðandi þróun, samþykki og uppþæslu stefnumótunar, markmiðssetningar og mælieininga varðandi efnahags-, umhverfis- og samfélagsleg áhrif	Starfsreglur stjórnar og stjórnarháttayfirlýsing á: https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/fyrirtaekid/stjornarhaettir	●		
FRAMMISTÖÐUMAT STJÓRNAR					
G4-43	Hvernig er þekking æðstu stjórnenda aukin hvað varðar efnahags-, umhverfis- og samfélagsmál		○		
G4-44	Skýrið hvernig þekking stjórnenda á efnahags-, umhverfis- og samfélagsmálum er metin, hver sér um slíkt mat og hversu oft slíkt mat er framkvæmt		○		
HLUTVERK STJÓRNAR Í ÁHÆTTUSTJÓRNUN					
G4-45	Skýrið hlutverk stjórnar í að greina áhrif, áhættu og tækifæri varðandi efnahags-, umhverfis- og samfélagsmál	Stjórnarhættir	●	14-15	
G4-46	Greinið frá árangursmati stjórnar varðandi áhættustjórnun efnahags-, umhverfis- og samfélagsmála	Stjórnarhættir	●	14-15	
G4-47	Greinið frá árangursmati stjórnar varðandi tækifæri í efnahags-, umhverfis- og samfélagsmálum	Stjórnarhættir	●	14-15	
HLUTVERK STJÓRNAR Í SKÝRSLUGJÖF VARÐANDI SJÁLFBÆRNI					
G4-48	Tilgreinið æðsta stjórnanda sem formlega metur og samþykkir sjálfbærnisráðgjöf og tekur ábyrgð á að allir efnisþættir séu útlístaðir og metnir	Forstjóri	●		
HLUTVERK STJÓRNAR Í EFNAHAGSLEGU-, UMVERFISLEGU- OG SAMFÉLAGSLEGU ÁRANGURSMATI					
G4-49	Skýrið upplýsingaferli til stjórnar varðandi mikilvæg áhyggjuefni	Í gegnum forstjóra og framkvæmdaráð	●		
G4-50	Skýrið frá fjölda mála og umfangi þeirra sem vísað var til stjórnar er vörðuðu mikilvæg áhyggjuefni. Skýrið þau ferli sem notuð voru til greiningar og lausnar þessara mála	Stjórnarfundagerðir	●		

- Uppfyllt
- Uppfyllt að hluta
- Ekki uppfyllt
- Á ekki við

Efni	Staðsetning	Staða	Blaðsíða	UNGC
STARFSKJARASTEFNA OG HVATNINGAKERFI				
G4-51	Skýrið starfskjarastefnu stjórnar og framkvæmdastjórnar	Starfskjarastefna 2016 staðfest á aðalfundi	●	
G4-52	Skýrið ferli kjarasamninga	Mannauður	●	40-43
G4-53	Skýrið hvernig leitað er eftir álitni hlutaðeigandi varðandi starfskjarasamninga, hvernig er það álit tekið til greina og hver er niðurstaða atkvæðagreiðslu við gerð stefnu í kjarasamningum (ef við á)		●	
G4-54	Tilgreinið hlutfall árlegra launauppbóta til hæstlaunaðasta starfsfólksins miðað við launauppbót óbreyttra starfsmanna fyrir tækisins í hverju landi fyrir sig	Engir bóonusar eru greiddir í fyrirtækinu	●	
G4-55	Tilgreinið prósentuhlutfall varðandi aukna árlega launauppbót til hæstlaunuðustu starfsmanna fyrir tækisins í hverju landi fyrir sig miðað við aukna launauppbót óbreyttra starfsmanna	Engir bóonusar eru greiddir í fyrirtækinu	●	
SIÐFRÆÐI OG HEILINDI				
STÖÐLUÐ UPPLÝSINGAGJÖF VARÐANDI YFIRLIT UM: GILDI, GRUNDVALLARREGLUR, KRÖFUR OG VIÐMIÐ FYRIRTÆKISINS				
G4-56	Greinið frá gildum, grundvallarreglum, kröfum og viðmiðum varðandi siðareglur	Mannauður, á heimasíðu: https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/fyrirtaekid/stefna-isavia	●	40-43 10
G4-57	 Skýrið ytri og innri ferli varðandi ráðgjöf við siðferði og lög sem koma að heilindum fyrir tækisins s.s. hjálpar- eða ráðgjafaleiðir		○	10
G4-58	Ytri og innri umkvörtunarferli varðandi ósiðlega hegðun, lögbrot og mál tengd heilindum fyrir tækisins s.s. ferli í gegnum straumlinustjórnun, ferli uppljóstrana eða nafnlausra ábendinga	Úrskurðir og dómur, Lög og reglugerðir á: https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/fyrirtaekid/log-og-reglugerdir	●	39 10
EFNAHAGUR				
FJÁRHAGSLEG FRAMMISTAÐA				
G4-EC1	Bein efnahagsleg verðmæti sköpuð og dreifð þ.m.t. tekjur, rekstrarkostnaður, greiðslur til starfsmanna, framlög og önnur fjárfesting í samfélaginu og greiðslur til ríkisins	Ársreikningur Isavia	●	78-103
G4-EC2	Fjárhagsleg áhrif og önnur áhætta og tækifæri fyrir tækisins vegna loftslagsbreytinga		○	7
G4-EC3	Yfirlit yfir skuldbindingar fyrir tækisins vegna líffeyrisgreiðslna og kaupakakerfa	Ársreikningur Isavia	●	78-103
G4-EC4	Verulegur fjárhagslegur stuðningur frá opinberum aðilum	Enginn	●	
NÁLÆGÐ Á MARKAÐI				
G4-EC5	Meðalbyrjendalaun eftir kyni m.v. lágmarkslaun í heimabyggð þar sem fyrir tækið er með stærri starfsstöðvar		○	6

Efni	Staðsetning	Staða	Blaðsíða	UNGC
G4-EC6	Hlutfall yfirstjórnenda sem ráðnir eru úr heimabyggð þar sem fyrir tækið er með stærri starfsstöðvar. Auk þess fyrir flugvelli: Eðlilegt fyrir flugvelli að ráðið sé utan nærsvæðis.	Allir stjórnendur Isavia eru íslenskir. Í fluggeiranum er það skilgreint sem nærsamfélag fyrir tækisins.	●	6
A01	Sérákvæði fyrir flugvelli: Heildarfjöldi farþega per ár, brotið niður eftir innanlandsflug vs. utanlands-, þjóð-erni, áfangastað, skiptifarþegar vs. brottfarar/komu.	Efnahagur, Staðreyndir og tölur á: https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/utgefing-efni/flugtolur/arleg-utgafa	●	58-63
A02	Sérákvæði fyrir flugvelli: Heildarfjöldi flughreyfinga nótt vs. dagur, brotið niður eftir farþegum, vörur, almennt flug og ríkisflug	Umsvif starfseminnar	●	58-63
A03	Sérákvæði fyrir flugvelli: Heildarmagn vöruflutninga	Umsvif starfseminnar	●	58-63
ÓBEIN EFNAHAGSLEG ÁHRIF				
G4-EC7	Próun og áhrif af fjárfestingu í innviðum og þjónustu. Auk þess fyrir flugvelli: Skiptir sérstaklega miklu máli fyrir flugvelli vegna áhrifa á nærsamfélag.	Ársreikningur Isavia	●	78-103
G4-EC8	Mikil óbein efnahagsleg áhrif og umfang þeirra	Umsvif starfseminnar	●	58-63
INNKAUPASTEFNA				
G4-EC9	Hlutfall innkaupa frá birgjum úr nærsamfélagi þar sem fyrir tækið er með stærri starfsstöðvar	Hagaðilar (birgjar)	●	39
UMHVERFISMÁL				
EFNISNOTKUN				
G4-EN1	 Notkun á hráefni eftir þyngd eða magni	Umhverfi	●	49-50 7,8
G4-EN2	 Hlutfall endurunns hráefnis af notuðu hráefni	Umhverfi	●	8
ORKA				
G4-EN3	Bein orkunotkun eftir orkutegund	Umhverfi	●	49-50 7,8
G4-EN4	Óbein orkunotkun eftir orkutegund	Umhverfi	●	49-50 8
G4-EN5	Orkukræfni	Á meira við framleiðslufyrirtæki.	●	8
G4-EN6	Lækkun á orkunotkun. Auk þess fyrir flugvelli: Sérstaklega mikilvægt fyrir flugvelli að viðhafa „bestu vinnubrögð“ í geiranum.	Umhverfi	○	8,9
G4-EN7	Lækkun á orkuþörfum af framleiddri vöru og/eða þjónustu	Umhverfi	●	49-50 8,9
VATN				
G4-EN8	Notkun vatns eftir uppruna	Umhverfi	●	50 7,8
G4-EN9	Mikil áhrif á vatnsból við vatnstöku	Enginn vatnsskortur í landinu.	●	8
G4-EN10	Magn og hlutfall vatns sem er endurnýtt dag/eða endurunnið við framleiðslu	Umhverfi	○	8
A04	Sérákvæði fyrir flugvelli: Gæði affallsvatns (storm water) m.v. þær reglur sem eru þar um	Umhverfi	●	50

- Uppfyllt
- Uppfyllt að hluta
- Ekki uppfyllt
- Á ekki við

Efni	Staðsetning	Staða	Blaðsíða	UNGC	
LÍFFRÆÐILEG FJÖLBREYTNÍ					
G4-EN11	Staðsetning og stærð landskika í eigu, leigu eða umsjá fyrir tækisins innan verndaðra svæða eða svæða sem liggja að vernduðu landi og landi þar sem fjölbreytni lífríkis er mikil en er þó ekki verndað	Umhverfi, Lífríki á: https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/samfelag-og-umhverfi/umhverfi/lifriki	●	54	8
G4-EN12	Lýsing á mikilsverðum áhrifum af starfsemi, vörum og þjónustu fyrir tækisins innan verndaðra svæða eða svæða sem liggja að vernduðu landi og landi þar sem fjölbreytni lífríkis er mikil en er þó ekki verndað	Umhverfi, Lífríki á: https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/samfelag-og-umhverfi/umhverfi/lifriki	●		8
G4-EN13	Varin eða endurheimt búsvæði	Umhverfi	●		8
G4-EN14	Fjöldi tegunda á valista IUCN RED og tegundir í innlendum verndarflokki með búsvæði undir áhrifum framleiðslu fyrir tækisins, raðað eftir áhættu á útrýmingu	Umhverfi, Lífríki á: https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/samfelag-og-umhverfi/umhverfi/lifriki	●		8
LOSUN					
G4-EN15	 Bein losun gróðurhúsalofttegunda (GHL) (Umfang 1)	Umhverfi	●	51-53	7,8
G4-EN16	 Óbein losun gróðurhúsalofttegunda (GHL) í gegnum orkunotkun (Umfang 2)	Umhverfi	●	51-53	7,8
G4-EN17	 Önnur óbein losun gróðurhúsalofttegunda (GHL) (Umfang 3)	Umhverfi	●	51-53	7,8
G4-EN18	 Umfang losunar gróðurhúsalofttegunda (GHL)	Umhverfi	●	51-53	8
G4-EN19	 Minnkun á losun gróðurhúsalofttegunda (GHL). Auk þess fyrir flugvelli: Fjalla sérstaklega um aðgerðir sbr. ACA	Umhverfi	●	48-55	8,9
A05	 Sérákvæði fyrir flugvelli: Loftgæði í samræmi við styrk mengunarvalda í mikrógröm á kúbikmetra eða part á milljón skv. reglum	Umhverfi	●	52-53	7,8
G4-EN20	 Losun ósoneýðandi efna	Umhverfi	●	53	7,8
G4-EN21	 Losun köfnunarefnisoxíðs (Nox), brennisteinsoxíðs (Sox) og annarra lofttegunda	Umhverfi	●	52-53	7,8
FRÁRENNSLI OG ÚRGANGUR					
G4-EN22	Heildarfrárennsli vatns eftir gæðum og viðtaka	Umhverfi, Vatn á: https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/samfelag-og-umhverfi/umhverfi/vatn	●	50	8
G4-EN23	 Heildarþyngd úrgangs eftir tegund og förgunaraðferð. Auk þess fyrir flugvelli: Mælst til að gefa upplýsingar um magn úrgangs frá alþjóðaflugi.	Umhverfi, Endurvinnsla á: https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/samfelag-og-umhverfi/umhverfi/endurvinnsla	●	51	8

Efni	Staðsetning	Staða	Blaðsíða	UNGC	
A06	Sérákvæði fyrir flugvelli: Magn afisingarvökva sem er notaður í rúmmetrum og/eða tonnum	Umhverfi	●	49-50	
G4-EN24	Heildar fjöldi og magn vegna mikilsháttar leka	Umhverfi	●	54	8
G4-EN25	Þyngd meintra eiturefna samkvæmt Basel samningi viðauka I, II, III og VIII sem er flutt innanlands, erlendis og/eða meðhöndluð hérlandis	Umhverfi	●		8
G4-EN26	Sérstaða, stærð, verndunarflokkur og líffræðileg fjölbreytni vatnshlota og tengdra búsvæða sem verða fyrir stórvægilegum áhrifum vegna vatnstöku og/eða frárennslis	Umhverfi	●		8
G4-EN27	 Umfang aðgerða sem stuðla að minnkun umhverfisáhrifa á framleiðslu og/eða þjónustu	Umhverfi, Loft á: https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/samfelag-og-umhverfi/umhverfi/loft	●	48-55	7,8,9
G4-EN28	 Hlutfall seldra vara og umbúðir sem eru endurunnar eftir tegund	Umhverfi	○		8
HÁVAÐI					
A07	Sérákvæði fyrir flugvelli: Breyting á fjölda og prósentuhlutfalli fólks sem verður fyrir áhrifum frá hávaða vegna búsetu	Umhverfi, Hljóð á: https://www.isavia.is/fyrirtaekid/um-isavia/samfelag-og-umhverfi/umhverfi/hljod	●	52	
HLÍTING					
G4-EN29	Fjárhæð mikilsháttar sekta og tæmandi listi yfir viðurlög sem fyrir tækið hefur verið látið sæta vegna brota gegn umhverfisverndarlögum og -reglum	Umhverfi	●	52	8
SAMGÖNGUR					
G4-EN30	Mikilsverð umhverfisáhrif vegna flutnings á framleiðsluvörum og öðrum vörum og hráefni sem fyrir tækið notar þ.m.t. ferðir starfsmanna		○		8
HEILDARÞÁTTUR					
G4-EN31	Heildar fjár festingar og útgjöld vegna umhverfisverndar flokkað eftir tegund		○		7,8,9
UMHVERFISÁHRIF BIRGJA					
G4-EN32	 Hlutfall nýrra birgja sem voru skimaðir eftir umhverfisvísnum		○		8
G4-EN33	Möguleg eða raunveruleg hættu á neikvæðum umhverfisáhrifum í aðfangakeðju fyrir tækisins og viðbrögð við slíkum áhrifum		○		8
UMHVERFISMÁL OG HÖNDLUN UMKVÖRTUNAREFNA					
G4-EN34	Fjöldi umkvör tunarefna vegna umhverfisáhrifa sem tekið var á og leyst í gegnum formlegt ferli	Umhverfi	●	48-55	8
SAMFÉLAGSMÁL					
VINNUMÁL OG STARFSSKILYRÐI					
VINNUAFL					
G4-LA1	Starfsmannavelta eftir aldri, kyni og starfsstöð	Mannauður	●	40-43	6

- Uppfyllt
- Uppfyllt að hluta
- Ekki uppfyllt
- Á ekki við

Efni	Staðsetning	Staða	Blaðsíða	UNGC	
G4-LA2	Fríðindi fastráðins starfsfólks, raðað eftir starfsstöð	Mannauður	●	40-43	
G4-LA3	Endurkoma til starfa og starfslok eftir foreldraorlof eftir kyni	Mannauður	●	40-43	6
KJARAMÁL					
G4-LA4	Lágmarks uppsagnarrestur í tengslum við mikilsháttar breytingar á starfsemi þ.m.t. hvort kveðið sé á um slíkt í kjarasamningum	Mannauður	●	40-43	3
VINNUEFTIRLIT					
G4-LA5	Hlutfall starfsfólks sem tekur þátt í nefndum um vinnueftirlit sem sjá um eftirfylgni og eftirlit gagnvart öryggi og heilsu starfsfólks. Greinið frá sérstökum ástaksverkefnum (ef við á)	Mannauður	●	40-43	
G4-LA6	 Tíðni meiðsla, starfstengdra sjúkdóma, fjarverudaga og dauðsfalla tengd starfi eftir starfsstöðvum	Mannauður	●	40-43	1
G4-LA7	 Hlutfall starfsfólks sem er í áhættuhópi varðandi starfstengd slysa eða sjúkdóma		○		
G4-LA8	Heilsu- og áhættuþættir sem falla undir ákvæði í kjarasamningum		○		
ÞJÁLFUN OG MENNTUN					
G4-LA9	Meðaltími fræðslustunda á starfsmann á ári eftir starfshópum og kyni	Mannauður	●	40-43	6
G4-LA10	Verkefni er lúta að þekkingarþróun og símenntun sem aðstoða starfsmenn í að viðhalda starfsmöguleikum sínum og stýra starfslokum	Mannauður	●	40-43	
G4-LA11	Hlutfall starfsmanna sem undirgangast reglulegt frammistöðu- og starfsþróunarmat m.a. með tilliti til kyns og starfsvettvangs	Mannauður	●	40-43	6
FJÖLBREYTIÐ OG JÖFN TÆKIFÆRI					
G4-LA12	 Samsetning stjórnenda og starfsmanna eftir kyni, aldri og minnihlutahópum, auk annarra fjölbreytileikavísa	Mannauður	●	40-43	6
LAUNAJAFNRÆTTI					
G4-LA13	 Hlutfall launa karla og kvenna eftir flokkum og starfsstöðvum	Mannauður, Jafnlaunaúttekt PwC	●	40-43	6
MAT Á STARFSSKILYRÐUM STARFSFÓLKS BIRGJA					
G4-LA14	 Hlutfall nýrra birgja sem skimaðir eru eftir vísnum um starfsskilyrði		○		
G4-LA15	 Raunveruleg og möguleg neikvæð áhrif á starfsskilyrði í aðfangakeðju fyrir tækisins og viðbrögð við þeim áhrifum		○		
STARFSSKILYRÐI OG HÖNDLUN UMKVÖRTUNAREFNA					
G4-LA16	Fjöldi umkvartana varðandi starfsskilyrði sem tekið var á og sett í samþykkt ferli á vinnustað		○		

Efni	Staðsetning	Staða	Blaðsíða	UNGC	
MANNRÉTTINDI					
FJÁRFESTINGAR					
G4-HR1	 Fjöldi og prósentuhlutfall af stórum fjárfestingasamningum og áætlunum sem hafa ákvæði varðandi mannréttindi eða hafa verið skimuð með mannréttindi í huga		○	2	
G4-HR2	Fjöldi klukkustunda sem fer í þjálfun vegna stefnu í mannréttindamálum og/eða fræðsla vegna verklagsreglna um mannréttindamál er varða starfsemi fyrir tækisins. Tilkynnið prósentuhlutfall starfsfólks sem hlotið hefur slíka þjálfun.	Mannauður	●	40-43	1
JAFNRÆÐI					
G4-HR3	Fjöldi atvika er varða jafnréttislog og aðgerðir í kjölfarið	Engin atvik	●	6	
FÉLAGAFRELSI OG SAMEIGINLEGAR KJARAVIÐRÆÐUR					
G4-HR4	Starfsemi og/eða birgjar sem hafa verið uppvísir að eða eru líklegir til að sniðganga lög um félagafrelsi og sameiginlegar kjaraviðræður og ráðstafanir sem hafa verið gerðar til að tryggja slík réttindi	Isavia er einungis með starfsemi á Íslandi og talin óveruleg hættu á slíkum brotum. Siðareglur birgja í innleiðingu.	●	28	3
BARNAVINNA					
G4-HR5	Starfsemi þar sem hættu er á að barnavinna viðgangist og aðgerðir sem gripið hefur verið til til að koma í veg fyrir slíka starfsemi	Isavia er einungis með starfsemi á Íslandi og talin óveruleg hættu á slíkum brotum. Siðareglur birgja í innleiðingu.	●	28	5
NAUÐUNGARVINNA OG SKYLDUVINNA					
G4-HR6	 Starfsemi þar sem hættu er á nauðungarvinnu og skylduvinnu og aðgerðir sem gripið hefur verið til til að koma í veg fyrir slíka starfsemi	Isavia er einungis með starfsemi á Íslandi og talin óveruleg hættu á slíkum brotum	●		4
ÖRYGGISMÁL					
G4-HR7	Prósentuhlutfall starfsfólks er sinnir öryggismálum, sem hefur hlotið þjálfun og fræðslu varðandi mannréttindastefnu eða önnur viðeigandi réttindi er varða starfsemi fyrir tækisins		○	1	
FRUMBYGGJARÉTTUR					
G4-HR8	Fjöldi atvika er varða brot á réttindum frumbyggja á landi þeirra og ráðstafanir gerðar í kjölfarið	Á ekki við á Íslandi	●	1	
MAT					
G4-HR9	Hlutfall og fjöldi aðgerða sem hafa þarfnast umfjöllunar og/eða áhættumats vegna mannréttindamála	Á ekki við á Íslandi	●	1	
MAT Á MANNRÉTTINDAMÁLUM BIRGJA					
G4-HR10	 Prósentuhlutfall birgja sem hafa verið rýndir á forsendum mannréttinda		○	2	

- Uppfyllt
- Uppfyllt að hluta
- Ekki uppfyllt
- Á ekki við

Efni	Staðsetning	Staða	Blaðsíða	UNGC
G4-HR11	 Mannréttindabrot eða hætta á mannréttindabrotum og afleiðingar þeirra innan aðfangakeðju fyrir tækisins og aðgerðir við slíkum brotum	○		2
MANNRÉTTINDI OG HÖNDLUN UMKVÖRTUNAREFNA				
G4-HR12	Hlutfall umkvörtunarefna vegna mannréttindabrota sem hafa verið tilkynnt, tekið á og leyst eftir formlegu ferli umkvörtunarefna	●		1
SAMFÉLAG				
SAMFÉLAGIÐ				
NÆRSAMFÉLAG				
G4-S01	 Eðli, umfang og virkni hvers konar verkefna og verklags sem metur og stýrir áhrifum starfseminnar á samfélög	●	30-39	1
G4-S02	Rekstur með afgerandi neikvæð áhrif á samfélagið	●	30-39	1
A08	Sérákvæði fyrir flugvelli: Fjöldi einstaklinga sem hafa orðið fyrir líkamlegu eða fjárhagslegu tjóni, annað hvort af frjálsum vilja eða gegn vilja sínum, vegna rekstraraðila flugvallarins eða fyrir hans hönd af opinberum eða öðrum aðila og bætur sem eru veittar	●		
SPILLING				
G4-S03	Hlutfall og heildarfjöldi viðskipta-eininga sem greindar hafa verið m.t.t. hættu á spillingu	○		10
G4-S04	Upplýsingaflæði og fræðsla varðandi stefnumótun og reglur til að uppræta spillingu	●		10
G4-S05	Staðfest tilfelli um spillingu og aðgerðir í kjölfarið	●		10
OPINBER STEFNA				
G4-S06	Heildarhlutfall styrkja til stjórn mála-samtaka eftir landi og hlutfall styrkþega í hverju landi fyrir sig	●		10
SAMKEPPNISHAMLANDI HEGÐUN				
G4-S07	Heildarfjöldi málshöfðana vegna samkeppnishamlandi hegðunar, gegn hringamyndun eða einokun og niðurstaða slíkra mála	●		
HLÍTING				
G4-S08	Fjárhæð viðurlaga og tæmandi listi yfir viðurlög sem fyrir tækið hefur verið látið sæta vegna brota gegn lögum og reglum	●		
MAT Á SAMFÉLAGSÁHRIFUM BIRGJA				
G4-S09	 Prósentuhlutfall nýrra birgja sem hafa verið rýndir með viðmiðum um samfélagsábyrgð	○		

Efni	Staðsetning	Staða	Blaðsíða	UNGC
G4-S010	Mikil raunveruleg og/eða hugsanleg neikvæð áhrif á samfélagið í aðfangakeðju og aðgerðir í kjölfarið	○		
SAMFÉLAGSÁHRIF OG HÖNDLUN UMKVÖRTUNAREFNA				
G4-S011	Fjöldi umkvörtunarefna vegna samfélagsáhrifa sem hafa verið skráð, tekið á og leyst eftir formlegu ferli umkvörtunarefna	Samfélag, Umhverfi	●	30-39, 48-55
FÉLAGSLEGIR ÞÆTTIR				
VÖRUÁBYRGÐ				
HEILSA OG ÖRYGGI VIÐSKIPTAVINA				
G4-PR1	Prósentuhlutfall af vöru- og þjónustuflokkum, sem hafa verið metnir eftir heilsu- og öryggisvísnum, sem hafa leitt til endurbóta		○	
G4-PR2	Fjöldi atvika þar sem ekki var farið eftir reglum varðandi áhrif á heilsu og öryggi af vöru eða þjónustu skoðað m.t.t. vistferils og flokkað eftir niðurstöðum		○	
A09	Sérákvæði fyrir flugvelli: Heildarfjöldi dýra sem eru drepin per 10.000 flughreyfingar	Umhverfi	●	54
MERKINGAR Á VÖRU OG ÞJÓNUSTU				
G4-PR3	Gerð vöru- og þjónustuuþplýsinga sem krafist er í verklagsreglum og hlutfall vöru og þjónustu sem fellur undir slíkar upplýsingakröfur		○	
G4-PR4	Fjöldi atvika þar sem ekki var farið eftir reglum varðandi merkingar á vöru eða þjónustu, flokkað eftir niðurstöðu	Engar kvartanir borist til Isavia	●	
G4-PR5	Niðurstöður kannana er mæla ánægju viðskiptavina	Hagaðilar (viðskiptavinir)	●	30-32
MARKAÐSSETNING				
G4-PR6	Sala á bannaðri eða umdeildri vöru	Isavia selur ekki bannaðar eða umdeildar vörur sjálf. Rétt er þó að geta þess að fyrirtækið á ÍA1:H229 við rekstraraðila verslana og veitingastaða á Keflavíkurflugvelli sem selja áfengi og tóbak. Eitt þeirra fyrirtækja er Fríhöfnin ehf., dótturfélag Isavia.	●	
G4-PR7	Fjöldi atvika þar sem ekki var farið eftir reglum um markaðssetningu þ.m.t. auglýsingar, kynningar og styrki. Flokkað eftir niðurstöðu.	Engar kvartanir til Isavia	●	
G4-PR8	Heildarfjöldi rökstuddra kvartana varðandi brot á persónuvernd og tap á persónulegum gögnum	Engin kvörtun hefur borist	●	
HLÍTING				
G4-PR9	Fjárhæð sekta vegna brota gegn lögum og reglum um vöruframboð og notkunar á vörum og þjónustu	Engar sektir hafa verið lagðar á félagið	●	

SKÝRSLA STJÓRNAR

ISAVIA ER OPINBERT HLUTAFÉLAG OG STARFAR Á GRUNDEVILLI LAGA NR. 2/1995 UM HLUTAFÉLÖG. RÍKISSJÓÐUR ER EINN HLUTHAFI Í FÉLAGINU OG ER HEIMILI OG VARNARÞING ÞESS Á REYKJAVÍKURFLUGVELLI.

Isavia ohf. annast rekstur og uppbyggingu allra flugvalla á Íslandi og stýrir jafnframt flugumferð á íslenska flugstjórnarsvæðinu. Isavia ohf. er þjónustufyrirtæki í flugvallastarfsemi og flugleiðsögu og leggur grunn að flugsamgöngum Íslands.

Samstæðuársreikningurinn fyrir árið 2017 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu.

Samkvæmt yfirliti um heildarafkomu samstæðu Isavia ohf. námu rekstrartekjur ársins 2017 um 37.974,3 milljónir króna og höfðu því aukist um 4.966 milljónir króna milli ára. Hagnaður ársins nam um 3.948,6 milljónum króna sem er um 2.974,2 milljóna króna lækkun milli ára. Breyting á gengismun upp á 3.602 milljónir króna, sem er aðallega tilkominn vegna lántöku í erlendum myntum, skýrir að öllu leiti og meira til þessa lækkun hagnaðar. Gengismunur sem er tilkominn vegna breytinga á gengi íslensku krónunnar er í eðli sínu ekki hluti af kjarnastarfsemi félagsins. Samkvæmt efnahagsreikningi hækkuðu heildareignir félagsins um 13.319,3 milljónir króna á árinu 2017 og námu um 72.548,3 milljónum króna í lok ársins. Bókfært eigið fé félagsins nam um 31.005,5 milljónum króna í árslok 2017, en það hækkaði um 3.948,6 milljónir króna frá því í lok árs 2016. Eiginfjárhlutfall félagsins nam 42,74% í lok árs 2017 saman borið við 45,68% í lok árs 2016. Fjöldi stöðugilda var að meðaltali 1350 á árinu 2017 og fjölgaði um 135 milli ára.

Stjórn félagsins leggur til að hagnaður ársins verði yfirfærður til næsta árs en vísar að öðru leyti í ársreikninginn um breytingar á eigin fé félagsins.

Stjórn Isavia hefur sett sér ítarlegar starfsreglur, þar sem helstu verkefni og valdsvið stjórnar og forstjóra eru skilgreind, auk þess sem fram hefur verið sett heildstæð áhættustefna félagsins, siðferðisviðmið og áherslur varðandi samfélagslega

ábyrgð. Í starfsreglunum er kveðið á um að stjórn félagsins skuli fylgja Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirækja, sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Samtökum atvinnulífsins og Nasdaq OMX Iceland. Stjórnarháttafirlýsing félagsins var endurnýjuð í mars 2018.

Isavia ohf. hefur markað sér stefnu í samfélagsábyrgð og er aðili að UN Global Compact (UNGC). Þá er samhlíða unnið að því að samhæfa stefnusetningu félagsins og stjórnarhætti hinum tíu meginreglum UNGC. Ársskýrsla félagsins endurspeglar þessar áherslur í umhverfis-, félags- og starfsmannamálum. Þá skilar Isavia ohf. skýrslu til Sameinuðu þjóðanna árlega þar sem markmið og árangur hjá fyrir tækinu í þeim tíu flokkum sem um ræðir eru tilgreind. Skýrslunni var skilað í fyrsta skipti árið 2017.

Stjórn og forstjóri Isavia ohf. staðfesta samkvæmt þeirra bestu vitund að samstæðuársreikningur þessi gefi glögga mynd af rekstrarafkomu félagsins, eignum, skuldum og breytingu á handbæru fé á árinu. Þó ber að benda sérstaklega á að til staðar er óvissa um meðferð innsendra virðisaukaskattsskýrsla hjá Ríkisskattstjóra. Umfjöllun um óvissuna má finna í skýringu 14 með ársreikningnum, en félagið hefur með rökstuddum hætti haldið sjónarmiðum sínum á lofti. Þar til endanlegur úrskurður fellur í málinu verður til staðar óvissa og ef niðurstaðan verður félaginu óhagstæð mun það hafa áhrif á rekstur félagsins. Það er álit stjórnar og forstjóra Isavia ohf. að reikningsskilareglur félagsins séu viðeigandi og að í samstæðuársreikningi þessum sé að finna gott yfirlit yfir þróun og árangur í rekstri félagsins, áhættustýringu og helstu óvissuþætti í umhverfi félagsins.

Stjórn og forstjóri Isavia ohf. hafa í dag yfirfarið og samþykkt samstæðuársreikning félagsins fyrir árið 2017 með undirritun sinni.

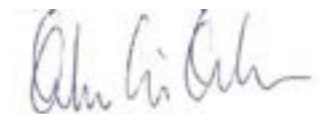
Reykjavík,
15. mars 2018

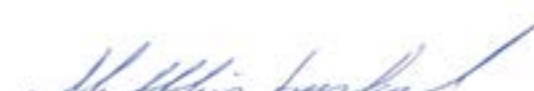
Í stjórn

Ingimundur Sigurpálsson,
stjórnarformaður

Margrét Guðmundsdóttir

Helga Sigrún Harðardóttir

Ólafur Þór Ólafsson

Matthías Páll Imsland

Forstjóri

Björn Óli Hauksson

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

TIL STJÓRNAR OG HLUTHAFA ISAVIA OHF.

Álit

Við höfum í umboði Ríkisendurskoðunar, endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Isavia ohf. fyrir árið 2017. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um breytingu á eigin fé, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2017, efnahag þess 31. desember 2017 og breytingu á handbæru fé á árinu 2017, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga.

Ábending

Án þess að gera fyrirvara við álit okkar viljum við vekja athygli á skýringu 14 með ársreikningnum þar sem fjallað er um óvissu um innheimtu kröfu á Ríkisskattstjóra vegna virðisaukaskatts.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Isavia ohf. í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og forstjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar samanstanda af skýrslu stjórnar og stjórnarhátta- yfirlýsingu sem við fengum fyrir áritunardag og ársskýrslu Isavia ohf., sem við gerum ráð fyrir að fá eftir áritunardag en innifela ekki ársreikninginn og áritun okkar á hann.

Álit okkar á samstæðuársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við samstæðuársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Ef við komumst að því að það séu verulegar skekkjur í ársskýrslu Isavia ohf. þegar við lesum hana eftir áritunardag ber okkur skylda til að skýra frá því.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins eru stjórn og forstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Isavia ohf. Ef við á, skulu stjórn og forstjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, nema stjórn og framkvæmdastjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanlega vissa er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðana- töku notenda samstæðuársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegrri dómgreind og beitung við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hæt tuna á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri enað uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.

- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.

- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.

- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvara- lausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunar- gögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.

- Metum í heild sinni hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við samstæðu- ársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Reykjavík,

15. mars 2018

Anna Birgitta Geirfinnsdóttir, endurskoðandi

Kristján Þór Ragnarsson endurskoðandi

YFIRLIT UM HEILDARAFKOMU
ÁRSINS 2017

	Skýr.	2017	2016
Rekstrartekjur	4	37.974.293	33.008.318
Kostnaðarverð seldra vara		(5.842.486)	(5.449.860)
Laun og annar starfsmannakostnaður	5	(16.741.851)	(13.863.834)
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		(627.211)	(731.905)
Annar rekstrarkostnaður		(4.909.509)	(4.106.199)
Afskriftir	9, 10	(3.330.096)	(2.534.516)
Rekstrarhagnaður		6.523.140	6.322.003
Fjármunatekjur	7	226.080	349.742
Fjármagnsgjöld	7	(1.022.348)	(837.089)
Gengismunur	7	(810.548)	2.791.234
Hagnaður fyrir skatta		4.916.324	8.625.890
Tekjuskattur	8	(967.738)	(1.703.060)
Heildarafkoma ársins		3.948.586	6.922.830

EFNAHAGSREIKNINGUR
31. DESEMBER 2017

Eignir	Skýr.	31.12.2017	31.12.2016
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	9	54.331.542	42.921.660
Óefnislegar eignir	10	5.173.155	5.320.693
Skuldabréfaeign og aðrar langtímakröfur	12	188.262	223.944
		<u>59.692.959</u>	<u>48.466.297</u>
Veltufjármunir			
Vörubirgðir	13	546.721	519.486
Viðskiptakröfur	14	4.653.881	2.625.764
Næsta árs hluti langtímakrafna	12	36.964	36.551
Aðrar skammtímakröfur	14	4.516.482	1.750.430
Handbært fé	14	3.101.287	5.830.506
		<u>12.855.335</u>	<u>10.762.737</u>
Eignir		72.548.293	59.229.033
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	15		
Hlutfé		5.589.063	5.589.063
Lögbundinn varasjóður		2.483.798	2.483.798
Sérstakur endurmatsreikningur		45.007	46.331
Óráðstafað eigið fé		22.887.611	18.937.671
Eigið fé		31.005.480	27.056.864
Langtímaskuldir og skuldbindingar			
Skuldir við lánastofnanir	16	25.515.178	22.970.292
Tekjuskattsskuldbinding	17	2.056.586	1.987.019
		<u>27.571.764</u>	<u>24.957.311</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir	18	2.276.999	2.567.127
Næsta árs afborganir langtímaskulda	16	8.223.715	1.236.190
Ógreiddir reiknaðir skattar	8	898.152	1.075.721
Aðrar skammtímaskuldir	18	2.572.183	2.335.821
		<u>13.971.050</u>	<u>7.214.859</u>
Skuldir		41.542.814	32.172.170
Eigið fé og skuldir		72.548.293	59.229.033

YFIRLIT UM EIGIÐ FÉ

	Hlutfé	Lögbundinn varasjóður	Endurmats- reikningur	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Eigið fé 1. janúar 2016	5.589.063	2.483.798	47.655	12.013.517	20.134.034
Endurmat afskrifað	0	0	(1.324)	1.324	0
Heildarafkoma ársins	0	0	0	6.922.830	6.922.830
Eigið fé 31. desember 2016	5.589.063	2.483.798	46.331	18.937.671	27.056.864
Eigið fé 1. janúar 2017	5.589.063	2.483.798	46.331	18.937.671	27.056.864
Endurmat afskrifað	0	0	(1.324)	1.324	0
Þýðingarmunur	0	0	0	30	30
Heildarafkoma ársins	0	0	0	3.948.586	3.948.586
Eigið fé 31. desember 2017	5.589.063	2.483.798	45.007	22.887.611	31.005.480

Engin arðgreiðsla var á árinu til hluthafa. Allt hlutfé er innborgað.

YFIRLIT UM SJÓÐSTREYMI 2017

	Skýr.	2017	2016
Rekstrarhreyfingar			
Rekstrarhagnaður		6.523.140	6.322.003
Afskriftir	9, 10	3.330.096	2.534.516
Reikningshaldslegar niðurfærslur veltufjármuna	13,14	76.305	17.693
(Hagnaður)/ tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna		(14.394)	(2.738)
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta		9.915.147	8.871.474
Vörubirgðir, (hækkun)	13	(29.803)	(67.176)
Aðrar rekstartengdar eignir, (hækkun)		(4.904.808)	(1.935.246)
Rekstartengdar skuldir, hækkun (lækkun)		(34.979)	248.942
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta		4.945.556	7.117.994
Innborgaðir vextir		290.528	318.997
Greiddir vextir		(994.055)	(805.308)
Greiddir skattar		(1.075.721)	(480.729)
Handbært fé frá rekstri		3.166.308	6.150.954
Fjárfestingahreyfingar			
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	9	(14.424.814)	(13.735.567)
Seldir varanlegir rekstrarfjármunir		23.411	23.545
Fjárfesting í óefnislegum eignum	10	(176.643)	(93.051)
Afborganir skuldabréfa	12	36.298	44.607
		(14.541.748)	(13.760.466)
Fjármögnunarhreyfingar			
Afborganir langtímaskulda	16	(1.234.444)	(1.135.128)
Ný lán	16	9.984.250	9.933.200
		8.749.806	8.798.072
Hækkun (lækkun), handbærs fjár		(2.625.634)	1.188.560
Handbært fé í upphafi árs		5.830.506	4.993.722
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		(103.585)	(351.775)
Handbært fé í lok árs		3.101.287	5.830.506

SKÝRINGAR

1. Starfsemi

Isavia ohf. var stofnað í ársbyrjun 2010 með samruna Flugstoða ohf. og Keflavíkurflugvallar ohf. Isavia ohf. er opinbert hlutafélag og starfar á grundvelli laga nr. 2/1995 um hlutafélög og er heimili og varnarþing félagsins á Reykjavíkurflugvelli.

Isavia ohf. annast rekstur og uppbyggingu allra flugvalla á Íslandi og stýrir jafnframt flugumferð í íslenska flugstjórnarsvæðinu. Eitt af hlutverkum Isavia ohf. er að tryggja að flugöryggi sé í samræmi við viðurkenndar alþjóðlegar öryggiskröfur og aðferðir.

Samstæðuársreikningurinn nær til Isavia ohf. og dótturfélaga þess. Félög innan samstæðunnar eru auk Isavia ohf., Fríhöfnin ehf., Tern Systems ehf., Domavia ehf. og Suluk ApS á Grænlandi.

2. Reikningsskilaaðferðir

Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Félagið hefur ekki innleitt nýja eða endurbætta staðla sem hafa verið gefnir út en ekki tekið gildi. Félagið hefur skoðað áhrif þriggja nýrra staðla sem taka gildi á árunum 2018 og 2019. Þeir eru annars vegar IFRS 9 Fjármálagerningar og IFRS 15 Tekjur af samningum við viðskiptavini sem taka gildi 1.1.2018. Hins vegar IFRS 16 Leigusamningar, sem tekur gildi 1.1.2019. Áhrif IFRS 9 og IFRS 15 hafa verið metin óveruleg fyrir reikningsskil félagsins. Áhrif IFRS 16 hafa ekki verið metin að fullu en innleiðing staðalsins mun hafa þau áhrif að Fríhöfnin færir til eignar afnotarétt sem endurspeglar rétt til notkunar á leigðu húsnæði frá móðurfélaginu Isavia og skuld sem endurspeglar skuldbindingu til greiðslu á leigu en IFRS 16 hefur óveruleg áhrif á önnur félög samstæðunnar.

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður á grundvelli kostnaðarverðs nema að ákveðnir fastafjármunir eru metnir eftir endurmatsaðferðinni. Fjallað er um mat á gangvirði fjáreigna og fjárskulda í skýringu hér að neðan. Ársreikningurinn er birtur í íslenskum krónum sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins.

Eftirfarandi er samantekt á helstu reikningsskilaaðferðum samstæðunnar.

Samstæða

Ársreikningur samstæðunnar tekur til ársreiknings móðurfélagsins og ársreikninga félaga sem eru undir stjórn þess (dótturfélög) á reikningsskiladegi. Yfirráð eru til staðar þegar móðurfélagið hefur ákvörðunarvald yfir fjárfestingunni, ber áhættu eða hefur réttinn til að njóta breytilegs ávinnings vegna þátttöku í fjárfestingunni og getur með ákvörðunarvaldi haft áhrif á ávinning sinn af fjárfestingunni.

Samstæðan er samin í samræmi við kaupverðsreglu. Við kaup á dótturfélögum eru eignir og skuldir þeirra metnar til gangverðs á kaupdegi. Sé kaupverð hærra en hrein eign eftir slíkt mat er mismunurinn færður sem viðskiptavild. Rekstrarniðurstaða keyþra eða seldra dótturfélaga á árinu er meðtalin í samstæðurekstrarreikningi frá og með kaupdegi eða fram að söludegi eftir því sem við á.

Meðal markmiða samstæðureikningsskilanna er að birta einungis tekjur, gjöld, eignir og skuldir samstæðunnar út á við og er því viðskiptum innan hennar eytt út við gerð reikningsskilanna. Ef við á eru gerðar leiðréttingar á reikningsskilum dótturfélaga til að samræma þau við reikningsskilaaðferðir samstæðunnar.

Áhættustjórnun

Almenn stefna félagsins er að stýra markaðsáhættu. Engir framvirkir gjaldeyrisskiptasamningar, valréttir eða afleiðusamningar eru við lýði hjá félaginu. Sérstök áhættunefnd er starfandi og hefur hún umboð stjórnar til ákvarða m.a. umfang og eðli mats á áhættu og arðsemisgreiningu fyrir framkvæmdum og verkefnum sem geta haft marktæk áhrif á rekstur og efnahag.

Skráning tekna

Tekjur af vörusölu og þjónustu eru færðar þegar til þeirra hefur verið unnið í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla.

Vaxtatekjur eru færðar fyrir viðkomandi tímabil í samræmi við viðeigandi höfuðstól og vaxtaprósentu.

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Verksamningar

Þegar unnt er að meta stöðu verksamnings með áreiðanlegum hætti eru tekjur og gjöld færð miðað við hlutfall áfallins kostnaðar samkvæmt ákvæðum samningsins á reikningsskiladegi. Breytingar á verkþáttum samkvæmt verksamningi, kröfur um bætur og bónusgreiðslur eru færðar að því marki sem unnt er að meta fjárhæðina með áreiðanlegum hætti og líklegt er að til þeirra komi.

Þegar ekki er unnt að meta stöðu verksamnings með áreiðanlegum hætti eru tekjur færðar í hlutfalli við áfallinn kostnað sem líklegt er að verði endurheimtur. Kostnaður vegna verksamnings er gjaldfærður á því tímabili sem hann fellur til.

Þegar líkur eru á tapi af verksamningi er vænt tap fært strax til gjalda.

Leigusamningar

Leigusamningar eru flokkaðir sem fjármögnunarleigusamningar þegar samningsskilmálar gera ráð fyrir að verulegur hluti áhættunnar og hagur af eignarréttindum sé framseldur leigukaupa. Eignir samkvæmt fjármögnunar- og kaupleigusamningum eru færðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna og afskrifaðar á líftíma þeirra. Skuldbinding við leigusala er færð til skuldar í efnahagsreikningi. Aðrir leigusamningar eru flokkaðir sem rekstrarleigusamningar og leigugreiðslur gjaldfærðar á því tímabili sem þær tilheyra.

Erlendir gjaldmiðlar

Við gerð reikningsskila hvers félags innan samstæðunnar eru viðskipti í öðrum gjaldmiðlum en starfsrækslugjaldmiðli færð á gengi hvers viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir eru færðar miðað við skráð gengi á reikningsskiladegi. Gengismunur er færður í rekstrarreikning á því tímabili sem hann fellur til.

Fjármagnskostnaður

Fjármagnskostnaður sem stafar beint af kaupum, byggingu eða framleiðslu eigna sem uppfylla skilyrði um eignfærslu, er eignfærður sem hluti af eigninni fram að þeim tíma þegar eign er tilbúin til notkunar eða sölu. Eignfærsluhæf eign er eign sem tekur talsverðan tíma að koma í nothæft eða söluhæft ástand.

Allur annar fjármagnskostnaður er færður í rekstrarreikningi á því tímabili sem hann fellur til.

Tekjuskattur

Tekjuskattur er reiknaður og færður í ársreikninginn. Útreikningur hans byggir á afkomu fyrir skatta að teknu tilliti til varanlegra mismuna á skattalegri afkomu og afkomu samkvæmt ársreikningi. Tekjuskattshlutfall er 20%.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestaður skattur stafar af mismun efnahagsliða í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattsstofn félagsins er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil þess.

Tekjuskattsinneign er metin á reikningsskiladegi og er einungis færð að því marki sem líklegt er að hún nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni.

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast félaginu og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir samkvæmt kostnaðarverðsaðferð. Samkvæmt kostnaðarverðsaðferðinni eru varanlegir rekstrarfjármunir færðir á upphaflegu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Við samruna Flugfjarskipta ehf. og Isavia ohf. voru fasteignir fyrrnefnda félagsins endurmetnar þar sem markaðsverð fasteigna þess félags var talið verulega hærra en bókfært verð. Hið endurmetna verð byggir á áætluðu söluverði sem staðfest var af matsmönnum. Matsbreytingin er færð á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár og á tekjuskattsskuldbindingu.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhaldstíma á árinu að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirðis.

Eignir þar sem eignarréttur er bundinn öðrum samkvæmt samningi um fjármögnunarleigu eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma á sama grunni og eignir með fullum eignarrétti.

Hagnaður eða tap vegna sölu eigna er mismunur söluverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi.

Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru einungis eignfærðar þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast félaginu og hægt er að meta kostnaðarverð eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Meðal óefnislegra eigna er hugbúnaður. Eignir þessar eru færðar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Afskriftir eru færðar á kerfisbundinn hátt á áætluðum nýtingartíma eignarinnar. Áætlaður nýtingatími og afskriftaaðferðir eru endurmetnar í lok hvers reikningsskilatímabils.

Rannsóknarkostnaður er gjaldfærður á því tímabili sem hann fellur til. Þróunarkostnaður er aðeins eignfærður ef öll eftirfarandi skilyrði eru uppfyllt:

- Félagið hefur tæknilega getu til að ljúka þróun afurðar í söluhæft ástand
- Áætlanir ganga út á að ljúka við þróunina
- Félagið sýni fram á möguleika sína til að selja afurðina
- Félagið sýnir fram á hvernig afurðin kemur til með að skila framtíðartekjum
- Félagið hefur nægjanlega tækni og fjármagn til að ljúka við þróun og sölu
- Hægt er að mæla útgjöld vegna þróunar með áreiðanlegum hætti

Aðeins er heimilt að hefja eignfærslu þróunarkostnaðar þegar öll ofangreind skilyrði eru uppfyllt. Þróunarkostnaður sem ekki uppfyllir skilyrðin er gjaldfærður á því tímabili sem hann fellur til. Eftir upphaflega skráningu er þróunarkostnaður metinn á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Óefnislegar eignir sem myndast í reikningsskilum við sameiningu félaga eru aðeins færðar ef þær eru aðgreinanlegar frá viðskiptavild. Við upphaflega skráningu eru þær færðar á kostnaðarverði á kaupdegi en við síðara mat eru þær færðar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Virðisrýrnun

Á hverjum reikningsskiladegi er bókfært verð eigna metið með tilliti til virðisrýrnunar. Komi fram vísbending um virðisrýrnun er endurheimtanlegt virði eignarinnar metið í því skyni að hægt sé að ákvarða hversu víðtæk virðisrýrnun er sé um slíkt að ræða.

Endurheimtanlegt virði er annað hvort hreint söluvirði eða nýtingarvirði eignar, hvort sem hærra er. Við mat á nýtingarvirði er notað vænt fjárstreymi sem fært hefur verið til núvirðis með vaxtaprósentu sem viðeigandi er við fjármögnun slíkrar eignar að teknu tilliti til skatta. Þegar ekki er hægt að meta endurheimtanlegt virði einstakra eigna þá metur félagið endurheimtanlegt virði þeirrar sjóðskapandi einingar sem eignin fellur undir.

Sé endurheimtanlegt virði eignar eða fjárskapandi einingar metið lægra en bókfært verð er bókfært verð eignarinnar lækkað í endurheimtanlegt virði. Virðisrýrnun fjárskapandi eininga er fyrst færð til lækkunar á tengdri viðskiptavild, en síðan til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði annarra eigna einingarinnar. Tap vegna virðisrýrnunar er fært í rekstrarreikning.

Ef áður færð virðisrýrnun á ekki lengur við er bókfært verð eignarinnar hækkað aftur, þó ekki umfram upphaflegt kostnaðarverð. Virðisrýrnun viðskiptavildar er ekki heimilt að bakfæra.

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Birgðir

Vörubirgðir og aðrar vörur í vinnslu eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluverði, hvort sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða samanstendur af kostnaði við öflun þeirra ásamt öðrum kostnaði sem fellur til við að koma birgðunum í söluhæft ástand. Hreint söluvirði er áætlað söluverð í venjulegum viðskiptum að frádregnum áætluðum sölukostnaði.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að félagið verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna tiltekins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

Fjáreignir

Fjáreignum er skipt í eftirfarandi flokka: fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning (Fair value through profit and loss), fjáreignir sem ætlað er að halda til gjalddaga (Held to maturity investments), fjáreignir til sölu (Available for sale) og lán og kröfur. Flokkunin er ákveðin við upphaflega skráningu og fer eftir eðli og tilgangi fjáreignarinnar.

Virkir vextir

Aðferð virkra vaxta felst í því að reiknað er endurgreiðsluvirði fjáreignar eða fjárskuldar og vaxtatekjum og vaxtagjöldum jafnað á líftímanum. Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings, eða yfir styttra tímabil ef við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi.

Vaxtatekjur eru færðar miðað við virka vexti fyrir alla fjármálagerninga aðra en þá sem skilgreindir eru sem fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Fjáreignir sem ætlað er að eiga til gjalddaga

Fjáreignir eru flokkaðar sem fjáreignir sem ætlað er að eiga til gjalddaga þegar félagið á fjárfestingar, t.d. víxla eða skuldabréf, og hefur fyrirætlanir og getu til að eiga til gjalddaga. Fjárfestingar til gjalddaga eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti að frádreginni virðisrýrnun þegar við á.

Lán og kröfur

Viðskiptakröfur, lán og aðrar kröfur sem hafa fastar greiðslur og eru ekki skráðar á virkum markaði eru flokkuð sem lán og kröfur. Lán og kröfur eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta að frádreginni virðisrýrnun. Vaxtatekjur af lánum og kröfum eru færðar miðað við virka vexti nema þegar vaxtatekjur eru óverulegar.

Virðisrýrnun fjáreigna

Á reikningsskiladegi er bókfært verð fjáreigna, annarra en fjáreigna á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, metið í þeim tilgangi að kanna hvort vísbending sé um virðisrýrnun. Virðisrýrnun hefur orðið ef vænt framtíðarsjóðstreymi miðað við upphaflega virka vexti er lægra en bókfært verð. Ef virðisrýrnun á ekki lengur við er hún bakfærð í rekstrarreikning, þó aldrei umfram áður færða lækkun.

Afskráning fjáreigna

Félagið afskráir fjáreignir aðeins þegar samningsbundinn réttur til framtíðarsjóðstreymis af fjáreigninni er ekki lengur til staðar eða þegar áhættan eða ávinningurinn af fjáreigninni flyst yfir á annað félag.

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)**Fjárskuldir og eiginfjárgæringar***Fjárskuldir*

Fjárskuldir eru flokkaðar annars vegar sem fjárskuldir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning og hinsvegar sem aðrar fjárskuldir.

Fjárskuldir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning

Fjárskuldir eru færðar á gangvirði í rekstrarreikning þegar þær eru flokkaðar sem fjárskuld til sölu eða sem fjárskuld á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Fjárskuld, önnur en fjárskuld til sölu, má skilgreina sem fjárskuld á gangvirði í gegnum rekstrarreikning við upphaflega skráningu ef eitt af eftirfarandi skilyrðum er uppfyllt:

- Flokkunin kemur í veg fyrir eða minnkar ósamræmi í mati eða skráningu.
- Fjárskuldin er hluti af safni fjáreigna eða fjárskulda eða hvoru tveggja og er metin á gangvirði í samræmi við stefnu félagsins í áhættustýringu eða fjárfestingastefnu.
- Er hluti af samningi sem felur í sér eina eða fleiri samsetta afleiðu og IAS 39 - *Fjármálagæringar: Skráning og mat* heimilar að allur samsetti fjármálagæringurinn (eign eða skuld) sé færður á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Aðrar fjárskuldir

Aðrar fjárskuldir, þar á meðal skuldir við fjármálastofnanir, eru upphaflega metnar á gangvirði að frádregnum viðskiptakostnaði. Við síðara mat eru þær færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Afskráning fjárskulda

Samstæðan afskráir fjárskuldir eingöngu þegar skuldbinding vegna þeirra er ekki lengur til staðar.

3. Reikningshaldslegt mat

Við gerð ársreiknings þurfa stjórnendur, í samræmi alþjóðlega reikningsskilastaðla, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Raunveruleg verðmæti kunna að vera með öðrum hætti en mat stjórnenda. Reikningshaldslegt mat er helst í mati á líftíma eigna og í niðurfærslu viðskiptakrafna og vörubirgða, sjá skýringar nr. 9, 10, 13 og 14.

Reglulega er farið yfir mat og forsendur. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem þær eiga sér stað.

4. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:	2017	2016
Tekjur vegna sölu á vörum	12.033.544	11.205.968
Tekjur vegna sölu á þjónustu.....	21.626.387	18.375.338
Tekjur af verksamningum.....	109.165	121.809
Eignatekjur.....	4.205.197	3.305.203
	<u>37.974.293</u>	<u>33.008.318</u>

Eignatekjur samanstanda af tekjum af eignum, lóðum og áhöldum og tækjum.

5. Laun og annar starfsmannakostnaður

	2017	2016
Laun	12.838.337	10.770.430
Lífeyrissjóður, móttframlag	1.772.964	1.261.081
Tryggingagjald	990.759	846.012
Önnur launatengd gjöld	201.142	178.477
Viðbótarframlag í lífeyrissjóð og breyting á orlofsskuldbindingu	564.149	401.000
Eignfærður launakostnaður	(314.699)	(166.828)
Verktakagreiðslur	5.174	10.149
Annar starfsmannakostnaður	684.026	563.512
	<u>16.741.851</u>	<u>13.863.834</u>
Meðalfjöldi starfa	1.350	1.215

Heildarlaun og þóknunir til stjórna samstæðunnar, forstjóra, framkvæmdastjóra dótturfélaga og framkvæmdaráðs móðurfélags á árinu 2017 námu 351 milljón króna en árið á undan námu þessi laun 306,2 milljónum króna. Laun forstjóra Isavia og framkvæmdastjóra Fríhafnarinnar ehf. og Tern Systems ehf. voru ákveðin af kjararáði þar til lög um kjararáð breyttust þann 1. júlí 2017. Í júní 2017 úrskurðaði kjararáð um breytingu á launum framkvæmdastjóra Fríhafnarinnar sem gildi frá 1. janúar 2016 og er leiðrétting vegna ársins 2016 gjaldfærð árið 2017.

6. Þóknun til endurskoðanda

	2017		2016	
	Endurskoðun	Önnur þjónusta	Endurskoðun	Önnur þjónusta
Deloitte ehf.	26.143	28.451	19.463	20.749

Önnur þjónusta er kostnaður vegna könnunar árslutareiknings, reikningsskila aðstoðar, skattamála og aðstoðar við skattframtal. Af annarri þjónustu hlutanum fyrir árið 2017 er 17,5 milljónir króna (árið 2016: 2,1 milljón króna) tilkomnar vegna verkefna sem eru ótengd reikningshaldi.

7. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld**Fjármunatekjur:**

	2017	2016
Vaxtatekjur af bankareikningum	108.857	202.952
Vaxtatekjur af fjáreignum sem ætlað er að halda til gjalddaga	19.381	34.234
Aðrar vaxtatekjur	97.842	112.556
	<u>226.080</u>	<u>349.742</u>

Fjármagnsgjöld:

	2017	2016
Vaxtagjöld og verðbætur	(931.555)	(727.356)
Þóknunir innheimtufyrirtækja	(86.612)	(104.545)
Dráttarvaxtagjöld	(4.181)	(5.189)
	<u>(1.022.348)</u>	<u>(837.089)</u>

Gengismunur:

	2017	2016
Gengismunur	(810.548)	2.791.234
	<u>(810.548)</u>	<u>2.791.234</u>

8. Skattamál

Tekjuskattur er reiknaður og færður í ársreikninginn og nemur gjaldfærð fjárhæð í rekstrarreikningi 967,7 milljónum króna. Tekjuskattur til greiðslu á árinu 2018 nemur 898,2 milljónum króna. Á árinu 2016 nam gjaldfærð fjárhæð í rekstrarreikningi 1.703,1 milljón króna og tekjuskattur til greiðslu á árinu 2017 nam 1.075,7 milljónum króna.

Virkur tekjuskattur greinist þannig:

	2017		2016	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður fyrir skatta	4.916.324		8.625.890	
Skatthlutfall	983.265	20,0%	1.725.178	20,0%
Óskattskyldar tekjur skv. 4. gr. tekjuskattslaga	(16.216)	(0,5%)	(19.791)	(0,2%)
Samsköttun	319	(0,3%)	(3.402)	(0,0%)
Aðrar breytingar	371	0,3%	1.075	0,0%
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	967.738	19,5%	1.703.060	19,7%

9. Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

	Fasteignir og listaverk	Flughlöð og bílastæði	Stjórnkerfi og aðflugsbúnaður	Aðrar eignir	Samtals
Kostnaðarverð					
Staða í ársbyrjun 2016	24.079.700	4.740.637	4.386.424	9.598.937	42.805.698
Endurflokkað	0	0	9.018	(9.018)	0
Eignfært á árinu	6.126.606	5.221.393	407.736	1.978.887	13.734.621
Selt og aflagt á árinu	0	0	0	(148.375)	(148.375)
Staða í ársbyrjun 2017	30.206.306	9.962.029	4.803.178	11.420.431	56.391.944
Eignfært á árinu	4.082.305	7.308.869	263.030	2.770.609	14.424.814
Aflagt á árinu	0	0	(189.781)	(886.962)	(1.076.743)
Selt á árinu	0	0	0	(36.346)	(36.346)
Staða í lok ársins	34.288.611	17.270.898	4.876.427	13.267.732	69.703.669
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun 2016	5.357.801	1.254.807	1.968.711	2.799.068	11.380.386
Afskriftir ársins	672.774	251.347	333.247	960.098	2.217.466
Selt og aflagt á árinu	0	0	0	(127.568)	(127.568)
Staða í ársbyrjun 2017	6.030.575	1.506.154	2.301.958	3.631.598	13.470.284
Afskriftir ársins	991.945	545.752	338.178	1.130.041	3.005.915
Aflagt á árinu	0	0	(189.781)	(728.300)	(918.081)
Selt á árinu	0	0	0	(185.991)	(185.991)
Staða í lok ársins	7.022.519	2.051.906	2.450.356	3.847.348	15.372.127
Bókfært verð					
Bókfært verð í byrjun ársins	24.175.731	8.455.876	2.501.220	7.788.834	42.921.660
Bókfært verð í lok ársins	27.266.092	15.218.993	2.426.071	9.420.385	54.331.542

Áætlaður nýtingartími varanlegra rekstrarfjármuna er eftirfarandi:

Fasteignir og listaverk	7-100 ár
Flughlöð og bílastæði	5-50 ár
Stjórnkerfi og aðflugsbúnaður	3-20 ár
Aðrar eignir	3-20 ár

Upplýsingar um endurmetnar fasteignir í lok ársins:

	31.12.2017	31.12.2016
Endurmetið bókfært verð	112.712	115.708
Þar af áhrif sérstaks endurmats	(54.887)	(56.501)
Bókfært verð án áhrifa endurmats	57.825	59.207

9. Varanlegir rekstrarfjármunir (framhald)

Fasteignamat og váttryggingamat eigna í árslok greinist þannig:

	2017		2016	
	Fasteignamat	Váttryggingamat	Fasteignamat	Váttryggingamat
Fasteignir og lóðir	23.499.100	54.968.780	21.970.934	44.483.064
Vélar og tæki, eignatryggingar		10.926.075		12.899.952
Aðrar lausafjártryggingar		692.686		712.958
Rekstrarstöðvunartrygging		15.440.299		13.158.988

10. Óefnislegar eignir og afskriftir

	Afnotasamn. um mannvirki	Afnotasamn. um flugbrautir	Hugbúnaður og þróunarkostnaður	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða í ársbyrjun 2016	477.035	5.706.000	1.142.244	7.325.279
Eignfært á árinu	0	0	93.997	93.997
Selt og aflagt á árinu	0	0	(3.159)	(3.159)
Staða í ársbyrjun 2017	477.035	5.706.000	1.233.082	7.416.117
Eignfært á árinu	0	0	176.643	176.643
Aflagt á árinu	0	0	(44.328)	(44.328)
Staða í árslok	477.035	5.706.000	1.365.397	7.548.432
Afskriftir				
Staða í ársbyrjun 2016	111.308	1.331.400	338.825	1.781.533
Afskrift ársins	15.901	190.200	110.949	317.050
Selt og aflagt á árinu	0	0	(3.159)	(3.159)
Staða í ársbyrjun 2017	127.209	1.521.600	446.615	2.095.425
Afskrift ársins	15.901	190.200	118.080	324.181
Aflagt á árinu	0	0	(44.328)	(44.328)
Staða í árslok	143.110	1.711.800	520.367	2.375.277
Bókfært verð				
Bókfært verð í ársbyrjun	349.826	4.184.400	786.467	5.320.693
Bókfært verð í árslok	333.925	3.994.200	845.030	5.173.155

Þróunarkostnaður að fjárhæð um 62,5 milljónir króna vegna vinnu við þróun hugbúnaðar sem ætlaður er til sölu á heimsmarkaði á næstu árum var eignfærður á árunum 2012 til 2015. Um er að ræða eignfærslu á einni hugbúnaðarvöru félagsins sem nefnd er Tern ATC System eða TAS en þessi hugbúnaður skiptist í nokkra hluta. Þróun hugbúnaðarins lauk á seinni hluta árs 2015 og er hann tilbúinn til sölu og kominn í notkun hjá viðskiptavinum. Stjórnendur félagsins hafa metið að þessi eign hafi ekki orðið fyrir virðisrýrnun. Annar hugbúnaður er aðkeyptur og er áætlaður líftími hans 3 - 20 ár.

Samkvæmt samningi milli Keflavíkurflugvallar ohf., nú Isavia ohf. og Varnamálastofnunar, nú Landhelgisgæslu Íslands sem undirritaður var 22. apríl 2009 tók félagið yfir afnot til næstu 30 ára frá ársbyrjun 2009 að telja, á tilgreindum flugvallarmannvirkjum og búnaði á mannvirkjaskrá NATO á Keflavíkurflugvelli. Ekki er innheimt sérstakt endurgjald fyrir afnot mannvirkjanna en félagið skal standa straum af öllum kostnaði við daglegan rekstur og viðhald þeirra, þannig að tryggt sé að ástand þeirra sé í samræmi við samþykkt Alþjóðaflugmálastofnunarinnar. Landshelgisgæslan f.h. NATO hefur rétt til afnota á mannvirkjunum. Afnotarétturinn er gjaldfærður hlutfallslega yfir leigutímann.

11. Samstæða

Samstæða Isavia ohf. samanstendur af eftirfarandi dótturfélögum:

	Hlutdeild	Nafnverð	Meginstarfsemi
Eignarhlutar í dótturfélögum:			
Frihöfnin ehf., Keflavíkurflugvelli	100,00%	50.000	Verslunarstarfssemi
Tern Systems ehf., Kópavogi	100,00%	80.000	Hugbúnaðargerð og ráðgjöf
Domavia ehf, Reykjavík.....	100,00%	500	Fasteignarekstur
Suluk ApS - Grænland.....	100,00%	1.999	Þjónusta flugumferðarstjóra

12. Skuldabréfaeign og aðrar langtímakröfur

	31.12.2017	31.12.2016
Skuldabréfalán, vegið meðaltal vaxta 5,48%	225.226	260.494
Næsta árs hluti	(36.964)	(36.551)
	188.262	223.944
Afborganir skuldabréfaeign og langtímakrafna greinast þannig á næstu ár:		
	31.12.2017	31.12.2016
Árið 2017	-	36.551
Árið 2018	36.964	36.845
Árið 2019	37.277	37.153
Árið 2020	37.605	37.475
Árið 2021	37.947	37.812
Árið 2022	38.305	38.163
Afborganir síðar	37.128	36.495
	225.226	260.494

Óverulegur mismunur er á milli gangverðs og bókfærðs verðs fjáreigna að mati stjórnenda.

13. Vörubirgðir

	31.12.2017	31.12.2016
Vörur til endursölu	538.977	502.153
Vörur í flutningi	19.841	31.998
Niðurfærsla vörubirgða	(12.097)	(14.665)
	546.721	519.486
Breytingar á niðurfærslu vörubirgða greinist þannig:		
Staða í ársbyrjun	(14.665)	(13.132)
Bakfærsla niðurfærslu birgða.....	(18.330)	(19.040)
Rýrnun birgða á árinu.....	20.898	17.507
Staða í árslok	(12.097)	(14.665)
Tryggingaverðmæti birgða	686.549	708.382

Engar birgðir eru veðsettar hjá samstæðunni í lok ársins.

Félagið áætlað að selja allar sínar birgðir á næstu 12 mánuðum.

14. Aðrar peningalegar eignir

Viðskiptakröfur	31.12.2017	31.12.2016
Innlendar viðskiptakröfur	2.963.459	1.897.470
Erlendar viðskiptakröfur	645.247	493.387
Verksamningar	109.165	121.809
Niðurfærsla vegna krafna sem kunna að tapast	(132.026)	(58.289)
Viðskiptakrafa vegna Joint Finance samningsins	1.068.034	171.387
	4.653.881	2.625.764

Verksamningar félagsins eru vegna tveggja samninga. Á árinu 2017 var gerður samningur um uppsetningu á varakerfi fyrir fjóra stærstu flugvelli í Suður-Kóreu og er hann enn í vinnslu. Einnig gerði félagið samning um uppfærslu á kerfi á Jeju eyju í Suður-Kóreu sem er ólokið. Í árslok 2017 tekjufærði félagið óreikningsfærðar kröfur vegna verkanna fjárhæð sem nemur 109,2 milljónum króna. Á sama tíma í fyrra voru tekjufærðar um 121,8 milljónir króna vegna verksamninga.

14. Aðrar peningalegar eignir (framhald)**Virðisrýrnun viðskiptakrafna**

Aldursgreining viðskiptakrafna og niðurfærsla á reikningsskiladegi voru eftirfarandi

	31.12.2017		31.12.2016	
	Brúttó staða	Niðurfærsla	Brúttó staða	Niðurfærsla
Ógjaldfallnar kröfur	2.007.007	24.914	1.726.539	20.380
1-90 daga	1.471.454	56.057	673.977	14.969
91-180 daga	183.902	24.787	90.292	9.816
181-210 daga	30.367	17.682	10.208	9.232
211 daga og eldri	25.141	8.585	11.648	3.892
	3.717.872	132.026	2.512.665	58.289

Breytingar á niðurfærslu viðskiptakrafna greinist þannig:

	31.12.2017	31.12.2016
Staða í byrjun ársins	(58.289)	(42.129)
Niðurfærsla vegna krafna sem kunna að tapast	(73.737)	(16.171)
Tapaðar viðskiptakröfur á árinu	0	11
Staða í lok ársins	(132.026)	(58.289)

Niðurfærsla hefur verið reiknuð vegna krafna sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati stjórnenda og reynslu fyrri ára.

Aðrar skammtímakröfur

	31.12.2017	31.12.2016
Virðisaukaskattur	4.005.085	1.320.776
Fyrirframgreiddur kostnaður	96.191	96.776
Fjármagnstekjuskattur	34.709	29.620
Fyrirframgreidd laun	60.032	64.421
Aðrar kröfur	320.464	238.837
	4.516.482	1.750.430

Krafa félagsins vegna virðisaukaskatts samanstandur aðallega af óafgreiddum innsendum virðisaukaskattsskýrslum hjá Ríkisskattstjóra fyrir tímabilin frá september 2016 til desember 2017. Ríkisskattstjóri hefur dregið í efa réttmæti þeirrar forsendu virðisaukaskráningar félagsins að félagið þjónusti millilandafor á Keflavíkurlflugvelli sbr. 12. gr. laga um virðisaukaskatt og félagið njóti því ekki svokallaðs núllskatts, þ.e. fái endurgreiddan virðisaukaskatt af keyptum aðföngum og þjónustu en skili ekki útskatti. Félagið aftur á móti telur að þessi mikilvæga forsenda hafi legið skýrt fyrir við upphaf skráningar félagsins á virðisaukaskrá við stofnun þess. Félagið hefur haldið sínum sjónarmiðum á lofti með rökstuddum hætti og enn hefur ekki endanlegur úrskurður verið felldur í málinu. Útgefinn ársreikningur ársins 2017 tekur mið af þeirri aðferðafræði sem beitt hefur verið frá stofnun félagsins árið 2010.

Ef niðurstaða málsins verður félaginu í óhag þá eru áhrifin veruleg fyrir félagið. Áhrifin á rekstur og efnahag í útgefnum ársreikningi 2017 væru neikvæð um 578 milljónir króna í rekstri, um 3.758 milljónir króna til hækkunar á varanlegum rekstrarfjármunum en samsvarandi lækkun á öðrum skammtímakröfum. Þá kæmi fram um 462 milljóna króna lækkun á stöðu eigin fjár að teknu tilliti til skattaáhrifa.

Handbært fé

Handbært fé félagsins samanstandur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

	31.12.2017	31.12.2016
Bankainnstæður í íslenskum krónum	1.354.884	1.487.033
Bankainnstæður í erlendri mynt	1.738.149	1.168.823
Sjóður í íslenskum krónum	8.254	12.436
Bundin innlán	0	3.162.214
	3.101.287	5.830.506

15. Eigið fé

Hlutfé greinist þannig:

	Hlutfé	Hlutfall	Fjárhæð
Heildarhlutfé í lok ársins	5.589.063	100,0%	5.589.063
	5.589.063	100,0%	5.589.063

Eitt atkvæði fylgir hlut ríkisins. Fjármálaráðherra fer með hlut íslenska ríkisins í félaginu. Allt hlutfé er að fullu greitt.

16. Langtímaskuldir

	Skuldir við lánastofnanir	
	31.12.2017	31.12.2016
Skuldir í CHF	0	2.599.378
Skuldir í EUR	24.611.729	11.721.939
Skuldir í USD	2.764.134	3.167.489
Skuldir í ISK	6.363.030	6.717.676
	33.738.894	24.206.482
Næsta árs afborganir langtímaskulda	(8.223.715)	(1.236.190)
Langtímaskuldir í árslok	25.515.178	22.970.292

Breyting langtímaskulda á árinu greinist þannig:

Staða í ársbyrjun	24.206.482	18.564.692
Ný lán á árinu	9.984.250	9.933.200
Afborganir ársins	(1.234.444)	(1.135.128)
Gengismunur og verðbætur	782.605	(3.156.282)
Staða í lok ársins	33.738.894	24.206.482

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:

	Skuldir við lánastofnanir	
	31.12.2017	31.12.2016
Afborganir 2017		1.236.190
Afborganir 2018	8.223.715	1.131.133
Afborganir 2019	4.634.826	1.260.336
Afborganir 2020	1.409.903	1.389.881
Afborganir 2021	1.416.623	1.396.475
Afborganir 2022	1.332.836	1.314.242
Afborganir síðar	16.720.991	16.478.225
	33.738.894	24.206.482

Lán að fjárhæð 32.552,6 milljónum króna eru háð fjárhagsskilyrðum varðandi hlutfall eigin fjár. Þar af eru lán að fjárhæð um 19.167 milljónum króna einnig háð skilyrðum um hlutfall hreinna vaxtaberandi skulda af EBITDA. Reglulega er farið yfir fjárhagsskilyrðin og er það mat stjórnenda að ekki sé hætt á að þau falli.

17. Tekjuskattskuldbinding

	31.12.2017	31.12.2016
Staða í upphafi árs	1.987.019	1.359.680
Áhrif samsköttunar	(3.992)	(3.402)
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins	972.229	1.706.462
Tekjuskattur til greiðslu á næsta ári	(898.670)	(1.075.721)
Staða í lok árs	2.056.586	1.987.019

17. Tekjuskattskuldbinding (framhald)

Frestaður skattur skiptist þannig á einstaka liði efnahagsreikningsins :

	31.12.2017	31.12.2016
Varanlegir rekstrarfjármunir	1.974.767	1.600.928
Veltufjáreignir	2.594	5.823
Aðrir liðir	1.138	(11.002)
Gengismunur	78.087	391.270
	2.056.586	1.987.019

18. Aðrar peningalegar skuldir

Viðskiptaskuldir

	31.12.2017	31.12.2016
Innlendar viðskiptaskuldir	1.890.185	2.336.971
Erlendar viðskiptaskuldir	386.814	230.156
	2.276.999	2.567.127

Næsta árs afborganir langtímaskulda

	31.12.2017	31.12.2016
Skuldir við lánastofnanir	8.223.715	1.236.190
	8.223.715	1.236.190

Aðrar skammtímaskuldir

	31.12.2017	31.12.2016
Virðisaukaskattur	23.596	23.111
Fyrirframinnheimtar tekjur	13.232	13.206
Ógreitt viðbótarframlag í lífeyrissjóð	292.551	221.496
Ógreidd laun og launatengd gjöld	645.885	514.909
Ógreidd orlofsskuldbinding	1.227.694	1.119.385
Ógreiddir áfallnir vextir	150.669	142.413
Aðrar skuldir	88.311	106.331
Fyrirframinnheimtar tekjur	129.791	187.850
Ólokinn verksamningur	455	7.121
	2.572.183	2.335.821

19. Fjármálagerningar

Flokkar fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar skiptast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

	31.12.2017	31.12.2016
Fjáreignir		
Handbært fé	3.101.287	5.830.506
Fjáreignir sem ætlað er að halda til gjalddaga	225.226	260.494
Lán og kröfur	9.014.140	4.214.997
Fjárskuldir	31.12.2017	31.12.2016
Aðrar fjárskuldir	39.486.228	30.185.151

Lán og kröfur og aðrar fjárskuldir eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta að frádreginni virðisryrnun.

Áhættustýring

Félagið hefur sett sér heildstæða áhættustefnu og til staðar er virk áhættustýring sem hefur það hlutverk að meta og stýra þeim áhættuþáttum sem félagið býr við. Þær áhættur sem eru undir virkri stýringu eru markaðsáhætta, mótaðilaáhætta og lausafjáraáhætta. Þá hafa aðrar áhættur sem tengjast m.a. rekstri, orðspori, stjórnun og öðrum þáttum verið kortlagðir og mat lagt á þá útfra alvarleika annars vegar og líkindum hins vegar. Áhættunefnd félagsins fundar reglulega um málefni sem tengjast áhættustýringu.

19. Fjármálagerningar (framhald)**Vaxtaáhætta**

Vaxtaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðsflæði fjármálagerninga muni sveiflast vegna breytinga á markaðsvöxtum.

Vaxtabreytingar hafa áhrif á vænt sjóðstreymi af eignum og skuldum sem bera breytilega vexti.

Næmnigreining

Í töflunni hér að neðan er sýnt hver áhrif af 50 og 100 punkta hækkun vaxta á hreinar vaxtaberandi eignir og skuldir hefði á afkomu og eigið fé á reikningskiladegi. Næmnigreiningin tekur til þeirra vaxtaberandi eigna og skulda sem bera breytilega vexti og miðast hún við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin tekur tillit til skattaáhrifa og endurspeglar því þau áhrif sem koma í rekstrarreikning og á eigið fé.

Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagerninga er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Jákvæð fjárhæð merkir hækkun á hagnaði og eigin fé. Lækkun vaxta hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

	31.12.2017		31.12.2016	
	50 pkt	100 pkt	50 pkt	100 pkt
Áhrif á afkomu og eigið fé	(116.511)	(233.022)	(66.810)	(133.623)

Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðsflæði fjármálagerninga muni sveiflast vegna breytinga á gengi gjaldmiðla. Gjaldmiðlaáhætta myndast þegar mismunur er á stöðu eigna og skulda í erlendum gjaldmiðli.

Meirihluti eigna samstæðunnar er í íslenskum krónum en þó á samstæðan nokkuð af erlendum fjáreignum. Meirihluti langtímaskulda samstæðunnar er í erlendum gjaldmiðlum. Hér að neðan eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar samstæðunnar sem mest áhrif hafa á rekstur samstæðunnar. Upplýsingar um gengi og útreikning á flökti taka tillit til miðgengis.

Mynt	Árslokagengi		Meðalgengi	
	2017	2016	2017	2016
EUR	125,05	119,13	120,54	133,78
GBP	140,98	138,91	137,45	164,27
JPY	0,928	0,966	0,951	1,113
CHF	107,07	110,81	108,43	122,66
DKK	16,80	16,02	16,20	17,97
NOK	12,73	13,11	12,93	14,39
SEK	12,71	12,43	12,52	14,16
USD	104,42	112,82	106,78	120,83
CAD	83,32	83,72	82,36	91,18

Gjaldmiðlaáhætta 31.12.2017

	Eignir	Skuldir	Hrein staða
EUR	2.180.470	24.863.853	(22.683.383)
GBP	36.376	19.263	17.112
JPY	832	0	832
CHF	6.801	12.074	(5.273)
DKK	78.037	6.871	71.166
NOK	1.293	7.171	(5.878)
SEK	915	2.016	(1.101)
USD	309.855	2.962.730	(2.652.875)
CAD	3.385	0	3.385

19. Fjármálagerningar (framhald)**Gjaldmiðlaáhætta 31.12.2016**

	Eignir	Skuldir	Hrein staða
EUR	1.210.340	11.882.603	(10.672.263)
GBP	70.601	11.659	58.942
JPY	1.537	0	1.537
CHF	63.468	2.611.332	(2.547.864)
DKK	54.257	13.026	41.231
NOK	2.861	3.291	(430)
SEK	2.186	2.891	(705)
USD	257.573	3.194.161	(2.936.589)
CAD	1.387	0	1.387

Næmnigreining

Í töflunni hér að neðan er sýnt hver áhrif af 5% og 10% veingu krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á afkomu og eigið fé miðað við stöðu eigna og skulda í viðkomandi gjaldmiðli á reikningskiladegi. Í töflu hér að framan má sjá þær erlendu eignir og skuldir sem næmnigreiningin tekur til, en þær eru að verulegum hluta erlendar lántökur og erlendar bankainnistæður og viðskiptakröfur. Næmnigreiningin miðast við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin tekur til þeirra gjaldmiðla sem innifela mesta gengisáhættu. Næmnigreiningin tekur tillit til skattaáhrifa og endurspeglar því þau áhrif sem koma í rekstrarreikning og á eigið fé. Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagerninga í erlendum gjaldmiðli er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Styrking krónunnar um 5% og 10% gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

Áhrif á afkomu og eigið fé

	31.12.2017		31.12.2016	
	5%	10%	5%	10%
EUR	(907.335)	(1.814.671)	(426.891)	(853.781)
GBP	684	1.369	2.358	4.715
JPY	33	67	61	123
CHF	(211)	(422)	(101.915)	(203.829)
DKK	2.308	4.615	1.577	3.155
NOK	(235)	(470)	(17)	(34)
SEK	(44)	(88)	(28)	(56)
USD	(106.115)	(212.230)	(117.464)	(234.927)
CAD	135	271	55	111

Útlánaáhætta

Í útlánaáættu felst áhættan á því að mótaðilar samstæðunnar geti ekki staðið við skuldbindingar sínar, sem leiðir til þess að samstæðan tapar á fjármálagerningum sínum. Samstæðan fylgist reglulega með þróun þeirra eigna sem tengjast útlánaáættu.

Hámarksútlánaáhætta greinist þannig:

	31.12.2017	31.12.2016
Skuldabréfaeign og aðrar langtímakröfur	225.226	260.494
Viðskiptakröfur	4.653.881	2.625.764
Aðrar kröfur	4.360.259	1.589.233
Handbært fé	3.101.287	5.830.506
	12.340.652	10.305.996

Hámarksútlánaáhætta samstæðunnar er sú bókfærða staða sem sundurliðuð er hér að ofan.

19. Fjármálagerningar (framhald)**Lausafjánhætta**

Lausafjánhætta er áhættan á því að samstæðan lendi í erfiðleikum við að mæta fjárhagslegum skuldbindingum sínum í náinni framtíð. Reglulega er fylgst með stöðu lausafjár, þróun sem orðið hefur og hvaða áhrif staða markaða og framtíðarhorfur hafa.

	Til greiðslu innan eins árs	Til greiðslu eftir 1- 4 ár	Til greiðslu eftir 4 ár	Samtals
Skuldir 31.12.2017				
Óvaxtaberandi	5.747.334	0	0	5.747.334
Með fljótandi vöxtum	8.119.749	8.405.433	16.027.382	32.552.564
Með föstum vöxtum	103.966	388.755	693.609	1.186.330
	13.971.050	8.794.187	16.720.991	39.486.228
Eignir 31.12.2017				
Óvaxtaberandi	9.016.248	0	0	9.016.248
Með fljótandi vöxtum	3.136.142	151.134	37.128	3.324.404
	12.152.391	151.134	37.128	12.340.652
Hrein staða 31.12.2017	(1.818.659)	(8.643.053)	(16.683.863)	(27.145.576)
	Til greiðslu innan eins árs	Til greiðslu eftir 1- 4 ár	Til greiðslu eftir 4 ár	Samtals
Skuldir 31.12.2016				
Óvaxtaberandi	5.978.669	0	0	5.978.669
Með fljótandi vöxtum	1.139.714	4.732.936	17.071.243	22.943.893
Með föstum vöxtum	96.475	444.889	721.225	1.262.589
	7.214.858	5.177.825	17.792.468	30.185.151
Eignir 31.12.2016				
Óvaxtaberandi	4.064.867	0	0	4.064.867
Með fljótandi vöxtum	6.017.187	149.286	74.658	6.241.131
	10.082.054	149.286	74.658	10.305.997
Hrein staða 31.12.2016	2.867.196	(5.028.540)	(17.717.810)	(19.879.153)

20. Önnur mál**Tekjur vegna alþjóðaflugþjónustu**

Á grundvelli þjónustusamnings við innanríkisráðuneytið veitir félagið flugleiðsöguþjónustu innan íslenska flugupplýsingasvæðisins og hluta flugupplýsingasvæðis Grænlands og Færeyja í samræmi við skuldbindingar íslenska ríkisins gagnvart alþjóðasamningum. Um skuldbindingu þessa er í gildi svonefndur Joint Financing samningur sem gerður var árið 1956 á milli þrettán aðildarríkja ICAO, Alþjóðaflugmálastofnunarinnar en nú eru ríkin tuttugu og fjögur talsins. Notendur þjónustunnar greiða fyrir hana að fullu.

Dómsmál

Á árinu 2015 höfðaði Drífa ehf. dómsmál á hendur Isavia ohf. þar sem krafist er skaðabóta vegna meints tjóns í tengslum við framkvæmd forvals vegna leigu verslunarrýmis á fríhafnarvæði Flugstöðvar Leifs Eiríkssonar. Dómsnefnd forvalsins taldi tilboð annars bjóðanda hagstæðara en tilboð Drífu ehf. Stefnumfjárhæð í málinu er nú um 1,5 milljarðar króna. Isavia ohf. telur að í öllu hafi rétt verið staðið að forvalinu og að málatilbúnaður Drífu ehf. sé tilhæfulaus.

21. Aðrar skuldbindingar**Rekstrarleyfi**

Isavia hefur starfsleyfi vegna flugleiðsöguþjónustu samkvæmt reglugerð 1129/2014 um starfsleyfi flugleiðsöguþjónustu og starfsleyfi vegna flugvalla samkvæmt reglugerð 464/2007 um flugvelli. Félagið er einnig handhafi flugrekstrarleyfis til að starfrækja verkflug (flugprófanir ofl.) samkvæmt reglugerð 97/2009. Starfsleyfin eru veitt til mismunandi langs tíma. Starfsleyfi flugleiðsöguþjónustu gilda til 2021 og starfsleyfi Keflavíkurflugvallar, Reykjavíkurflugvallar, Akureyrarflugvallar og Egilsstaðaflugvallar eru ótímabundin. Skráðir lendingarstaðir eða aðrir flugvellir þar með talið áætluarflugvellir eru með ótímabundið starfsleyfi.

Félaginu er skylt í allri starfsemi sinni að virða og standa við þær skuldbindingar sem stjórnvöld hafa undirgengist og þau síðar kunna að undirgangast er varða flugvelli, flugvallarsvæði og flugstöðvar og starfsemi þá sem stjórnvöld fara með og yfirtaka.

Á ófriðartímum og í neyðartilvikum er félaginu skylt að veita hervöldum Bandaríkjanna aðgang og afnot af Flugstöð Leifs Eiríkssonar. Alþjóða- og öryggisskrifstofa utanríkisráðuneytisins skal sjá um að hafa milligöngu um öll bein og óbein samskipti félagsins við varnarliðið.

Þjónustusamningur vegna framkvæmda

Þjónustusamningur milli innanríkisráðuneytis og félagsins tekur meðal annars til viðhalds og stofnframkvæmda vegna flugvalla annarra en Keflavíkurflugvallar. Félagið starfar með samgönguráði og leggur fyrir það tillögur um viðhaldsverkefni og stofnframkvæmdir sem félagið telur nauðsynlegt að ráðist verði í hverju sinni. Þau verkefni sem falla undir þennan lið eru því samþykkt í samgönguáætlun. Greitt er til félagsins samkvæmt greiðsluáætlun þjónustusamningsins. Árið 2017 námu framkvæmdir og viðhaldsverkefni sem greiddar eru af þessum hluta þjónustusamningsins 246,9 milljónum króna (2016: 349,9 milljónir króna).

Þjónustusamningar vegna reksturs

Á grundvelli þjónustusamnings við innanríkisráðuneytið veitir félagið flugleiðsöguþjónustu í innanlandslofttrými og á alþjóðlegu flugsvæði og sér um rekstur, viðhald og uppbyggingu flugvalla, lendingarstaða og útgáfu AIP handbókar.

Félagið er skuldbundið til að hafa í gildi allar lögbundnar tryggingar þar með talin ábyrgðartrygging flugleiðsöguþjónustu og flugvalla. Vátryggingarvernd þessara trygginga á reikningsskiladegi vegna flugvalla og flugleiðsöguþjónustu er USD 1.000.000.000 og vegna flugprófana USD 1.000.000.000.

Lögbundnar tryggingar félagsins eru undanskyldar bótaskyldu vegna hryðjuverka. Félagið hefur því keypt hryðjuverkatryggingu sem bætir tjón fyrir allt að USD 250.000.000 í flugleiðsöguþjónustu og á flugvöllum og allt að USD 15.000.000 í Flugstöð Leifs Eiríkssonar.

Félagið hefur keypt ábyrgðartryggingu stjórnar og stjórnenda sem bætir tjón fyrir allt að ISK 300.000.000.

Skuldbinding vegna starfsmanna

Félagið er með allar tryggingar vegna starfsmanna í samræmi við gildandi kjarasamninga nema tryggingu vegna skírteina flugumferðastjóra. Samkvæmt kjarasamningum flugumferðastjóra skal félagið á sinn kostnað tryggja skírteini hvers flugumferðastjóra sem hefur VFR- og/eða IFR-starfsréttindi. Félagið hefur ekki keypt tryggingu og hvílir því skuldbinding á Isavia ohf. ef til kæmi skírteinamissir flugumferðastjóra í samræmi við kjarasamninga.

22. Tengdir aðilar

Aðilar teljast vera tengdir aðilar ef þeir fara með bein eða óbein yfirráð í félaginu eða hafa vald til að stjórna fjárhags- og rekstrarstefnu þess. Meðal tengdra aðila samstæðunnar eru: Lykilstjórnendur, nánir fjölskyldumeðlimir lykilstjórnenda og félög þar sem lykilstjórnendur eða nánir fjölskyldumeðlimir þeirra fara með yfirráð eða veruleg áhrif. Móðurfélag og félög þar sem móðurfélagið fer með yfirráð eða hefur veruleg áhrif teljast einnig tengdir aðilar. Félagið er opinbert hlutafélag en opinberum aðilum eru veittar undanþágur að hluta til frá kröfum um upplýsingagjöf vegna tengdra aðila í endurbættir útgáfu af IAS 24.

Upplýsingar um laun stjórnar og forstjóra koma fram í skýringu nr. 5. Sala á vöru og þjónustu til lykilstjórnenda og aðila tengdra þeim voru óveruleg.

23. Samþykki ársreiknings

Ársreikningurinn var samþykktur á stjórnarfundi þann 15. mars 2018.

24. Kennitölur

Úr rekstrarreikningi:	2017	2016
Arðsemi		
Hagnaður fyrir afskriftir, vexti og skatta (EBITDA)	9.853.236	8.856.519
a) Framlegðarhlutfall rekstrar	25,95%	26,83%
b) Hagnaðarhlutfall	10,40%	20,97%
c) Hagnaður á hverja krónu nafnverðs hlutfjár (EPS)	0,71	1,24
d) Arðsemi eigin fjár	13,60%	29,34%
a) EBITDA/rekstrartekjur	b) Hagnaður ársins/rekstrartekjur	
c) Hagn. á hverja krónu nafnverðs hlutfjár (EPS)	d) Hagnaður/meðalstaða eigin fjár	
Úr efnahagsreikningi:	31.12.2017	31.12.2016
Nýting fjármagns		
e) Fjárbinding í birgðum	0,01	0,02
f) Veltuhraði eigna	0,58	0,63
g) Veltuhraði birgða	10,96	11,20
h) Veltuhraði viðskiptakrafna	10,43	15,50
e) Birgðir/rekstrartekjur	g) KSV/meðalstaða birgða	
f) Rekstrartekjur/meðalstaða heildareigna	h) Rekstrartekjur/meðalstaða viðskiptakrafna	
Greiðsluhæfi		
i) Lausafjárlutfall	0,88	1,42
j) Veltufjárlutfall	0,92	1,49
k) Nettó vaxtaberandi skuldir/EBITDA	3,11	2,03
i) Veltufjármunir án birgða/skammtímaskuldir	j) Veltufjármunir/skammtímaskuldir	
Fjárhagslegur styrkur		
l) Eiginfjárlutfall	42,74%	45,68%
m) Innra virði hlutfjár	5,55	4,84
l) Eigið fé/heildarfjármagn	m) Eigið fé/hlutfé	
Úr sjóðstreymi ársins:	2017	2016
n) Skuldþekja handbærs fjár	0,08	0,19
o) Gæði afkoma	0,80	0,89
p) Gæði rekstrarhagnaðar	0,76	1,13
n) Handbært fé frá rekstri/skuldir	o) Handbært fé frá rekstri/hagnaður	
	p) Handbært fé frá rekstri án vaxta/rekstrarhagnaður	
Rekstrargjöld sem hlutfall af rekstrartekjum	2017	2016
Kostnaðarverð seldra vara/rekstrartekjur	15,39%	16,51%
Laun og tengd gjöld/rekstrartekjur	44,09%	42,00%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður/rekstrartekjur	1,65%	2,22%
Annar rekstrarkostnaður/rekstrartekjur	12,93%	12,44%
Afskriftir/rekstrartekjur	8,77%	7,68%
Rekstrargjöld/rekstrartekjur	82,82%	80,85%

25. Starfsþáttayfirlit

Starfsþáttayfirlit eru birtar eftir rekstrarskipulagi og innri upplýsingagjöf stjórnenda. Starfsþáttirnir byggja á rekstri þriggja rekstrarsviða móðurfélags og rekstri eins dótturfélags. Meginhluti Flugleiðsúgusviðs samanstendur af þjónustu við flugrekendur sem veitt er á grundvelli milliríkjasamnings (Joint Finance). Innanlandskerfi er rekstur flugvalla og flugturna fyrir innanlandsflug. Keflavíkurflugvöllur er rekstur flugvalla og flugturns í Keflavík auk Flugstöðvar Leifs Eiríkssonar. Frihöfn er verslunarrekstur og undir annað falla stoðsvið móðurfélags og þrjú dótturfélög. Einn viðskiptavinur er með tekjur yfir 10% hjá samstæðunni en það er Ícelandair Group 6.879,8 milljónir króna eða um 18,12% af rekstrartekjum samstæðunnar.

Afkoma innanlandskerfis byggir að miklu leyti á þjónustusamningi milli ríkisins og Isavia ohf. Rekstrarafkoma í starfsþáttayfirlitum tekur ekki tillit til fjárbindingar Isavia í varanlegum rekstrarfármunum sem nýttir eru til rekstrar innanlandsflugvalla. Frá árinu 2011 hefur uppsafnaður rekstrarfjármunur fyrir fjármagnsliði verið samtals 28,7 milljónir króna á meðan áætlaður uppsafnaður kostnaður Isavia vegna fjárbindingarinnar nemur um 281,6 milljónum króna. Það vantar því töluvert upp á að rekstrarafkoma innanlandskerfis hafi staðið undir fjárbindingu í varanlegum rekstrarfármunum Isavia á árunum 2011 - 2017.

Starfsþáttagreining 2017

	Flugleiðsaga	Innanlandskerfi	Keflavíkur- flugvöllur	Frihöfn	Annað	Jöfnun	Samstæða
Tekjur:							
Tekjur frá þrjúja aðila	6.766.500	2.391.179	16.305.631	12.256.870	254.114		37.974.293
Innanfélagstekjur	735.691	66.061	4.255.892	0	655.589	(5.713.232)	0
Heildartekjur	7.502.190	2.457.240	20.561.523	12.256.870	909.703	(5.713.232)	37.974.293
Afkoma:							
Rekstrarhagnaður	608.307	104.233	5.745.106	241.244	(16.058)	(159.692)	6.523.140
Fjármagnsliðir							(1.606.816)
Afkoma fyrir skatta							4.916.324
Afkoma ársins							3.948.586
Efnahagsreikningur:							
Fastafjármunir	3.894.852	1.226.600	52.686.490	412.152	2.037.157	-564.293	59.692.959
Aðrar eignir óskiptar á starfsþætti							12.855.335
Heildareignir							72.548.293
Heildarskuldir							41.542.814
Aðrar upplýsingar:							
Fjárfestingar ársins	586.158	411.516	13.055.694	157.419	385.252		14.596.038
Afskriftir ársins	307.669	91.221	2.780.835	95.834	54.537		3.330.096

Starfsþáttagreining 2016

	Flugleiðsaga	Innanlandskerfi	Keflavíkur- flugvöllur	Frihöfn	Annað	Jöfnun	Samstæða
Tekjur:							
Tekjur frá þrjúja aðila	5.796.641	2.150.209	13.309.093	11.410.034	342.341		33.008.318
Innanfélagstekjur	605.194	42.399	3.812.414	0	655.822	(5.115.829)	0
Heildartekjur	6.401.835	2.192.609	17.121.507	11.410.034	998.162	(5.115.829)	33.008.318
Afkoma:							
Rekstrarhagnaður	578.533	24.772	5.327.352	319.051	72.296		6.322.003
Fjármagnsliðir							2.303.887
Afkoma fyrir skatta							8.625.890
Afkoma ársins							6.922.830
Efnahagsreikningur:							
Fastafjármunir	3.652.045	906.997	42.839.059	350.568	1.281.920	-564.293	48.466.297
Aðrar eignir óskiptar á starfsþætti							10.762.737
Heildareignir							59.229.033
Heildarskuldir							32.172.170
Aðrar upplýsingar:							
Fjárfestingar ársins	764.048	125.869	12.464.160	102.310	375.728		13.832.115
Afskriftir ársins	263.338	79.256	2.052.082	94.465	45.374		2.534.516

